ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးလုပ်ငန်းစီမံကိန်း
လေးအိမ်တန်းကျေးရွာ
မင်းဘူးမြို့နယ်၊ မကွေးတိုင်းဒေသကြီး

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးလုပ်ငန်းစီမံကိန်း
(၂၀၁၇-၂၀၂၁)

ပြုစုရေးဆွဲသူ
ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့
လေးအိမ်တန်းကျေးရွာ၊ မင်းဘူးမြို့နယ်
(စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန၊
ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနက ကူညီရေးဆွဲသည်)
၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီ လ

လေးအိမ်တန်းကျေးရွာ

မင်းဘူးမြို့နယ်၊ မကွေးတိုင်းဒေသကြီး

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း(၂၀၁၇ – ၂၀၂၁)

ပြုစုရေးဆွဲသူ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့

လေးအိမ်တန်းကျေးရွာ၊ မင်းဘူးမြို့နယ်

(စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန၊
ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနက ကူညီရေးဆွဲသည်)

၂၀၁၇ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ

မာတိကာ

မာတိကာ ၁
အတိုကောက်စကားလုံးများ ၅
စကားချီး ၆
ဘုမ္မနိုးကျေးရွာအရင်းအမြစ်ပြမြေပုံ၊ မင်းဘူးမြို့နယ် ၈

အပိုင်း(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာ နှင့် အစီအစဉ် ၉

၁။ နိဒါန်း– ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်ရွယ်ချက်နှင့် လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု ၉
(က) ရည်ရွယ်ချက်နှင့်ကျိုးကြောင်းဖော်ပြချက်
(ခ) စီမံကိန်း၏ လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု

၂။ ကျေးရွာ၏ ပထဝီဝင် အနေအထားနှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ ၁၁
(က) တည်နေရာ၊ ရာသီဥတုနှင့် မြေမျက်နှာသွင်ပြင် အနေအထား
(ခ) သဘာဝအရင်းအမြစ်များ

၃။ ကျေးရွာ၏ လူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အခြေအနေ ၁၁
(က) လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်လက်များ
(ခ) စီးပွားရေးအခြေအနေ – ဝင်ငွေ၊ ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် မမျှတမှု
(ဂ) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် ထိခိုက်နစ်နာလွယ်မှု
(ဃ) ကျန်းမာရေး နှင့် အာဟာရ
(င) ပညာရေးနှင့်ကျွမ်းကျင်မှုများ
(စ) ကျားမဆိုင်ရာဆက်နွယ်မှု

၄။ ကဏ္ဍအသီးသီး၏လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု အခြေအနေ ၁၄
(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ စီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်
(ခ) သီးနှံ၊ သားငါး ထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍ
(ဂ) စိုက်ပျိုး မွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ
(ဃ) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှု
(င) ဘဏ်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု
(စ) ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ရေနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး
(ဆ) လူငယ်နှင့် ယဉ်ကျေးမှု
(ဇ) အခြေခံအဆောက်အဦများအားလက်လှမ်းမီမှု – လမ်းတံတား၊ လျှပ်စစ်စွမ်းအား၊ သတင်းနှင့်ဆက်သွယ်ရေး
(ဈ) တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုနှင့် ပြည်သူ့လုံခြုံရေး

၅။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ ၁၇
(က) ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ

(ခ) အဟန့်အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

၆။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ပန်းတိုင်နှင့် ဗျူဟာ ၁၉

၇။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများအကောင်အထည်ဖော်ရာတွင်မြို့နယ်နှင့် ၂၀
အထက်အဆင့်မှ ကူညီဖြေရှင်းပေးရမည့်ကိစ္စများ

၈။ ဦးစားပေးစီမံချက်များနှင့် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မည့် အချိန်ကာလ ၂၂
(က) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်
(ခ) ကဏ္ဍ နှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကိုအခြေခံ၍ စီမံချက်အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း
(ဂ) ဦးစားပေး စီမံချက်များ
(ဃ) အကောင်အထည်ဖော်မည့် အချိန်ကာလ

၉။ ဘတ်ဂျက်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ် ၂၆

၁၀။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများအကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းလမ်းနှင့် ၂၈
အစီအစဉ်များ
(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ အခန်းကဏ္ဍ
(ခ) ဖွံ့ဖြိုးရေး မိတ်ဖက် အဖွဲ့အစည်းများ
(ဂ) ကန်ထရိုက်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ
(ဃ) ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများလည်ပတ်ရန် နှင့် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန် အတွက် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များ

၁၁။ စီမံကိန်းကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းနှင့်အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း ၂၉
(က) ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း
(ခ) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း ဆောင်ရွက်ပြီးစီးမှု အကဲဖြတ်ခြင်း
(ဂ) နည်းပညာဆိုင်ရာ အကူအညီ

နောက်ဆက်တွဲ

နောက်ဆက်တွဲ (၁) စီမံကိန်း ဇယားများ **၃၂**

(၁) လူမှုစီးပွားရေး အခြေအနေ
ဇယား ၁ လူဦးရေ နှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ
ဇယား ၂ လုပ်သား အင်အား နှင့် ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်း အမျိုးအစား
ဇယား ၃ လုပ်ငန်းနှင့် ကျား၊ မအလိုက် အနည်းဆုံးနှင့် အများဆုံးလုပ်အားခနှုန်းထား
ဇယား ၄ ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု
ဇယား ၅ ဓာတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝ အရင်းအမြစ်များ
ဇယား ၆ ဥစ္စာဓနအဆင့်အခြေအနေ
ဇယား ၇ ချေးငှားခြင်းမရှိဘဲ တစ်နေ့လျှင် နှစ်နပ်စားနိုင်သည့် အိမ်ထောင်စုများ
ဇယား ၈ ကူညီ စောင့်ရှောက်မှုအထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ

ဇယား ၉ ကျေးရွာ၏ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ
ဇယား ၁၀ ထိခိုက်သက်ရောက်မှုခံရနိုင်သည့်အုပ်စု

(၂) ကဏ္ဍအသီးသီး၏လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ

ဇယား ၁၁ ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ
ဇယား ၁၂ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ
ဇယား ၁၃ ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု၊မြေယာပိုင်ဆိုင်သည့် အိမ်ထောင်စု
ဇယား ၁၄ ကျေးရွာ၏ ရေအရင်းအမြစ် နှင့် ရေသွင်းဧရိယာ
ဇယား ၁၅ အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း
ဇယား ၁၆ ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးရေးသုံး ကိရိယာများ ပိုင်ဆိုင်မှု
ဇယား ၁၇ သီးနှံထုတ်လုပ်မှု တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ
ဇယား ၁၈ သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ
ဇယား ၁၉ မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေ
ဇယား ၂၀ မွေးမြူရေးကဏ္ဍ ထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ
ဇယား ၂၁ မွေးမြူရေး နှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့်စိန်ခေါ်မှုများ
ဇယား ၂၂ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး မဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများ
ဇယား ၂၃ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ အတွက်
အခွင့်အလမ်း၊ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ
ဇယား ၂၄ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာမှု ဖြစ်ပေါ်လာပုံ၊ ပုံစံနှင့် အချိန်ကာလ
ဇယား ၂၅ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာရခြင်း၏ အဓိက အကြောင်းရင်း
ဇယား ၂၆ ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှ ပြန်ပို့ငွေ
ဇယား ၂၇ ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှု၊ ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှုအခြေအနေ
ဇယား ၂၈ ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း
ဇယား ၂၉ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝရင်းမြစ်စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိ
အလေ့အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများ
ဇယား ၃၀ မူလတန်း၊ အလယ်တန်း၊ အထက်တန်းနှင့် တက္ကသိုလ်အဆင့်
စာတတ်မြောက်မှုနှုန်း
ဇယား ၃၁ ကျောင်းတက်နှုန်း
ဇယား ၃၂ စာသင်ကျောင်းဆောင် အခြေအနေနှင့်ဝန်ဆောင်မှုများ
ဇယား ၃၃ ပညာရေး အခက်အခဲ နှင့် ပြဿနာများ
ဇယား ၃၄ အဖြစ်များသော ရောဂါများ
ဇယား ၃၅ လွန်ခဲ့သော ၁၂ လအတွင်း ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှု
ဇယား ၃၆ ကျန်းမာရေး၊ အထောက်အပံ့နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ
ဇယား ၃၇ သောက်သုံးရေ ရရှိနိုင်မှု
ဇယား ၃၈ အိမ်သာအမျိုးအစား

ဇယား ၃၉ ကျား-မရေးရာကိစ္စရပ်ဆိုင်ရာ
ဇယား ၄၀ ကျေးရွာ၏ လမ်းတည်ရှိမှုအခြေအနေ
ဇယား ၄၁ ကျေးရွာ၏ တံတားတည်ရှိမှုအခြေအနေ
ဇယား ၄၂ ရေကြောင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး
ဇယား ၄၃ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ
ဇယား ၄၄ လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု အခြေအနေ
ဇယား ၄၅ ဆက်သွယ်ရေး နှင့် သတင်းအချက်အလက်နည်းပညာ အခြေအနေ
ဇယား ၄၆ ယဉ်ကျေးမှုနှင့်လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေ
ဇယား ၄၇ ဘေးကင်းလုံခြုံရေး၊ ဝန်ဆောင်မှု အထောက်အကူများအား လက်လှမ်းမှီမှု
ဇယား ၄၈ မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု အခြေအနေ

နောက်ဆက်တွဲ (၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေအနေကောင်း များ၊ အဟန့်အတားနှင့်ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ ၆၇

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ
ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အဟန့်အတားနှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့်စိန်ခေါ်မှုများ

နောက်ဆက်တွဲ (၃)ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက် (ပြဿနာ ဆန်းစစ်ခြင်းမှ ဖြေရှင်းနည်း အထိ) ၇၀

ကိုးကားစာရင်း ၇၅

စကားချီး

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်သည် ၂၀၁၆/၁၇ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်မှ ၂၀၂၀/၂၁ ခုနှစ် အထိ (၅)နှစ်ကြာ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာ၏ ပထမဦးဆုံးသော လူအများပါဝင် ရေးဆွဲထားသည့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက် ဖြစ်ပါသည်။ ကနဦးအနေဖြင့် စီမံချက် ဖြစ်မြောက်ရေးအတွက် လိုအပ်သော နည်းပညာများ ပံ့ပိုးပေးသော မွေးမြူရေး၊ ရေလုပ်ငန်းနှင့် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ဦးစီးဌာနအား အထူးပင်ကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။ အရေးကြီးသော အချက်အလက်များနှင့် အကြံဉာဏ်များကို တက်တက်ကြွကြွ ပံ့ပိုးပေးသော ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့် သက်ဆိုင်ရာ ဝန်ထမ်းများကိုလည်း ကျေးဇူးတင် ရှိပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင်ရပ်ရွာလုပ်ငန်းများကို စီစဉ်ချမှတ်ဆောင်ရွက် ခဲ့ကြသော်လည်း လူထုအများ စနစ်တကျ ပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်သည့် နည်းလမ်းများနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို မသိခဲ့ကြပါ။ လူထုကိုယ်တိုင် စနစ်တကျ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နည်းကို အသုံးပြု၍ ကျွန်ုပ်တို့ အချင်းချင်းတိုင်ပင်ဆွေးနွေးညှိနှိုင်း အဖြေရှာကြရာတွင် ကူညီပံ့ပိုးပေးသည့် အစီအစဉ်ရေးဆွဲရေးကျွမ်းကျင်သူအဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ကို မြို့နယ်ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ဦးစီး ဌာနမှ စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးပါသည်။ ဤလုပ်ငန်း စဉ်ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်ရေးဆွဲရာတွင် ကိန်းဂဏန်းနှင့် သတင်းအချက်အလက်တို့၏ အရေးပါမှုကို သိရှိရုံသာမက ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံးကဲ့သို့သော ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက်ရရှိနိုင်သော နေရာများ မှလည်း ကောက်ယူရရှိခဲ့ပါသည်။ ထို့ပြင်ထပ်မံလိုအပ်သော ကိန်းဂဏန်း ၊ အချက်အလက်များနှင့် နည်းပညာပံ့ပိုးမှုတို့ကို မြို့နယ်အဆင့် ဌာနဆိုင်ရာများမှ ရယူရန်လိုအပ်ကြောင်းကိုလည်း ကောင်းစွာသိရှိခဲ့ပါ သည်။

ယခုရေးဆွဲထားသောအစီအစဉ်ကိုထပ်မံရရှိသည့်ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက်များ ထပ်ဖြည့်ပေးခြင်းဖြင့် ပိုမိုကောင်းလာမည်မှာသေချာပါသည်။ ဤလုပ်ငန်းသည် ဆက်လက်လုပ်ဆောင်ရမည့် လုပ်ငန်းဖြစ်ပြီး လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်နေမှုတစ်ဝက်ခန့်အရောက်တွင် လုပ်ငန်းတိုးတက်မှု၊ ပေါ်ပေါက်လာသည့် အခက်အခဲများနှင့် ဦးစားပေး ရွေးချယ်မှုများနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များကို မူဘောင်အတွင်း ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများ ဆက်လက်လုပ်ဆောင်သွားရပါမည်။

ဤဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင် ဖော်ပြပါရှိသော ဦးစားပေး လုပ်ငန်းများစုစည်းဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုး

တိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနတို့၏ ဆက်လက်ပံ့ပိုးမှုများရရှိနိုင်မည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့ မျှော်လင့်ပါသည်။ ဆက်လက်၍ နောင်တွင်လည်း ကျွန်ုပ်တို့၏ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ အားထုတ်မှု အခြေအနေများကို ဆန်းစစ်သုံးသပ်ရန်နှင့် အကဲဖြတ်ရန်အတွက် ပံ့ပိုးကူညီမှုများ ရရှိနိုင်မည်ဖြစ်ပါကြောင်း ယုံကြည်ပါသည်။

ဤအစီအစဉ်တွင်အပိုင်း(၂)ပိုင်းပါရှိပါသည်။ အပိုင်း(က)တွင် ဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ် တို့ပါဝင်ပါသည်။ အကောင်အထည်ဖော်မည့်ဗျူဟာ၊ ဦးစားပေးလုပ်ငန်း အစီအစဉ်များ၊ ဘတ်ဂျက်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာရရှိနိုင်မည့် လမ်းကြောင်းနှင့် လုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်မှု အဆင့်ဆင့်တို့ကို အဓိကဖော်ပြထားပါသည်။ အပိုင်း(ခ)သည် စီမံကိန်းဆိုင်ရာ အချက်အလက်၊ အကြောင်းအရာများဖြစ်ပြီး အဆိုပြုစီမံကိန်း လုပ်ငန်းများ၏အသေးစိတ် အချက်အလက်များ ပါဝင်ပါသည်။

ဇန်နဝါရီ ၊ ၂၀၁၇

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့
လေးအိမ်တန်းကျေးရွာ
မင်းဘူး(စကု)မြို့နယ်

လေးအိမ်တန်းကျေးရွာ အရင်းအမြစ်ပြမြေပုံ၊ မင်းဘူးမြို့နယ်

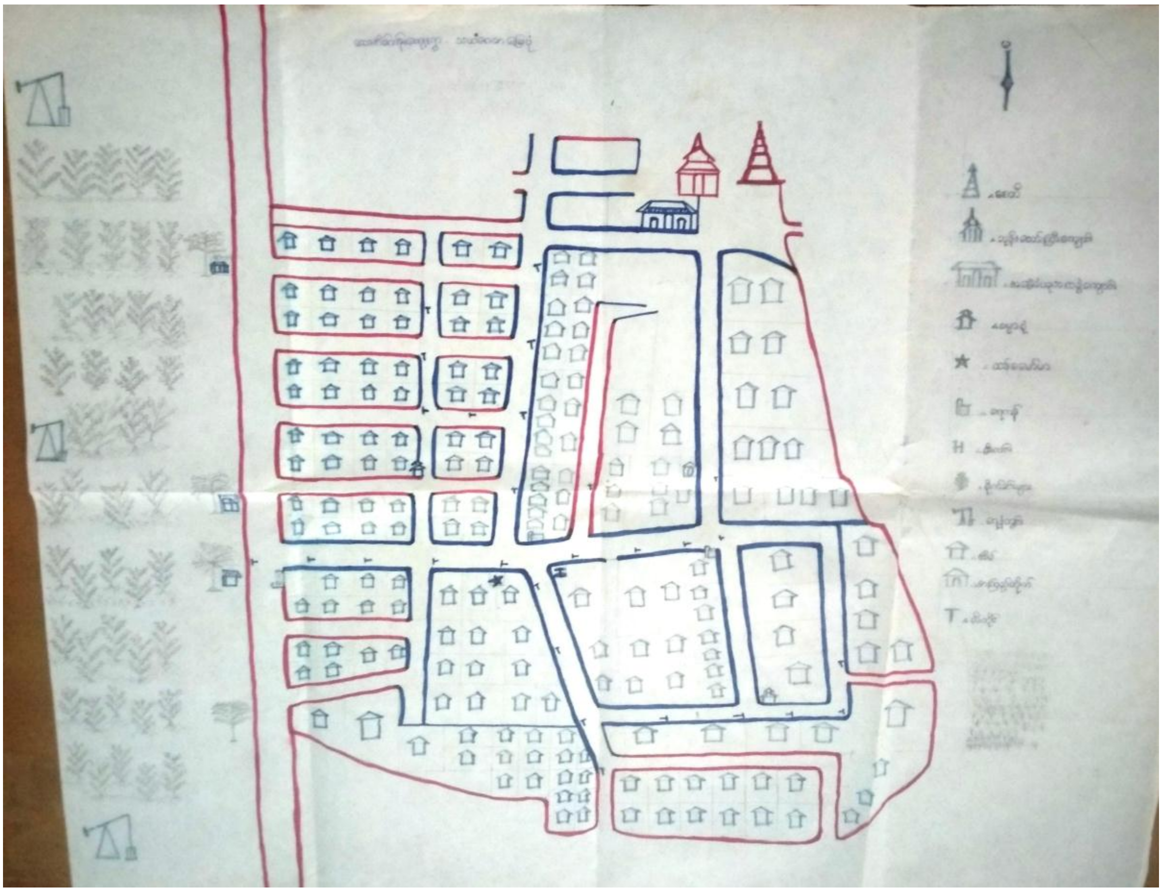

အပိုင်း(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ဗျူဟာ နှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်

၁။ နိဒါန်း

(က)ရည်ရွယ်ချက်

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်သည် အစိုးရဌာနများ၊ ပြည်တွင်း/ ပြည်ပအဖွဲ့အစည်းများ၏ နိုင်ငံအတွင်းဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီးသော ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းအတွေ့အကြုံများကို လေ့လာသုံးသပ်ပြီး တစ်နိုင်ငံလုံးကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများ ရေးဆွဲအကောင်ထည်ဖော်မည့် အစီအစဉ်သစ်ဖြစ် ကြောင်းသိရှိရပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ပထမဦးဆုံးသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို နိုင်ငံတော်၏ အကူအညီဖြင့် ရေးဆွဲရာတွင် ကျေးရွာလူကိုယ်တိုင်တက်ကြွစွာပါဝင်၍ ရေးဆွဲခဲ့ပါသည်။ ယခင်ကဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်ရေးဆွဲရေးအတွေ့အကြုံမရှိခဲ့ပါ။ ဤအစီအစဉ် ရေးဆွဲပြီးနောက် ကျေးရွာ၏ဖွံ့ဖြိုးဆိုင်ရာ ကိန်းဂဏန်း၊ သတင်းအချက်အလက်များပြုစုရန် အရေးကြီးပုံကိုအလေးထားမိလာကြပါသည်။ ထို့အပြင် ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှုးရုံး၊ ဌာနဆိုင်ရာများစသည်တို့ထံမှ လိုအပ်သောကိန်းဂဏန်း၊ သတင်းအချက်အလက်များရယူရန်နှင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ ကျေးရွာစီမံကိန်းအကောင်ထည်ဖော်ရန် လိုအပ်သောနည်းပညာများရရှိရန် အရေးကြီးကြောင်းကိုပါ သတိပြုမိပါသည်။

ဤအစီအစဉ်တွင်ကျေးရွာ၏ လက်ရှိလူမှုစီးပွားရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေများ၊ ကြုံတွေ့ နေရသော ပြဿနာများ၊ ထိုပြဿနာများဖြစ်ရသည့်အရင်းခံအချက်များ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးကို အပံ့အပိုးဖြစ်စေသောအချက်များနှင့် အဟန့်အတားဖြစ်စေသောအချက်များ၊ (၅)နှစ်တာကာလ အပြီးတွင် ရရှိအောင်ဆောင်ရွက်လိုသည့်ရည်မှန်းချက်များ၊ ထိုရည်မှန်းချက်များရရှိရန် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာအနေနှင့်ဆောင်ရွက်မည့် နည်းဗျူဟာများ၊ စီမံချက်များကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်း ဖော်ပြထားပါသည်။ ထို့ပြင် ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ လုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်သောအရာများနှင့် ငွေကြေးရရှိနိုင်မည့်လမ်းကြောင်းများကိုလည်း ဖော်ပြထားပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်များဖြစ်သောအစိုးရဌာနများ၊ အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများ၊ အရပ်ဖက်လူမှုရေးအဖွဲ့အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍ၊ ဘဏ်များ၊ စာပေပညာရှင်များ၊ သတင်းနှင့် ပြည်သူ့ဆက်သွယ်ရေးအဖွဲ့အစည်းများ၏အာရုံစိုက်မှုကို ရစေပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး နှင့်ပတ်သက်သူ မှန်သမျှတို့သည် ဤအစီအစဉ်မှတ်တမ်း၏ အသုံးဝင်မှုများကို သိရှိစေရန် မျှော်လင့်ပါသည်။

နိုင်ငံတော်အစိုးရအဖွဲ့များအတွက် အသုံးဝင်မှု

ကျွန်ုပ်တို့၏ကျေးရွာအဆင့်အားထုတ်မှုများအတွက် မူဝါဒနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာအကူအညီများကိုစုစည်းဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ရန် ဤဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ကိုမြို့နယ်အဆင့်၊ ပြည်နယ်နှင့်တိုင်း အဆင့်၊ ပြည်ထောင်စုအဆင့် အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများအားတင်ပြမည်ဖြစ်ပါသည်။

ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍအဖွဲ့များအတွက် အသုံးဝင်မှုများအနေဖြင့် ကျေးရွာလူထု၏ လိုလားချက်နှင့် ၎င်းတို့၏စီးပွားရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများ ချိတ်ဆက်မှုဖွံ့ဖြိုးလာစေရန် ဗျူဟာမြောက်ဆောင်ရွက် လာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများ (NGOs) ၊ အရပ်ဖက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းများ (CSOs) နှင့် အလှူရှင် အဖွဲ့အစည်းများသည် ကျေးရွာလူထု၏အမှန်တကယ် လိုအပ်ချက်များနှင့် ဦးစားပေး ဆောင်ရွက်ရမည့် လုပ်ငန်းများအားပိုမိုသိရှိလာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

ဘဏ်လုပ်ငန်းရှင်များနှင့် အသေးစားချေးငွေလုပ်ငန်းရှင်များအနေဖြင့် ကျေးလက်ဒေသရှိ ငွေကြေးဆိုင်ရာလိုအပ်ချက်များအတွက် သတင်းအချက်အလက်များ ပိုမိုသိရှိလာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

နည်းပညာအထောက်အပံ့ပေးမည့် အဖွဲ့အစည်းများနှင့် တက္ကသိုလ်များအနေဖြင့် ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာနှင့် ကျေးလက်လူထု၏တိကျသော လိုအပ်ချက်များအား သိရှိ လာခြင်းကြောင့် ကျွန်တော်တို့ ကျေးရွာနှင့်ဆိုင်သော ၎င်းတို့၏သုတေသနလုပ်ငန်းများကို စီစဉ်ဆောင်ရွက် လာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

မီဒီယာများ၊ ပြန်ကြားဆက်သွယ်ရေးနှင့်ပြည်သူ့အရေး ရပ်တည်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ အနေဖြင့် ယုံကြည်ရလောက်သည့် သတင်းအချက်အလက် များကိုရရှိနိုင်မည်။

နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်များဖြစ်သည့် ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့အစည်းများ၊ နိုင်ငံတကာ ငွေကြေးဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများ (ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊ အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်)၊ နိုင်ငံတကာ အစိုးရ မဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အလှူရှင်အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် ၎င်းတို့အချင်းချင်း ပေါင်းစည်းဆောင်ရွက်မှု ပိုမိုကောင်းမွန်စေပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်များကိုမြို့နယ် အဆင့်တွင် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်း စီစဉ်မှုများပြုလာနိုင်ပါမည်။

(ခ) စီမံကိန်း၏လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု

ယခင်ကဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲရာတွင် အချိန်ကာလတစ်ခုအတွင်း ကျွန်ုပ်တို့ ကိုယ်တိုင် တတ်နိုင်သော ငွေကြေး၊ အစိုးရနှင့် အခြားအဖွဲ့အစည်းများထံမှ ရနိုင်မည့် အကူအညီများကို အခြေခံကာ ဦးစားပေးစီမံကိန်းများချမှတ်ခဲ့ပါသည်။ ယခုအခါ ယင်းသို့မဟုတ်ဘဲကျယ်ပြန့်သည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင်ဖြင့် ရေးဆွဲထားပါ သည်။

လူထုဦးဆောင်ပါဝင်သည့် လုပ်ကိုင်နည်းဖြစ်သောကြောင့် လူတိုင်းပါဝင်ခွင့် ရရှိပြီး အမြင်ရှင်းလင်းမှုရစေကာ ဖွံ့ဖြိုးမှုဖြစ်စဉ်တွင် လူထုကိုအဓိကနေရာတွင် ထားရှိခြင်းဖြစ် ပါသည်။ ဤသို့ဖြင့် လုပ်ငန်းများကို လူထုပါဝင်၍ စုစည်းခြင်း၊ ဦးစားပေးရွေးချယ် ဆောင်ရွက်ခြင်းအားဖြင့် ကျေးရွာလူထု၏ ဖွံ့ဖြိုးမှုကိုတိတိကျကျ ပံ့ပိုးပေးရာရောက်ပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကိုအကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ပစ္စည်းအခက်အခဲ၊ ငွေကြေး အခက်အခဲ၊ နည်းပညာအခက်အခဲများရှိနေပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ လက်တွေ့ အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင်ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး လိုအပ်ချက်များအားအများဆုံးနှင့်အထိရောက်ဆုံး ဖြည့်ဆည်းနိုင်မည့်စီမံကိန်းများကိုဦးစားပေး ရွေးချယ်ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏ စွမ်းရည်နှင့် လိုအပ်သောအရင်းအနှီးများ ပြည့်စုံမှုပေါ်မူတည်၍ နောင်တွင် တဖြည်းဖြည်း တိုးချဲ့ဆောင်ရွက် သွားမည့် အစီအစဉ်မျိုး ဖြစ်ပါသည်။

၂။ ကျေးရွာ၏ပထဝီအနေအထားနှင့် သဘာဝသယံဇာတအရင်းအမြစ်များ

(က) တည်နေရာ၊ရာသီဥတုနှင့်မြေမျက်နှာသွင်ပြင်အနေအထား

ကျွန်တော်တို့ လေးအိမ်တန်းကျေးရွာသည် မင်းဘူး၊ စကုကားလမ်းဘေး(၃)မိုင်ခန့်ကွာတွင်တည်ရှိပြီး အုပ်ချုပ်ရေးရုံးစိုက်ရာ မင်းဘူးမြို့နှင့် သွားလာရလွယ်ကူပါသည်။ ကျေးရွာသည် မြေပြန့်ဒေသဖြစ်၍ အဓိကအသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများမှာ စိုက်ပျိုးရေးနှင့် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများဖြစ်ကြသည်။ ဒေသ၏ တစ်နှစ်ပျမ်းမျှ မိုးရေချိန် လက်မ ၆၀ မှ ၈၀ ဝန်းကျင်တွင်ရှိပြီး စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများအတွက် မိုးရေချိန်ရရှိမှု နည်းပါးပါသည်။ ရောဝတီမြစ်နှင့် (၁)မိုင်ခန့်သာဝေးကွာ၍ ရောဝတီမြစ်အတွင်း ပေါ်ထွန်းလာသောမြေနုကျွန်း များကို အဓိကအားထား၍ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းဖြင့် မြေပဲ၊ ကုလားပဲ၊ ပြောင်း၊ နေကြာ၊ မတ်ပဲ၊ နှမ်းနှင့် ဟင်းသီးဟင်းရွက်များ စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်၍ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပြုကြပါသည်။ ကုန်းမြင့်ဒေသဖြစ်၍ ရေကြီးရေလွှမ်းမိုးမှု အန္တရာယ်မရှိနိုင်ပါ။

(ခ) သဘာဝအရင်းအမြစ်

လယ်မြေအနည်းငယ်ရှိပြီး ရောဝတီမြစ်ဝှမ်းဒေသဖြစ်၍ မြေဆီအသင့်အတင့်ကောင်းမွန်သည်။ လယ်မြေ (၆၆) ဧကရှိ၍ မန်းချောင်းရေလှောင်တမံမှ ဆည်ရေဖြင့် ရေသွင်းစိုက်ပျိုးပါသည်။ ဥယျာဉ်ခြံမြေ (၄) ဧကရှိ၍ ပြောင်း၊ မတ်ပဲ၊ နေကြာ၊ မြေပဲနှင့် ဟင်းသီးဟင်းရွက်များ အဓိကစိုက်ပျိုးကြပါသည်။

၃။ ကျေးရွာ၏လူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအခြေအနေ

(က) လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် အိမ်ထောင်စုပေါင်း (၂၉၁) စုနှင့် ကျား (၅၇၂) နှင့် မ (၅၉၀) ဦးဖြင့်လူဦးရေပေါင်း (၁၁၆၂) ဦးရှိပါသည်။ တစ်အိမ်ထောင်လျှင် ပျမ်းမျှ ၄ ဦးနှုန်းရှိပြီး နိုင်ငံတော်၏ တစ်အိမ်ထောင် ပျမ်းမျှနှုန်း ၅ ဦးထက်လျော့နည်းသည်။ ကျေးရွာတွင် ဗမာလူမျိုးများ နေထိုင်ကြပြီး အလုပ်လုပ်နိုင်သော အရွယ်သည် ကျေးရွာရှိ လူဦးရေပေါင်း၏ ၅၀% ရှိသဖြင့် လူသားအရင်းအမြစ်ကောင်းတစ်ရပ်ဖြစ်ကာ လူငယ်များကို လေ့ကျင့်သင်ကြားပေးပြီး ဒေသ စီးပွားရေး တိုးတက်အောင် စွမ်းဆောင်နိုင်ပါသည်။ အလုပ်လုပ်နိုင်သော အရွယ်ရှိ အမျိုးသမီးဦးရေသည် အမျိုးသားဦးရေထက် ပိုများပါသည်။

(ခ) စီးပွားရေးအခြေအနေ – ဝင်ငွေ၊ ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် မမျှတမှု

လေးအိမ်တန်းကျေးရွာတွင် အဓိကဝင်ငွေရလုပ်ငန်းသည် စိုက်ပျိုးရေးဖြစ်ပြီး တစ်ရွာလုံး၏ ဝင်ငွေအနေအထားမှာ သာမန်အားဖြင့် လျော့နည်းသည်။ ဆင်းရဲ ချမ်းသာ သတ်မှတ်မှုတွင် အိမ်ထောင်စုအားလုံး၏ ၄၉.၈% သည် ဆင်းရဲသောအိမ်ထောင်စုနှင့် အလွန်ဆင်းရဲသောအိမ်ထောင်စု၊ ၂၆.၆% သည် ဆင်းရဲသောအိမ်ထောင်စု၊ ၁၂.၈% သည် အလယ်အလတ်ရှိသော အိမ်ထောင်စု၊ ၁၀.၇% သည် အဆင်ပြေသော အိမ်ထောင်စု ဟုသတ်မှတ်ပြီး လယ်မြေဧက ၂.၀ဧက ပိုင်ဆိုင်ပြီး အိမ်အခြေ အနေမှာ သုံးပင်အိမ်ဖြစ်သည်။ ၁၆% သည် အလယ်အလတ်ရှိသော အိမ်ထောင်စုအဖြစ် သတ်မှတ်ပါသည်။ ကျေးရွာတွင် လယ်မြေဧက ပိုင်ဆိုင်မှု၊ လယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာများ ပိုင်ဆိုင်မှု၊ ဆည်ရေသောက်စိုက်ပျိုးနိုင်မှု၊ မြေနုကျွန်းလုပ်ကွက်ရှိမှုတို့ကြောင့် ကျေးရွာစီးပွားရေးအနေအထားမှာ အသင့်အတင့်ကောင်းသည်ဟု ပြောနိုင်ပါသည်။ မြေနုကျွန်းလုပ် တောင်သူများအပြင် အိမ်ထောင်စုအချို့မှာ လက်သမား၊ ပန်းရံ၊ သံပန်း အစရှိသော အသေးစားအိမ်တွင်းလုပ်ငန်းများလည်း လုပ်ကြသည်။ ငွေချေးသောအိမ်ထောင်စုအချို့နှင့် အစိုးရဝန်ထမ်းအချို့လည်း ငွေကြေးအသင့်အတင့် အဆင်ပြေကြသည်။

ယင်းတို့အနက် ဆင်းရဲအဆင့်သည် ကျေးရွာတွင်အများဆုံးဖြစ်ပြီး မြေယာအနည်းငယ်ပိုင်ဆိုင်သော လယ်သမားများ၊ လက်လုပ်လက်စား၊ ဈေးသမားနှင့် မြေယာမဲ့ အိမ်ထောင်စုများ ပါဝင်သည်။ မြေယာမဲ့ အိမ်ထောင်စု (၅၇%) ထိရှိကာ ဆင်းရဲနှင့် အလွန်ဆင်းရဲအဆင့်ရှိ အိမ်ထောင်စုများ ဖြစ်ကြသည်။

(ဂ) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် ထိခိုက်လွယ်မှု

ကျေးရွာတွင် မြေယာမဲ့အိမ်ထောင်စု များပြားသော်လည်း ရာသီအလိုက် လယ်ယာလုပ်ငန်း၊ ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်း၊ လက်လီခေါင်းရွက်ဗျက်နိုးလုပ်ငန်းများ၊ ဈေးအလုပ်

သမား၊ တစ်နိုင်တစ်ပိုင်မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများဖြင့် လုပ်ကိုင်ရှာဖွေ စားသောက်ကြပါသည်။ ကျေးရွာမှ ဆင်းရဲနှင့်အလွန် ဆင်းရဲအဆင့် အိမ်ထောင်စုများ၏ ၃၀% ဖြစ်သော အိမ်ထောင်စုများကို လေ့လာဆန်းစစ်မှုအရ ယင်းတို့၏ ၁၀.၇% မှာ သူတစ်ပါးထံမှ မချေးငှားပဲ တစ်နေ့လျှင် အနည်းဆုံးနှစ်နပ်စားနိုင်သည့် အိမ်ထောင်စုများ ဖြစ်ကြ၍ ၂၆.၂၅% မှာ သုံးလအောက်နပ်မှန်သော အိမ်ထောင်စု၊ ၅၄.၁% မှာ ၃လမှ ၆လအောက်၊ ၁၉.၇% မှာ ၆ လမှ ၁၂ လအထိ သူတစ်ပါးထံမှ ချေးငွေစရာမလိုဘဲ နပ်မှန်အောင်စားသုံးနိုင်ကြကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ အကြွေးတင်ရှိမှုတွင် တွေ့ဆုံခဲ့သောအိမ်ထောင်စု အားလုံးသည် အကြွေးငွေ ၁၅၀၀၀၀ကျပ်မှ ၂၀၀၀၀၀ သိန်းကျပ်အထိ တင်ရှိနေကြပါသည်။

အမျိုးသမီးဦးဆောင်သည့် အိမ်ထောင်စုများ အများစုမှာ ဆင်းရဲကာ မိသားစုဦးရေ များပြားကြသည်။ အလားတူ အိမ်ထောင်ဦးစီးက ရွာပြင်ပတွင် သွားရောက်အလုပ်လုပ် နေကြသော အိမ်ထောင်စု (၃)စု နှင့် မုဆိုးဖို၊ တစ်ခုလပ် ဦးဆောင်သည့်အိမ်ထောင်စု (၈)စုသည် ဆင်းရဲသည့်ထိခိုက်လွယ် သော အိမ်ထောင်စုများ ဖြစ်ကြသည်။

အခြားထိခိုက်လွယ်သော အိမ်ထောင်စုများမှာ မသန်စွမ်း(၁၅)ဦး မိသားစုစောက် ရှောက်မှုနည်းသူများဖြစ်သည့် သက်ကြီးရွယ်အို (၁၀၆)ဦးတို့ ဖြစ်ပါသည်။ ရွာပြင်ပသို့ သွားရောက်ပြီး ဝင်ငွေရရှိရေးအတွက် အလုပ်သွားရောက်လုပ်ကိုင်ကြသည့် လူငယ်လူရွယ် များသည် လိင်မှတစ်ဆင့် ကူးစက်တတ်သည့်ရောဂါများ၊ အရက်နှင့်မူးယစ်ဆေးဝါး အန္တရာယ် တို့ရှိတတ်ကြသည်။

(ဃ) ကျန်းမာရေးနှင့် အာဟာရ

ကျေးရွာတွင် ရွာသားအများစုသည် စိုက်ပျိုးရေးကို အဓိကလုပ်ကိုင်ကြ၍ ပိုးသတ်ဆေးများ မဖြစ်မနေကိုင်တွယ်သုံးစွဲရ၍ ကျန်းမာရေးချို့ယွင်းမှုများ ရှိပါသည်။ ဓာတုကင်းစင်သော အစားအသောက်များ စားသုံးမှုနည်းပါး၍ အာဟာရဖွံ့ဖြိုးမှု သင့်တင့် ရုံသာ ရှိပါသည်။ ကလေးအများစုလည်း ကျန်းမာကြသည်။ သွေးလွန်တုပ်ကွေး ရောဂါမှာ ယခုနှစ်ပိုင်းတွင် ပိုမိုဖြစ်ပွားမှုရှိကြောင်း တွေ့ရသည်။ အမျိုးသမီး၊ လူငယ်လူရွယ်၊ သက်ကြီးပိုင်းတို့သည်လည်း တစ်ကိုယ်ရည် သန့်ရှင်းရေးနှင့် ကျန်မာရေးအသိအမြင်များ ရှိကြသည်။ ကျေးရွာသားများအနေဖြင့် အခြေခံကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုများကို ကျေးရွာ တွင် ရရှိနိုင်ကြပြီး (၄)မိုင်သာကွာဝေးပြီး ကားလမ်းဖြင့် အလွယ်တကူသွားလာနိုင်သော ခရိုင်ပြည်သူ့ဆေးရုံ၊ ဆေးဆိုင်များနှင့်လည်း လက်လှမ်းမီပါသည်။

ကျေးရွာတွင် လက်နှိပ်တုံကင်၊ မော်တာသုံးတုံကင်များမှ မြေအောက်ရေကို အလွယ် တကူ ရရှိနိုင်ကြပြီး ဝမ်းပျက်၊ ဝမ်းလျှော၊ တိုက်ဖွိုက်၊ အစာအိမ်ရောင်သောရောဂါ ဖြစ်ပွားမှု များနည်းပါးကြောင်း တွေ့ရသည်။

(င) ပညာရေးနှင့် ကျွမ်းကျင်မှုများ

ကျေးရွာ၏ပညာရေးအဆင့်အတန်းသည် အတော်အသင့် ရှိကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။ ရွာသားအများစုသည် အခြေခံအရေး၊ အဖတ်၊ အတွက်တို့ကို တတ်မြောက်ကြပြီး ဘွဲ့ရအရေအတွက် အသင့်အတင့်ရှိပါသည်။ ကျေးရွာတွင် အခြေခံပညာရေးကို ကျေးရွာရှိ မူလတန်းကျောင်း၊ အထက်တန်းကျောင်းတို့တွင် တက်ရောက်သင်ကြားနိုင်သည်။ သို့သော် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းကျွမ်းကျင်မှုများမှာ နိမ့်ကျဆဲဖြစ်ပြီး လူငယ်လူရွယ်များအတွက် အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများ နည်းပါးဆဲ ဖြစ်ပါသည်။

(စ) ကျား-မရေးရာ ကိစ္စဆိုင်ရာ

ကျေးရွာတွင် ကျား-မရေးရာကိစ္စဆိုင်ရာ အနေအထားမှာ လွတ်လပ်မှုရှိပါသည်။ ကျေးရွာတွင် ကျား-မကြားပြင်းထန်သော အိမ်တွင်းအကြမ်းဖက်မှုနှင့်ခွဲခြား ဆက်ဆံခြင်းကိစ္စများ မတွေ့ရှိရပါ။

ကျေးရွာတွင် အမျိုးသား၊အမျိုးသမီးများသည် သာမန်အားဖြင့် ပညာရေးနှင့် အခြားနယ်ပယ်များတွင် အခွင့်အရေးတူညီစွာ ရရှိသည်ဟု ယေဘုယျပြောနိုင်ပါသည်။ ပညာရေးနှင့်ဆိုင်သော ကိန်းဂဏန်းများတွင် မိန်းကလေးအရေအတွက်သည် ယောကျ်ားလေးအရေအတွကထက် ပိုများသည်ကို တွေ့ရသည်။ ပညာသင်ယူရေးဆိုင်ရာ အခွင့်အရေးမှာ အမျိုးသားများနှင့်အတူတူပင်ဖြစ်ပါသည်။ သို့သော် လုပ်အားခတွင် အမျိုးသားများကပိုမိုရရှိကြပါသည်။ ဥပမာအားဖြင့် လုပ်အားသဘာဝနှင့် အင်အားစိုက်ထုတ်ရမှု တူညီသော်လည်း အမျိုးသမီးများသည် အမျိုးသားများထက် လုပ်အားလျော့နည်းပြီးရကြသည်။ အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့အစည်းများတွင်မူ အမျိုးသမီးပါဝင်မှု လျော့နည်းလျက်ရှိသည်။ ကျား-မ တန်းတူရေးနှင့်ပတ်သက်၍ အသိပညာပေးခြင်းများမြှင့်တင် ဆောင်ရွက်ပေးခြင်းဖြင့် ကျား-မ တန်းတူညီမျှမှု၊ ဖွံ့ဖြိုးမှုတို့အတွက် ပိုမိုအထောက်အပံ့ ဖြစ်လာနိုင်ပါသည်။

၄။ ကဏ္ဍအသီးသီး၏လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးမှုအခြေအနေများ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာစီမံအုပ်ချုပ်မှု

ကျေးရွာတွင် လူမှုရေးဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်း (၆)ဖွဲ့၊ ဘာသာရေးနှင့်ယဉ်ကျေးမှုဆိုင်ရာအဖွဲ့ (၂)ဖွဲ့၊ စီးပွားရေးဆိုင်ရာ (၂)ဖွဲ့တို့ရှိပါသည်။ အသေးစား ငွေကြေးအဖွဲ့ကို ကိုယ်ထူကိုယ်ထ ဖွဲ့စည်းထားပြီး အသေးစားငွေစုငွေချေးလုပ်ငန်းကို လည်ပတ်အောင်

ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။ ထိုအဖွဲ့များသည် တစ်ဖွဲ့နှင့်တစ်ဖွဲ့အကြား ချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်မှု၊ အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ သဘောတရားတို့နှင့် ပတ်သက်၍ အားနည်းကြပြီး အဖွဲ့အစည်းများ စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေးသင်တန်းများ ရရှိနိုင်ပါက ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ စီမံအုပ်ချုပ်မှု ပိုမိုတိုးတက်ကောင်းမွန်လာနိုင်ပါသည်။

(ခ) သီးနှံ၊သားငါးထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍ

ကျေးရွာတွင် မြေပဲ၊ ပြောင်း၊ မတ်ပဲနှင့် နေကြာတို့ကို အဓိကထားစိုက်ပျိုးကြပါသည်။ မိုးစပါး စိုက်ဧက (၆၆)ရှိပြီး နှမ်း ၅၃.၅ ဧက၊ မတ်ပဲ ၈၇ ဧက၊ ပြောင်း ၇၀ ဧက၊ မြေပဲ ၈၀ ဧက၊ နေကြာ ၁၈၉ ဧကကို စိုက်ပျိုးကြပါသည်။

စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနမှ နည်းပညာဝန်ဆောင်မှုများရရှိပြီး စိုက်ပျိုးရေးပစ္စည်းကုမ္ပဏီများမှလဲ တောင်သူများအတွက် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည်။ တောင်သူအများစုသည် လယ်ယာလုပ်ငန်းခွင်အတွက် အလုပ်သမားမလုံလောက်မှု ပြဿနာကို ရင်ဆိုင်ရတတ်ပြီး လုပ်အားခ ပိုမိုပေးမှသာ အလုပ်သမားများကို ရရှိနိုင်ကြကာ ကုန်ကျစရိတ်မြင့်မားသည်။ တောင်သူများမှာ အလုပ်သမားရှားပါးမှုနှင့် ကုန်ကျစရိတ် မြင့်မားကြသည်။ တခါတရံတွင် မိုးရွာသွန်းမှု မညီမျှကို ရင်ဆိုင်ရတတ်သည်။ စိုက်ခင်းများတွင် ဖျက်ပိုးကျရောက်မှုကို ပိုမိုတွေ့ရပြီး ယင်းပိုး များသည် ပိုးသတ်ဆေးတစ်ချို့ကို ခံနိုင်စွမ်းရှိကြသဖြင့် တောင်သူများအနေဖြင့် ထိရောက် သော ဖျက်ပိုးနှိမ်နှင်းရေးနည်းစနစ်ကို လိုလားနေ ကြသည်။

ကျေးရွာတွင် ဝက်မွေးသူအိမ်ထောင်စု အရေအတွက်မှာ (၁၁)စုရှိပြီး ဒေသဝက်မျိုးများ ကိုမွေးမြူကြသည်။ ဒေသကြက်မွေးသည့် အိမ်ထောင်စု (၇၈)စုရှိပြီး တစ်ပိုင်တစ်နိုင်မွေးမြူကြသည်။ ဈေးကွက်တည်ငြိမ်မှု မရှိခြင်း၊ ဈေးနှိမ်၍ ဝယ်ယူခံရခြင်း၊ အစာအခက်အခဲ၊ ရာသီအလိုက်ဖြစ်ပွားတတ်သော တိရစ္ဆာန်ရောဂါများကြောင့် မွေးမြူရေး အလွန်အားနည်းသည်။ နည်းပညာဝန်ဆောင်မှုများကို မြို့နယ်မွေးကုဦးစီးဌာနမှ ရရှိနိုင်သော်လည်း ဝန်ထမ်းမလုံလောက်မှုကြောင့် လွှမ်းခြုံဆောင်ရွက်ပေးမှု အားနည်းပါသည်။ မွေးမြူရေး လုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာ အဟန့်အတားများအနေဖြင့် ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စုများက မွေးမြူ ရေးလုပ်ငန်းတည်ထောင်၊ တိုးချဲ့ဆောင်ရွက်ရန် ချေးငွေကို အလွယ်တကူ မရရှိနိုင်ကြချေ။ ရွာထဲမှ ငွေချေးသူများထံမှ ချေးငွေယူလျှင်လည်း အတိုးနှုန်းမြင့်မားနေပါသည်။ မွေးမြူရေး အတွက် ကျေးရွာပိုင် သီးခြားမြေနေရာရှိရန် လိုအပ်ပါသည်။

(ဂ) စိုက်ပျိုး၊မွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ

ကျေးရွာတွင် အိမ်တွင်းမှုကုန်ထုတ်လုပ်ငန်း မရှိပါ။ အခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများမှာ နေ့စားအလုပ်များ၊ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးဝန်ဆောင်မှုများ၊ ဈေးရောင်း၊ ခေါင်းရွက်ဗျပ်ထိုး၊ အစိုးရဝန်ထမ်းတို့ဖြစ်ကြသည်။ အခြားလုပ်ငန်းစုများမှာ ရာသီဥတုနှင့် အမျိုးအစားအလိုက် တွက်ခြေကိုက်မှု အနည်းအပါးမှ အသင့်အတင့် အနေအထားတွင်ရှိသည်။ လက်လုပ်လက်စားအလုပ်များမှာ စိုက်ပျိုးရာသီများတွင်သာ အလုပ်အကိုင်များပြီး ကျန်အချိန်များတွင် အလုပ်အကိုင် နှင့်ဝင်ငွေ မမှန်ခြင်းကြောင့် တွက်ခြေကိုက်မှု နည်းပါးသည်။

ကျေးရွာတွင် အလုပ်လုပ်နိုင်သော ဦးရေများပြားခြင်းမှာ အလားကောင်းတစ်ရပ်ဖြစ်သည်။ မြို့ပေါ်တွင် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းသင်တန်းအချို့ ဝန်ဆောင်မှုပေးနိုင်သော လုပ်ငန်းများရှိကြသည်။ အပ်ချုပ်၊ ဇာထိုးပန်းထိုး၊ ဆံပင်အလှပြင်၊ မုန့်လုပ်နည်း၊ မော်တော်ဆိုင်ကယ်ပြင်၊ မိုဘိုင်းဖုန်းပြင်၊ ကားမောင်း၊ ဝပ်ရှော့ စသည်တို့ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ ဖြစ်ကြသော်လည်း ရွာသားအများစုသည် အဆိုပါသင်တန်းများနှင့် ထိတွေ့မှုနည်းပါးကြသည်။ လုပ်ငန်းခွင်သုံး ပညာအရည်အချင်းပိုင်းတွင်လည်း အနည်းငယ် နိမ့်ကျပြီး သင်တန်းစရိတ် အကုန်အကျခံရန်နှင့် လုပ်ငန်းထူထောင်ရန်လည်း မတတ်နိုင်ကြပါ။ ငွေကြေးအဆင်ပြေသော အိမ်ထောင်စုအချို့သာ အပ်ချုပ်၊ စက်ပြင် စသောသင်တန်းများသို့ အခကြေးငွေ အကုန်အကျခံကာ ပို့လွှတ်သင်ကြားကြသည်။

(ဃ) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့်သဘာဝအရင်းအမြစ်များဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု

ကျေးရွာရှိ စိုက်ခင်းများတွင် ဖျက်ပိုးများ ကျရောက်တတ်ခြင်းကြောင့် ပိုးသတ်ဆေးနှင့် ဓါတုမြေသြဇာသုံးစွဲမှုများသဖြင့် မြေဆီလွှာအရည်အသွေး ကျဆင်းနိုင်ပါသည်။ တောင်သူများအနေဖြင့် ဘက်စုံပိုးမွှားနှိမ်နင်းရေး စနစ်အစား ဓါတုပိုးသတ်ဆေးကိုသာ အသုံးပြုမှုများလာပါသည်။ စွန့်ပစ်ပစ္စည်း စီမံခန့်ခွဲမှုတွင်လည်း ပလတ်စတစ်အိတ်ခွံ၊ ပုလင်းခွံ၊ ဗူးခွံများကို စနစ်တကျမစွန့်ပစ်ကြသဖြင့် သဘာဝပတ်ဝန်း ကျင်ဆိုင်ရာ အသိပညာပေး လုပ်ငန်းများ မြှင့်တင်ဆောင်ရွက်ပေးသင့်သည်။

(င) ဘဏ်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု

ကျေးရွာမှ တောင်သူများသည် မန်းရေနံမြေနှင့် ထိစပ်ဧရိယာဟု သတ်မှတ်ခြင်းခံရ၍ မြေယာများအားလုံး ပုံစံ(၇)မြေယာပိုင်ဆိုင်ခွင့် လက်မှတ်မရရှိပါ။ သို့ပါ၍ မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်မှ ထုတ်ချေးသော စိုက်ပျိုးစရိတ်ချေးငွေ လုံးဝမရရှိပါ။ အချို့ အိမ်ထောင်စုများမှာ ရွာထဲမှ ငွေတိုးချေးသူများထံမှ တစ်လအတိုးနှုန်း ၅% ၊ ၇% ၊ ၈% ၊ ၁၀%

စသည်ဖြင့် အသီးသီးမိတ်ဆွေများထံမှ ချေးယူနိုင်ကြပါသည်။ ကျေးရွာတွင် သမဝါယမ အသင်းမှ တစ်လလျှင် တစ်ကျပ်ခွဲအတိုးနှုန်းဖြင့် အိမ်ထောင်စု (၁၂၀)ခန့် တစ်ဦးလျှင် တစ်သိန်းကျပ် ချေးယူရရှိပါသည်။

ကျေးရွာသားအများစုသည် ချေးငွေကိုအကြောင်းအရင်းမျိုးစုံဖြင့် (ရိက္ခာ၊ ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး) တို့အတွက် အထူးသဖြင့် စားနပ်ရိက္ခာအတွက် ချေးယူကြပြီး ကျေးရွာတွင် ချေးငွေလိုအပ်ချက် များပြားကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ ကျေးရွာတွင်း အကြွေးထားရှိမှု အနေ အထားကို လေ့လာဆန်းစစ်ချက်အရ ပါဝင်သော ဆင်းရဲနှင့် အလွန်ဆင်းရဲ အိမ်ထောင်စုများ အားလုံးသည် အကြွေးယူထားကြပြီး အကြွေးငွေ ၅၀၀၀၀၀ကျပ် မှ ၂၀၀၀၀၀၀ကျပ်အထိ ချေးယူထားကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

(စ) ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ရေနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး

ကျေးရွာတွင် မူလတန်းကျောင်းနှင့် အလယ်တန်းကျောင်းကို အလျား ၁၂၀ ပေ၊ အနံ ၃၀ ပေ၊ အမြင့် ၁၂ ပေ တစ်ဆောင်၊ အလျား ၉၀ ပေ၊ အနံ ၃၀ ပေ၊ အမြင့် ၁၂ ပေ တစ်ဆောင် ရှိပြီး သွပ်မိုး၊ အုပ်နံရံကာနှင့် အင်္ဂတေအခင်း ကျောင်းဆောင်တွင် သင်ကြားကြပါသည်။ ရွာသား အားလုံးမှာ ရေးတတ်ဖတ်တတ်ကြပြီး လူဦးရေ အားလုံး၏ ၃.၂၄ ရာခိုင်နှုန်းမှာ ဘွဲ့ကြိုး ကျောင်းပညာရေးအဆင့်ရှိပါသည်။ မူလတန်းအောင် ၅၃.၃၉ ရာခိုင်နှုန်း ရှိပါသည်။ ကျောင်းတွင် ကျောင်းသုံးပရိဘောဂ အသုံးအဆောင်များ လုံလောက်မှုရှိပြီး မူလတန်းပြ ဆရာမ ၂ဦးနှင့် အလယ်တန်းပြဆရာမ ၄ဦးရှိပြီး ကျေးရွာခန့်ဆရာမ (၄)ဦးတို့ရှိပါသည်။ ပြီးခဲ့သော ကျောင်းဖွင့်ရာသီက မူလတန်းနှင့်အလယ်တန်းကျောင်းသားများအတွက် ပြဋ္ဌာန်း စာအုပ်များနှင့် လေ့ကျင့်ခန်းစာအုပ် များကို အခမဲ့ပံ့ပိုးပေးပါသည်။

ကျေးရွာတွင် ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲ လျှောက်ထားဆဲဖြစ်ပါသည်။ ကျန်းမာ ရေးဝန်ဆောင်မှု လက်လှမ်းမီပါသည်။ ကျေးရွာတွင် အရေးပေါ်ကျန်းမာရေးအတွက် အသုံးပြု ရန် C.S.R မှ ကားတစ်စီးကူညီထားပါသည်။ လျှပ်စစ်မီးရရှိ၍ သုံးရေအတွက် မော်တာသုံး ရေတုံကင်များ တပ်ဆင်သုံးစွဲကြပြီး သောက်ရေအတွက် MPRL- C.S.R မှ ရေပိုက်လိုင်းနှင့် သောက်ရေကန် လှူဒါန်းထားပါသည်။ Save the Children မှ ကူညီပေးထားပါသည်။ ထို့ကြောင့် ရေကြောင့်ဆက်စပ်ဖြစ်ပွားတတ်သော ရောဂါဖြစ်ပွားမှု နည်းပါးသည်။ စာသင် ကျောင်းတွင်လည်း ကျောင်းအိမ်သာ စနစ်တကျဆောက်လုပ်ထားပြီး ကျောင်းသား/သူ များအတွက် အသုံးပြုရန် လွယ်ကူပါသည်။

(ဆ)လူငယ်နှင့် ယဉ်ကျေးမှု

လူငယ်များအတွက် အပန်းဖြေအနားယူနိုင်သည့်နေရာ သီးသန့်မရှိပေ။ လူငယ်များ သည် ကျေးရွာရှိလူမှုရေးလုပ်ငန်းများတွင် တက်ကြွစွာပါဝင် ဆောင်ရွက်မှု အားနည်းလာပြီး ဖုန်းနှင့်အချိန်ကုန်ဆုံးမှု များပြားလာသည်။ စာပေဗဟုသုတပညာ လေ့လာလိုက်စားမှု အားနည်းလာသည်။ ဘာသာရေးပွဲတော်များတွင်လည်း ရိုးရာအကများဖြင့် တင်ဆက်

ပါဝင်ကြသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်းအတွက် ဆောင်ရွက်သည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်း သီးသန့်ဖော်ဆောင်ခြင်း မရှိသေးချေ။

(ဇ) အခြေခံ အဆောက်အဦးများအား လက်လှမ်းမီမှု – လမ်းတံတား၊ လျှပ်စစ်စွမ်းအား၊ သတင်းနှင့် ဆက်သွယ်ရေး

ကျေးရွာရှိ ရွာဝင်လမ်းမှာ မြေသားလမ်းဖြစ်ပြီး ကား၊ သုံးဘီးဆိုင်ကယ်နှင့် မော်တော်ဆိုင်ကယ်များ အသုံးပြုမောင်းနှင်ကြသည်။ ရေလမ်းအသုံးပြုမှု လှေသမ္ဗာန် (၂)စီး၊ စက်လှေ (၃)စီး၊ စက်ဘီး(၈၁)စီး၊ ဆိုင်ကယ် (၁၄၇)စီး၊ သုံးဘီးဆိုင်ကယ် (၄)စီးနှင့် ထော်လာဂျီ (၁)စီး၊ ကား(၁)စီး တို့အသုံးပြုလျက်ရှိကြသည်။

ကျေးရွာအတွက် လျှပ်စစ်မီးကို ၂၀၁၀ခုနှစ်တွင် ဆက်သွယ်ရရှိထားပြီး ကျေးရွာ အိမ်ထောင်စုအားလုံး၏ (၃၀%)ခန့်သာ သွယ်တန်း အသုံးပြုနေကြပြီးဖြစ်သည်။ မိုဘိုင်း ဖုန်းဆက်သွယ်ရေးကို ဈေးကွက်နှင့် အခြားဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများအတွက် လက်လှမ်းမှီ အသုံးပြုနိုင်သည်။ ကျေးရွာတွင် အင်တာနက်အသုံးပြုမှုမှာ အနည်းငယ်သာရှိပြီး အခြား သတင်းအချက်အလက်များအတွက် ချိတ်ဆက်အသုံးပြုနိုင်သည်။ ကျေးရွာတွင် စာကြည့် တိုက်ရှိပြီး ပုံမှန်ဖွင့်လှစ်နိုင်သည်။ ရွာသားများသည် သတင်းစာ၊ ဂျာနယ် အနည်းငယ် ဝယ်ယူ၍ ဖတ်ရှုကြပြီး တယ်လီဖုန်းနှင့် သတင်းဆက်သွယ်ရေးမှာ အတော်အသင့် ကောင်းမွန် ကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

(ဈ)တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုနှင့်ပြည်သူ့လုံခြုံရေး

ကျေးရွာတွင်ရာဇဝတ်မှုခင်းဖြစ်ပွါးမှု နည်းပါးပြီး တည်ငြိမ်အေးချမ်းသောကြောင့် ကုန်စည် ကူးသန်းရောင်းဝယ်မှုကို ချောမွေ့စေသည်။ သို့သော် ရွာသားများသည် မိုဘိုင်း တယ်လီဖုန်း ဆက်သွယ်ရေးကို အသုံးပြုနိုင်ကြပြီး လိုအပ်သော သတင်းအရင်းအမြစ်များ အတွက် လိုအပ်သလိုဆက်သွယ် သိရှိနိုင်သည်။

အာမခံစနစ် ချိတ်ဆက်အသုံးပြုနိုင်သော်လည်း ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ထားသူ မရှိ သလောက်ပင်ဖြစ်သည်။ ကျေးရွာတွင် သဘာဝအန္တရာယ်လျော့ပါးရေး အစီအစဉ် သီးသန့် ရေးဆွဲထားခြင်းမရှိပါ။ ရွာသားများသည် ရဲစခန်းသို့ အလွယ်တကူ ချိတ်ဆက်နိုင်ပြီး ကျေးရွာ တွင် ရာဇဝတ်မှု ဖြစ်ပွားခြင်းနည်းပါးသည်။

၅။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတား များနှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

(က) ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်ပံ့ဖြစ်စေသော အခြေနေကောင်းများ

ကျေးရွာတွင် လျှပ်စစ်မီးကို 11K.V ဓါတ်အားလိုင်းမှ ချိတ်ဆက်သုံးစွဲနိုင်ကြသဖြင့် ထင်းသက်သာသည်။ လျှပ်စစ်ဖြင့် ချက်ပြုတ်ခြင်း၊ ကျောင်းသူကျောင်းသားများအတွက် စာဖတ်ချိန်အထောက်အပံ့ဖြစ်ခြင်း စသော လူနေမှုအဆင့်အတန်း မြင့်မားလာရေးအတွက် အထောက်အကူပြုနေသည်။

လူငယ်ပညာတတ် များရှိပြီး လူဦးရေအားလုံး၏ ၆၃.၄ ရာခိုင်နှုန်းမှာ အလုပ်လုပ်နိုင်သည့်အရွယ်များဖြစ်ကြပါသည်။ ဘွဲ့ရပညာတတ် အရေအတွက် အသင့်အတင့်ရှိပြီး ကျွမ်းကျင်မှုနှင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းသင်တန်းများတွင် လူငယ်များကို လေ့ကျင့်သင်ကြားပေးခြင်းဖြင့် လူသားအရင်းမြစ်တိုးတက် ကောင်းမွန်စေသည်။ ကျေးရွာ လူထု၏ ကျန်းမာရေးအခြေအနေမှာ ယေဘုယျအားဖြင့် ကောင်းမွန်ပြီး ကျန်းမာရေးပံ့ပိုးပစ္စည်းများနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ အလွယ်တကူလက်လှမ်းမီကြသည်။ ကျေးရွာသားများအနေဖြင့် စိုးရိမ်ရသော ဆေးဝါးကုသလိုမှုအတွက်လည်း မင်းဘူးခရိုင်ဆေးရုံသို့ သွားရောက်ပြီး ဆေးကုသမှုများ ခံယူကြရပါသည်။ ကျေးရွာတွင် ကိုယ်ထူကိုယ်ထ စာသင်ကျောင်းနှင့် ပံ့ပိုးပစ္စည်းများမှာ လက်ရှိပညာရေးအနေအထားအတွက် ကောင်းသော အဆင့်တွင် ရှိနေပါသည်။

သဘာဝအရင်းအမြစ်များတွင် ကိုင်းကျွန်းမြေများသည် ဧရာဝတီမြစ်ဝှမ်းတွင်ရှိပြီး မြေဆီသြဇာ ကောင်းမွန်သည်။ တောင်သူများသည်လည်း လယ်ယာထွက်ကုန်များကို အလွယ်တကူ သယ်ယူပို့ဆောင်ပေးနိုင်သည်။ မိုးရေသွန်းမှုမှာ စပါးနှင့် ဆောင်းသီးနှံများအတွက် စိုက်ပျိုးရန် အထောက်အပံ့ဖြစ်သည်။ ကျေးရွာတွင် နွေရာသီရေသွင်း နှမ်းဧက (၁၀၀)ခန့် စိုက်ပျိုးနိုင်သည်။

ကျေးရွာသည် မင်းဘူးမြို့နှင့် (၄)မိုင်သာဝေး၍ ကျေးရွာထုတ်ကုန်များ အချိန်မီတင်ပို့ရောင်းချနိုင်သည်။ကျေးရွာတွင် မွေးမြူရေးထွက်ကုန်ရောင်းချရန် ဈေးကွက်ကောင်းသဖြင့် ကြက်နှင့် နွားတို့ကို တိုးချဲ့မွေးမြူရန် အခွင့်အလမ်းသာပါသည်။ သို့သော် တိမွေး/ကုဦးစီးဌာနမှ လိုအပ်သော နည်းပညာပိုင်းဆိုင်ရာ ပံ့ပိုးမှုကိုလည်း တိုးမြှင့်ဆောင်ရွက်ပေးရန် လိုအပ်သည်။

(ခ) အဟန့်အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့်စိန်ခေါ်မှုများ

ကျေးရွာရှိ ကျွန်းမြေများမှာ မြေဆီလွှာ ကောင်းမွန်သည်မှအပ အခြားသယံဇာတများမထွက်ရှိပါ။ လုပ်စားမြေများကို ထပ်မံတိုးချဲ့ရန်မှာ မဖြစ်နိုင်သဖြင့် တောင်သူများအဖို့အထွက်နှုန်းမြင့်အောင် ဆောင်ရွက်ရပေမည်။ စိုက်ခင်းများတွင် ဖျက်ပိုးများ ကျရောက်တတ်

သည်။ ဖျက်ပိုးနှိမ်နင်းရေးနှင့် ပတ်သတ်၍ ထိရောက်စွာ အကောင်အထည်ဖော်သော အစီအစဉ်မရှိပါ။ တောင်သူများအနေဖြင့် ဘက်စုံပိုးမွှားနှိမ်နင်းရေး ကျင့်သုံးနိုင်ရေး အထောက်အပံ့များ ရရှိရန်လိုအပ်သည်။ ကျေးရွာတွင် ငွေတိုးချေးသူများရှိသော်လည်း အတိုးနှုန်းမှာ မြင့်မားပါသည်။ ဘဏ်များမှ ကျေးရွာအရောက် ဝန်ဆောင်မှုပေးသော စနစ်လည်းမရှိပဲ ချေးငွေလိုအပ်သော အိမ်ထောင်စုများမှာ မြေယာပိုင်ဆိုင်ခွင့် လက်မှတ် ပုံစံ(၇) မရှိခြင်းနှင့် စာရွက်စာတမ်း လိုအပ်ချက်များ ဖြည့်စွက်ရာများတွင် အခက်အခဲ ကြုံတွေ့ရတတ်သည်။

ကျေးရွာတွင် အိမ်တွင်းမှုထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း မရှိသဖြင့် အလုပ်အကိုင်ဝင်ငွေ ပုံမှန်ရရှိရေးအတွက် အကန့်အသတ်ရှိနေပါသည်။ ဒေသတွင်း အိမ်တွင်းမှု ကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းအတွက် ကုန်ကြမ်း၊ တတ်သိပညာ၊ အထိအတွေ့တို့ အားနည်းပါသည်။

၆။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ပန်းတိုင်နှင့် မဟာဗျူဟာ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်

ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှ အဖွဲ့နှင့်တိုင်ပင် ညှိနှိုင်းပြီးလာမည့် ငါးနှစ်တာ ကာလအတွက် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်များကို အောက်ပါအတိုင်း ချမှတ်ထားပါသည်။

က.၁) ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာလူထုသည် ကုန်ထုတ်လုပ်မှုမြင့်တင်ခြင်း၊ အလုပ်အကိုင်များ ဖန်တီးခြင်း၊ သက်မွေးပညာသင်တန်းများ ရရှိခြင်းမှတစ်ဆင့် ဝင်ငွေရှာဖွေနိုင်စွမ်းနှင့် စီးပွားရေး အနေအထားကို တိုးတက်ရရှိစေရမည်။

က.၂) ကျွန်ုပ်တို့လူထုသည် စာတတ်မြောက်မှုနှင့် ပိုမိုကောင်းမွန်သော ပညာရေးမှတစ်ဆင့် ကလေးငယ်များ၏ လူသားဆိုင်ရာစွမ်းဆောင်ရေးနယ်ပယ်ကို ကျယ်ဝန်းလာစေရမည်။

က.၃) ကျွန်ုပ်တို့ရွာလူထုသည် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းနှင့် စီးပွားရေးအုပ်စုများ ဖွဲ့စည်းပြီး ကျေးရွာအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ၏ စွမ်းဆောင်ရည် မြင့်မားလာမှုမှတဆင့် ဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံခန့်ခွဲမှုယန္တရား တိုးတက်လာရမည်။

(ခ) အကောင်အထည်ဖော်နည်းဗျူဟာ

ကျွန်ုပ်တို့သည် အထက်တွင်ဖော်ပြထားသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ပန်းတိုင်များကို ရောက်ရှိရန် အောက်ပါအကောင်အထည်ဖော်မှုများကို ဆောင်ရွက်သွားကြမည်။

(ခ.၁) ကျေးရွာတွင် အရင်းအနှီးငွေ၊ နည်းပညာနှင့် နည်းပညာအသုံးချနိုင်စွမ်း ရရှိရေးတို့ကို ဆောင်ရွက်ပြီး စိုက်ပျိုးရေးနှင့်မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများကို တိုးချဲ့ဆောင်ရွက်သွားမည်။ အသေးစားငွေကြေးလုပ်ငန်းနှင့် ချေးငွေများအတွက် မြို့နယ်ရှိဘဏ်များရင်းနှီးငွေရရှိစေရန် အခြားနေရာများနှင့် ချိတ်ဆက်ပေးမည်။ အရင်းအနှီးငွေများရရှိပါက စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေး လုပ်ငန်းများအတွက် ခွဲဝေချထားပေးမည်။ အလားတူပင်ကျေးရွာတွင် စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနည်းပညာများ ထွန်းကားလာရေးအတွက် စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးနည်းပညာ သင်တန်းများ တက်ရောက်နိုင်ရေးအတွက် သက်ဆိုင်ရာနည်းပညာဌာနများနှင့် ချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်သွားမည်။ သင်တန်းတက်ထားသူများမှ တဖန်ကျေးရွာတွင် ရရှိထားသော နည်းပညာများကို မျှဝေပေးပြီး မိမိတို့ကိုယ်တိုင်ကလည်း ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်းများတွင် အသုံးချကာထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်စေမည်။

ခ.၂) ကျွန်ုပ်တို့သည် အပ်ချုပ်၊ ဇာထိုးပန်းထိုး၊ ယိုနှင့်မုန့်လုပ်နည်း၊ ဆံပင်ညှပ်၊စက်ပြင်၊ မော်တော်ဆိုင်ကယ်ပြင်၊ မိုဘိုင်းဖုန်းပြင် စသောသင်တန်းများ တက်ရောက်နိုင်ရန် သင့်တော်သော သင်တန်းသားများကို တက်ရောက်နိုင်ရန် စီစဉ်ပေးမည်။ ထိုသင်တန်းများ သည် သင်တန်းသားများအတွက် ကျွမ်းကျင်မှုများကို တိုးပွားရရှိစေပြီး ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ ထူထောင်တိုးချဲ့နိုင်ရန် အရင်းအနှီးလုပ်ငန်း အစီအစဉ်နှင့် ချိတ်ဆက် ပေးမည်။

ခ.၃) ကျေးရွာ၏ စာသင်ကျောင်းမှာ ခြံစည်းရိုးကာရံပြီး မူကြိုကျောင်းတစ်ဆောင် ဆောက် လုပ်ခြင်းဖြင့် ကလေးငယ်များ၏ အရည်အချင်းတိုးမြင့်လာရေးအတွက် ဆောင်ရွက်မည်။ ပညာရေးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ပြီး အလယ်တန်းကျောင်းခွဲတွင် ဘာသာရပ်အလိုက် ကျွမ်းကျင် မှု၊ ပြည့်ဝသော ဆရာမခန့်ထားရရှိနိုင်ရေးတို့အတွက် ဆောင်ရွက်သွားမည်။

ခ.၄) ကျေးရွာတွင် ကျေးရွာလမ်းနှင့် ကျန်းမာရေးဆေးခန်း ဆောက်လုပ်ကာ ကျေးရွာ၏ အခြေခံအဆောက်အဦးများ ဆောက်လုပ်၍ တိုးတက်အောင် ဆောင်ရွက်မည်။ ကျောင်းသား ဦးရေ များပြားမှုကြောင့် ကျောင်းဆောင်လိုအပ်လျက်ရှိသည်။ ကျေးရွာ လူမှုအဖွဲ့အစည်း များကိုလည်း ကျေးရွာအခြေပြုလုပ်ငန်းများကို အကောင်အထည် ဖော်စီမံခန့်ခွဲနိုင်ရန် ခေါင်းဆောင်မှုစွမ်းရည်များ ပိုမိုရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ရန် တိုက်တွန်းအားပေးဆောင်ရွက် မည်။

(ဂ) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများ အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် မြို့နယ်နှင့် အထက်အဆင့်မှ ကူညီ ဖြေရှင်းပေးရမည့် ကိစ္စများ

အစိုးရ၏မူဝါဒနှင့်လုပ်ငန်း အစီအစဉ်တို့ကို ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်ပြီးသော အစိုးရ ဌာနဆိုင်ရာများနှင့် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၏ နည်းပညာအကြံပေး

အဖွဲ့တို့၏ အကြံပြုချက်အရ ပြုစုဖော်ပြထားပါသည်။ ဤအဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် နိုင်ငံတော်အဆင့်မှသည် ဒေသဆိုင်ရာအဆင့်၊ ထိုမှတစ်ဆင့် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာအဆင့်ထိ ပံ့ပိုးမှုပေးနိုင်မည့်အစိုးရဌာနများနှင့် အဖွဲ့အစည်းများကို ရှာဖွေဖော်ထုတ်ပေးနိုင်ကြပါသည်။

(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်းချက်ရေးဆွဲခြင်းနှင့် ပုံမှန်စိစစ်ခြင်း

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်လုပ်ငန်းအား နည်းပညာအထောက်အပံ့များ ပံ့ပိုးပေးမှုသည် အလွန်အရေးပါပါသည်။ အနာဂါတ်တွင်လည်း ရေရှည်တည်တံ့မည့် အထောက်အပံ့များကို နိုင်ငံတော်အစိုးရထံမှ ရရှိမည်ဟု မျှော်လင့်ပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ ကျေးရွာသားများ ကိုယ်တိုင်အားထုတ်လုပ်ကိုင်ရရှိခဲ့မှုများကို ပြန်လည်စိစစ်ခြင်း၊ နောက်ဆုံးအတည်ပြုထားသည့် ဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်များကိုလည်း သတ်မှတ်ကာလအတိုင်း ပုံမှန်စိစစ်သွားနိုင်ပါမည်။ အရေးကြီးသည့်အချက်မှာ ဦးစားပေး စီမံချက်များနှင့်ဘတ်ဂျတ်ပမာဏပါဝင်သည့် နှစ်ပါတ်လည် ဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံချက်ပြင်ဆင်ရန်ဖြစ်သည်။

(ခ) စိုက်ပျိုးမြေများ ထိရောက်စွာအသုံးချနိုင်ရေး

ကျေးရွာတွင် မြေပဲ၊ ပြောင်း၊ ကုလားပဲ၊ မတ်ပဲအပြင် နှမ်းကို သီးထပ်အဖြစ် စိုက်ပျိုးကြသည်။ တောင်သူများအတွက် သီးနှံဖျက်ပိုးကျရောက်ခြင်းသည် အဓိကပြဿနာတစ်ရပ်ဖြစ်ပြီး ဖျက်ပိုးများထိရောက်စွာ နှိမ်နင်းရေးအတွက် နည်းစနစ်ရရှိရေး လိုအပ်ပါသည်။ ဖျက်ပိုးနှိမ်နင်းရေးအတွက် သက်ဆိုင်ရာဦးစီးဌာနမှ ဝန်ဆောင်မှုများကို ရရှိသော်လည်း စိုက်ပျိုးရေးထွက်ကုန်များ ရောင်းချသည့် ပုဂ္ဂလိကအရောင်းဆိုင်များကို မှီခိုအားထားမှုပိုများသည်။ သီးနှံဖျက်ပိုးများသည့် ပိုးသတ်ဆေးအချို့ကို ခံနိုင်စွမ်းရှိကြကာ တောင်သူများအတွက် သီးနှံပျက်စီးမှုနှင့် ဝင်ငွေလျော့နည်းမှု ဖြစ်စေသည်။ နည်းပညာ အသုံးပြုပုံများအပါအဝင် ပိုးမွှားများ နှိမ်နင်းရေး နည်းပညာ အသစ်ရရှိရေးအတွက် စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနက ဦးစီးဦးဆောင် ပြုသင့်ပါသည်။

(ဂ) ငွေရေးကြေးရေးနှင့်ဘဏ်လုပ်ငန်းများ

ဘဏ်လုပ်ငန်းများကိုလည်း ဆင်းရဲတောင်သူ၊ အလယ်အလတ်တောင်သူနှင့် တောင်သူကြီးများအတွက် လိုအပ်သောချေးငွေရရှိရန် စနစ်များပြောင်းလဲချမှတ်သင့်သည်။ အထူးသဖြင့် လယ်သမားနှင့်အသေးစားလုပ်ငန်းရှင်များသည် စိုက်ပျိုးရေးနှင့်အသေးစား စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအတွက် အထိုက်အလျောက် များပြားသော စိုက်ပျိုးစရိတ်ချေးငွေများ အချိန်မီရရှိရန်လိုအပ်ပါသည်။

(ဃ) ကျေးလက်အသေးစားစက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်းများဆိုင်ရာ အထောက်အပံ့

ကျေးရွာတွင်း အသေးစားစက်မှုလက်မှု လုပ်ငန်းများဖွံ့ဖြိုးလာနိုင်မည့် အလားအလာရှိပြီး အလုပ်အကိုင်နှင့်အမြတ်အစွန်းများရရှိရန် အထူးသဖြင့် လူငယ်နှင့်အမျိုးသမီးများအတွက်အခွင့်အလမ်းရရှိရန် လိုအပ်ပါသည်။ သို့သော်၎င်းတို့တွင် လုပ်ငန်းဆိုင်ရာစီမံအုပ်ချုပ်မှုနည်းပညာ၊ ဈေးကွက်၊ သတင်းအချက်အလက်များ လက်လှမ်းမှီမှုတွင် အားနည်းသည်။ ကျွန်တော်တို့ ကျေးရွာမှ အသေးစားလုပ်ငန်းများအတွက် အကျိုးဖြစ်ထွန်းစေမည့် လုပ်ငန်းသစ်များ ယခုအခါ အဆင်သင့် မတွေ့ရသေးပါ။ နိုင်ငံတော်အစိုးရနေဖြင့်လည်း စီးပွားရေးလုပ်ငန်း ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အထောက်အကူပြုအဖွဲ့တစ်ခုထူထောင်ပြီး မြို့နယ်အဆင့် စီမံခန့်ခွဲမှုအောက်တွင် ထားရှိကာ တစ်နှစ်ပတ်လုံးဝန်ဆောင်မှုရရှိအောင်ဆောင်ရွက်ပေးရန် လိုအပ်ပါသည်။ ထိုအဖွဲ့တွင် ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်တစ်ချို့နှင့် တိုးချဲ့ပညာပေးရေးဝန်ထမ်းအချို့ ပါဝင်မည်ဖြစ်ပြီး မြို့နယ်ဒေသမှသည် ကျေးရွာအထိ လိုအပ်သောစီးပွားရေးလုပ်ငန်း၊ စီမံခန့်ခွဲမှု အထောက်အကူပြု လုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်ရန်အတွက်လုံလောက်သော ရန်ပုံငွေလည်း ရှိရပါမည်။

၈။ ဦးစားပေးစီမံချက်များနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် အချိန်ကာလ

စီမံချက်များသည် အကောင်အထည်ဖော်မည့်ဗျူဟာများကို လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုများအဖြစ် သဘောထားနားလည်နိုင်စေမည့် ဖော်ထုတ်ထားချက်များဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် စီမံချက်များသည် ငါးနှစ်တာ စီမံချက်ကာလအတွင်း ချမှတ်ထားသောပန်းတိုင်များကို ရောက်ရှိရန်ပါဝင်ပေးမည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်း အကောင်အထည်ဖော်မှုဆိုင်ရာ အဓိကသော့ချက်များဖြစ်သည်။

(က) နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်

ကျေးရွာလူထုက ငါးနှစ်တာစီမံချက်ကာလအတွက် ပြင်ဆင်ပြုစုကြသည့်ကာလကဖော်ထုတ်၊ ဦးစားပေးတန်းစီခဲ့ကြသည့် စီမံချက်များသည် မည်သို့မျှ ပြည့်စုံမှုမရှိနိုင်ပါ။ ဤသည်မှာ ကျေးရွာလူထုသည် နှစ်နှစ်၊ သုံးနှစ်တာကာလ တစ်လျှောက်လုံးတွင် နောက်ထပ်ဆောင်ရွက်မည့် ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများကိုလည်း ဖော်ထုတ်သွားကြပါမည်။ သို့ပါသောကြောင့် ရေးဆွဲထားသည့် ငါးနှစ်တာစီမံချက်သည် ပြင်းထန်သော သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကဲ့သို့ ထိခိုက်စရာများမပေါ်ပေါက်ပါက အနည်းနှင့်အများဆိုသလို ပြောင်းလဲမှုမရှိနိုင်ဘဲ နောက်ထပ်တိုးလာမည့် လုပ်ငန်းစီမံချက်များသာ ပါဝင်လာနိုင်ပါမည်။

ထို့ကြောင့် ငါးနှစ်တာကာလ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်၏ ဗျူဟာမြောက် မူဘောင်အတွင်း နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို ဆောင်ရွက်သွားကြပါမည်။

(ခ) ကဏ္ဍနှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအမျိုးအစားကို အခြေခံ၍ စီမံချက်ကို အုပ်စုခွဲခြားခြင်း

စီမံကိန်း၊ စီမံချက်များကို စီမံချက်ဆိုင်ရာအချက်အလက်များကို စီစစ်စိတ်ဖြာနိုင်ရန် လုပ်ငန်းရပ်ဆိုင်ရာနှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကို အခြေခံပြီး အုပ်စုခွဲသည်။ လုပ်ငန်းကဏ္ဍကို အခြေခံ၍ စီမံကိန်းအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း(Functional classification)ဖြင့် ဝန်ကြီးဌာနများ၊ ဦးစီးဌာနများ အတွက် သက်ဆိုင်ရာလုပ်ငန်းများအလိုက် ဆောင်ရွက်ဖွယ်ရာများကို သိရှိနားလည်စေနိုင်သည်။ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအမျိုးအစားကိုအခြေခံ၍ အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း (Economic classification)သည် စီမံချက်ကိုအကဲဖြတ်ရာတွင် စီးပွါးရေးအကျိုး ဖြစ်ထွန်းမှုနှင့်အကျိုးသက်ရောက်မှုဆိုင်ရာ ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ်၊ စွမ်းဆောင်ရည် မြှင့်တင်ရေး၊ လူသားချင်းဆိုင်ရာထောက်ပံ့မှုတို့ကို ခွဲခြားသိရှိစေရန် အထောက် အကူပြုသည်။

လုပ်ငန်းကဏ္ဍကိုအခြေခံ၍ စီမံကိန်းအုပ်စု သတ်မှတ်ခြင်း (Functional classification) – ဝန်ကြီးဌာနများ၊ ဦးစီးဌာနများက ယင်းတို့၏လုပ်ငန်းတာဝန်များအလိုက် ဖော်ထုတ်ထားသော လုပ်ငန်းကဏ္ဍအပိုင်းအခြားများကို သိရှိစေနိုင်သည်။

ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအမျိုးအစားကို အခြေခံ၍ စီမံကိန်းအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း (Economic classification)တွင်

- သာမန်အသုံးစရိတ်
- ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ်၊
- စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေးအသုံးစရိတ်
- လူသားချင်းစာနာမှုဆိုင်ရာ အထောက်အပံ့ တို့ ပါဝင်သည်။

(ဂ) ဦးစားပေးစီမံချက်များ

စီမံချက်များအလိုက် ဦးစားပေး အစီအစဉ်များကို ဇယားဖြင့်ဖော်ပြထားပါသည်။ ကျေးရွာ လူထုသည် နှစ်သက်ရာအမှတ်ပေးအဆင့်ခွဲခြင်းစနစ်ဖြင့် ရွာလုံးကျွတ်အစည်း အဝေးတွင်စီမံချက်များ ဦးစားပေးအစီအစဉ်ကို ဖော်ထုတ်ထားပါသည်။ တချို့စီမံချက်များကို ရေးဆွဲရာတွင် မြို့နယ်အဆင့် ဌာနဆိုင်ရာအဖွဲ့များအစည်းများနှင့် အခြားအေဂျင်စီများထံမှ နည်းပညာ အကူအညီများ ရရှိရန်လည်း လိုအပ်ပါသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစည်းအဝေးတွင် သဘောတူသတ်မှတ်ထားသော ဦးစားပေး စီမံချက်လုပ်ငန်းများမှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်ပါသည်။

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစည်းအဝေးတွင် သဘောတူသတ်မှတ်ထားသော ဦးစားပေးစီမံချက်များ

ကဏ္ဍ/ အကြောင်းအရာ	စီမံချက်	ရမှတ် ပေါင်း	အဆင့်	စီမံချက်အကြောင်း ရှင်းလင်းဖော်ပြခြင်း	မှတ်ချက်
လမ်းပန်းဆက်သွယ် ရေးကဏ္ဍ	ရွာတွင်းလမ်းနှင့် ရွာချင်း ဆက်လမ်းများ ကောင်း မွန်အောင် ဆောင်ရွက် ခြင်း	၉၀	၁	- လမ်းခင်းရာတွင် တာဝန် ယူဆောင်ရွက်သော ကုမ္ပဏီများ၏ အရည် အသွေးစံချိန်စံညွှန်း လိုအပ်ချက်ရှိသော ကြောင့် လမ်းများ ရေရှည် အသုံးပြုနိုင်ခြင်း မရှိဘဲ အချိန်တိုတွင်း ပျက်စီးယိုယွင်းမှုများ ဖြစ်နေခြင်း - ကျေးလက်ဦးစီးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်၍ လမ်းများ ပြုပြင်ခြင်း	ကျေးလက် ဦးစီး
ကျန်းမာရေးကဏ္ဍ	ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဆေးပေးခန်း ဖွင့်လှစ်နိုင် ရန် ဆောင်ရွက်ခြင်း	၈၁	၂	- လိုအပ်သောကျန်းမာရေး အထောက်အကူပြု ပစ္စည်း များနှင့်ဆေးဝါးများ ပံ့ပိုးပေးခြင်း - ကျေးရွာမှ ဆေးခန်းမြေ နေရာစီစဉ်ပေးပြီး နိုင်ငံတော်မှ အဆောက်အဦး အကူအညီ တောင်းခံခြင်း - ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဆိုင်ရာအဆောက်အဦး၊ အသုံးအဆောင်နှင့် ဝန်ထမ်းများ ဖွဲ့စည်းပုံ အတိုင်း ချမှတ်ပေးရန် တောင်းဆိုခြင်း	ကျန်းမာရေး ဦးစီးဌာန

ကဏ္ဍ/ အကြောင်းအရာ	စီမံချက်	ရမှတ်ပေါင်း	အဆင့်	စီမံချက်အကြောင်း ရှင်းလင်းဖော်ပြခြင်း	မှတ်ချက်
ပညာရေးကဏ္ဍ	ဘက်စုံဖွံ့ဖြိုးသော ကျောင်းဖြစ်အောင် ဆောင်ရွက်ခြင်း	၆၆	၃	- သင်ကြားရေးအတွက် လုံလောက်သော ဆရာ/ မများ ခန့်ထားပေးခြင်း - သင်ထောက်ကူ၊ အားကစားပစ္စည်း၊ ကျောင်းကျန်းမာရေးနှင့် အာ ဟာရတိုက်ကျွေးခြင်း စသည့်လိုအပ်ချက်များ နိုင်ငံတော်မှ ဖြည့်စည်းပေးခြင်း	ပညာရေး ဦးစီးဌာန
စီမံအုပ်ချုပ်မှုကဏ္ဍ	ကျေးရွာအဖွဲ့အစည်းများ စွမ်းရည်မြှင့် အစီအစဉ် လုပ်ဆောင်ခြင်း	၆၄	၄	- ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီစနစ်တကျ ဖွဲ့စည်းခြင်း - ခေါင်းဆောင်မှုသင်တန်း၊ စာရင်းကိုင်သင်တန်း၊ ကွန်ပျူတာသင်တန်း၊ ရပ်ရွာအခြေပြုဖွံ့ဖြိုးရေးသင်တန်းများ စီမံဆောင် ရွက်ပေးရန်	သက်ဆိုင်ရာ ဌာန
လျှပ်စစ်မီးကဏ္ဍ	အိမ်တိုင်းလျှပ်စစ်မီးရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ခြင်း	၅၉	၅	- မြို့နယ်လျှပ်စစ်နှင့် ချိတ် ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း - မြို့နယ်ကျေးလက်နှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း - ကျေးရွာအတွင်း ရံပုံငွေ များကောက်ခံခြင်း	လျှပ်စစ် ဦးစီးဌာန

ကဏ္ဍ/ အကြောင်းအရာ	စီမံချက်	ရမှတ် ပေါင်း	အဆင့်	စီမံချက်အကြောင်း ရှင်းလင်းဖော်ပြခြင်း	မှတ်ချက်
စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍ	စိုက်ပျိုးရေး နည်းပညာ များရရှိအောင် ဆောင် ရွက်ခြင်း	၅၇	၆	- ခေတ်မီစိုက်ပျိုးနည်း ပညာများ ပိုမိုကျယ်ပြန့် စွာ ဖြန့်ဖြူးပေးခြင်း - တောင်သူများ ရင်ဆိုင် ရသော အခက်အခဲများ သိရှိရန် ကျေးရွာများ အထိကွင်းဆင်းလေ့လာ သုံးသပ်ခြင်း	စိုက်ပျိုးရေး ဦးစီးဌာန
စိုက်/မွေးမြူရေး မဟုတ်သော ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းများကဏ္ဍ	အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း အတတ်ပညာ သင်တန်းများ ဖွင့်လှစ်ခြင်း	၄၃	၇	- ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ ၊ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင် များနှင့်ချိတ်ဆက်၍ အလုပ်အကိုင်အခွင့် အလမ်းများရရှိအောင် ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက် ခြင်း - ကျေးလက်ဦးစီးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်၍ အသက် မွေးဝမ်းကျောင်း သင်တန်းများဖွင့်လှစ်နိုင်ရန် ဆောင်ရွက်ခြင်း	ကျေးလက် ဦးစီးဌာန
မွေးမြူရေးကဏ္ဍ	မွေးမြူရေးထုတ်ကုန် လက်ကား ဈေးကွက် ပေါ်ထွန်းလာအောင် ဆောင်ရွက်ခြင်း	၃၆	၈	- မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများ တွင်ကျယ်စွာ လုပ်ကိုင်နိုင်ရန် မတည်ရင်းနှီးငွေ များ စီစဉ်ပေးခြင်း - တိ–မွေးကုဌာနမှ မွေးမြူရေးနည်းပညာ၊ မျိုးကောင်းမျိုးသန့်၊ မွေးမြူရေးဝမ်းစာများ ၊ ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံခြင်း စသည့်လုပ်ငန်းများ ဝန်ဆောင်မှုရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ခြင်း	မွေးမြူရေး ဦးစီးဌာန

(ဃ) အကောင်အထည်ဖော်မည့် အချိန်ကာလ

ကျေးရွာလူထုကဖော်ထုတ်ရေးဆွဲထားသော ဦးစားပေးစီမံချက်များကို အကောင် အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရန် စီမံကိန်းကာလကို ကွင်းဆင်းဆောင်ရွက်ချက်များအား အခြေခံ၍ ရေးဆွဲထားပါသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံကိန်းကာလများကို နှစ်စဉ် ပြုပြင်ရေးဆွဲပါမည်။ စီမံကိန်းကာလ အပိုင်းအခြားများ ကို အောက်ပါဇယားတွင် ဖော်ပြထားပါသည်။

စီမံချက်(Project)	ဦးစားပေး အဆင့်	၂၀၁၇	၂၀၁၈	၂၀၁၉	၂၀၂၀	၂၀၂၁
၁။ ရွာတွင်းလမ်းနှင့် ရွာချင်းဆက်လမ်းများ ကောင်းမွန်အောင် ဆောင်ရွက်ခြင်း	၁	✔	-	-	✔	✔
၂။ ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဆေးပေးခန်း ဖွင့်လှစ်နိုင်ရန် ဆောင်ရွက်ခြင်း	၂	✔	-	✔	-	✔
၃။ ဘက်စုံဖွံ့ဖြိုးသော ကျောင်းဖြစ်အောင် ဆောင်ရွက်ခြင်း	၃	✔	✔	-	-	✔
၄။ ကျေးရွာအဖွဲ့အစည်းများ စွမ်းရည်မြှင့် အစီအစဉ်လုပ်ဆောင်ခြင်း	၄	-	-	✔	-	✔
၅။ အိမ်တိုင်းလျှပ်စစ်မီးရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ခြင်း	၅	-	✔	-	-	-
၆။ စိုက်ပျိုးရေး နည်းပညာများ ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ခြင်း	၆	✔	✔	✔	✔	✔
၇။ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း အတတ်ပညာ သင်တန်းများ ဖွင့်လှစ်ခြင်း	၇	✔	-	✔	-	✔
၈။ မွေးမြူရေးထုတ်ကုန် လက်ကား ဈေးကွက်ပေါ်ထွန်းလာအောင် ဆောင်ရွက်ခြင်း	၈	-	✔	-	✔	-

၉။ ဘတ်ဂျတ်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာအစီအစဉ်

အောက်ပါဇယားတွင် ဖော်ပြထားသောစီမံချက်အလိုက် ဘတ်ဂျက်ပမာဏများသည် ရည်ညွှန်း နမူနာ (indicative)အဖြစ် ကိုးကားရန် ပမာဏသာဖြစ်ပါသည်။ အမှန်တကယ် လိုအပ်သော ဘတ်ဂျက်ပမာဏတွက်ချက်နိုင်ရန် အသေးစိတ်ဆက်လက်၍ ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် တချို့စီမံချက်များကိုရေးဆွဲရာတွင် မြို့နယ်အဆင့် ဌာနဆိုင်ရာအဖွဲ့များအစည်းများနှင့်ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် လုပ်ငန်းများထံမှ ဘတ်ဂျတ်အပါအဝင် စီမံချက်ပြုစုရေးဆွဲရေး အကူအညီများ ရရှိရန်လည်းလိုအပ်ပါသည်။ ဖော်ပြထားသော ရည်ညွှန်း ဘတ်ဂျက်ပမာဏတွင် ကျေးရွာလူထု၏ငွေသားမဟုတ်သော ထည့်ဝင်မှုများကို ထည့်သွင်း ဖော်ပြထားခြင်းမရှိပါ။(ငွေသားမဟုတ်သောထည့်ဝင်မှု၊ ဥပမာ- လုပ်အား၊သဲ၊ကျောက်၊ပစ္စည်းကိရိယာ၊အချိန် စသည်)

စီမံချက်ဘတ်ဂျတ်

စဉ်	စီမံချက်	ရန်ပုံငွေ (သိန်း)	ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအရအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း(ကျပ်)			
			သာမန်အသုံးစရိတ်	ငွေလုံးငွေရင်း အသုံးစရိတ်		လူသားချင်းစာနာမှုဆိုင်ရာထောက်ပံ့မှု
				ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ်	စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေး	
၁	ရွာတွင်းလမ်းနှင့် ရွာချင်းဆက်လမ်းများ ကောင်းမွန်အောင်ဆောင်ရွက်ခြင်း	၁၀၀	၅သိန်း	၉၅ သိန်း	-	-
၂	ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဆေးပေးခန်း ဖွင့်လှစ်နိုင်ရန် ဆောင်ရွက်ခြင်း	၁၀၀	၅သိန်း	၅၅ သိန်း	၂၀သိန်း	၂၀သိန်း
၃	ဘက်စုံဖွံ့ဖြိုးသော ကျောင်းဖြစ်အောင် ဆောင်ရွက်ခြင်း	၃၀၀	၅သိန်း	၂၅၀ သိန်း	၂၀သိန်း	၂၅သိန်း

၄	ကျေးရွာအဖွဲ့အစည်းများ စွမ်းရည်မြှင့် အစီအစဉ်လုပ်ဆောင်ခြင်း	၅၀	၅ သိန်း	၃၀ သိန်း	၁၅သိန်း	-
၅	အိမ်တိုင်းလျှပ်စစ်မီးရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ခြင်း	၂၀၀	၅ သိန်း	၁၈၀ သိန်း	၁၅ သိန်း	-
၆	စိုက်ပျိုးရေး နည်းပညာများရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ခြင်း	၃၀၀	၅ သိန်း	၂၈၅ သိန်း	၁၀ သိန်း	-
၇	အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း အတက်ပညာ သင်တန်းများ ဖွင့်လှစ်ခြင်း	၅၀	၅ သိန်း	၃၀ သိန်း	၁၅ သိန်း	-
၈	မွေးမြူရေးထုတ်ကုန် လက်ကားဈေးကွက်ပေါ်ထွန်းလာအောင် ဆောင်ရွက် ခြင်း	၁၀၀	၅ သိန်း	၈၀ သိန်း	၁၅ သိန်း	-

၁၀။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများအကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းလမ်းနှင့် အစီအစဉ်များ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း ရေးဆွဲခြင်းကို ကျေးရွာလူထုကဦးဆောင် အကောင်အထည်ဖော်မည်ဖြစ်သဖြင့် လုပ်ငန်းအောင်မြင်ရေးနှင့် ရည်မှန်းချက်များသို့ ရောက်ရှိရေးမှာ ကျေးရွာတွင်တာဝန်ရှိပါ သည်။

(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့၏ အခန်းကဏ္ဍ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်းတွင် ပါဝင်သောစီမံကိန်းလုပ်ငန်းများကို အထိရောက်ဆုံးအကောင်အထည်ဖော်ရန်တာဝန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာလူထု၏တာဝန်ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းရေးနှင့် စီမံခန့်ခွဲရေးတာဝန်ကိုအဓိကယူ ပါမည်။ အဖွဲ့အစည်းအသီးသီး၊ ကော်မတီအသီးသီးအား တာဝန်များခွဲဝေအပ်နှင်း၍သက်ဆိုင်ရာ စီမံကိန်းများဆောင်ရွက်နိုင်ရန်ဦးဆောင်ပါမည်။ ဥပမာ-မိဘဆရာအသင်းသည်ကျေးရွာ မူလတန်းကျောင်း၏ပညာရေးအရည်အသွေး ကောင်းမွန်တိုးတက်ရန် တာဝန်ယူဆောင်ရွက် စေ၍ လယ်သမားအဖွဲ့က ကျေးရွာလယ်ယာကုန်ထုတ်လမ်း အဆင့်မြှင့်ခြင်းလုပ်ငန်းကို တာဝန်ယူဆောင်ရွက်စေခြင်းဖြစ်ပါသည်။

(ခ) ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများ

ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာကော်မတီအဖွဲ့များကဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများ အကောင်အထည် ဖော်ရာတွင် ဦးဆောင်စီမံခန့်ခွဲမှုတာဝန်ယူဆောင်ရွက်သော်လည်း အခြားသော ဖွံ့ဖြိုးရေး မိတ်ဖက်အဖွဲ့များကိုလည်း ရှာဖွေဆက်သွယ် ပူးပေါင်းရန်လိုပါမည်။ ကျွန်ုပ်တို့ ကိုယ်တိုင် မတတ်နိုင်သောအကူအညီများရယူဆောင် ရွက်ရန်ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာ-မိဘဆရာအသင်းသည် မူလတန်းပညာရေးသင်ကြားမှု အရည်အသွေး တိုးတက်ရေးဆောင်ရွက်ရန် မြို့နယ်ပညာရေး ဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရပါမည်။ လယ်သမားအဖွဲ့အစည်းကလည်း လယ်ယာ ကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းအထောက်အကူပြု လမ်းအဆင့်မြှင့်တင်ရန် မြို့နယ်ဆောက်လုပ်ရေး ဌာနနှင့်ဆက်သွယ်၍ အင်ဂျင်နီယာဒီဇိုင်းပုံစံနှင့် တွက်ချက်မှုဆိုင်ရာ အကူအညီများရယူရပါ မည်။

(ဂ) ကန်ထရိုက်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ

စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများ၏ အသေးစိတ်လုပ်ငန်းအမျိုးအစားဖော်ပြချက်တွင် တင်ဒါခေါ်ယူ ဆောင်ရွက်ရမည့် ကိစ္စများကိုလည်း တွေ့ရပါမည်။ ဤလုပ်ငန်း အမျိုးအစားများအတွက် အောက်ပါအဖွဲ့ အစည်း/ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ ပါဝင်မှုမှာအမှန်ပင် လိုအပ်ပါမည်။

- ဆောက်လုပ်ရေး၊ ကြီးကြပ်ရေးစသည့် လုပ်ငန်းများအတွက် ကန်ထရိုက်များ
- စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးစသည့် သင်တန်းများအတွက် နည်းပညာဆိုင်ရာနှင့် စီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့်အဖွဲ့များ(နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးမှုအဖွဲ့အစည်းများ၊ ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့ အစည်း များ၊ ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့အစည်များ၊ လူထုအဖွဲ့အစည်းများ)

ကန်ထရိုက်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများကစီမံကိန်းလုပ်ငန်းတွင် ဖော်ပြ ထားသောသတ်သတ်မှတ်မှတ်ကိစ္စများကိုသာ ကြီးကြပ်မှုပေးမည်ဖြစ်ပြီး လုပ်ငန်းတစ်ခုလုံး လွှမ်းခြုံကြီးကြပ်ရန်တာဝန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီက တာဝန်ပေးထားသော အဖွဲ့၏တာဝန်သာဖြစ်ပါသည်။ အချို့ကိစ္စများတွင် ကြီးကြပ်ရေးတာဝန်မှာ မြို့နယ်သက်ဆိုင်ရာဦးစီး ဌာနကတာဝန်ယူပါမည်။ ဤကိစ္စမျိုးတွင် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် တာဝန် ပေးထားသောကော်မတီကိုဦးဆောင်၍ မြို့နယ်ဌာနဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများနှင့် နီးနီးကပ်ကပ် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ပါမည်။

(ဃ)ကျေးရွာ၏ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ လည်ပတ်ရန်နှင့် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန်အတွက် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာနှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာအစီအစဉ်များ

ကျွန်ုပ်တို့ကော်မတီအနေဖြင့် လုပ်ငန်းတစ်ခုချင်းစီအတွက် ရေရှည်တည်တံ့ရေးအစီ အစဉ်များထားရှိမည်။ ဥပမာအားဖြင့် လမ်းများပြုပြင်ခြင်းလုပ်ငန်းတွင် စေတနာအလျောက် ထည့်ဝင်လိုသူများထံမှ အလှူငွေ ကောက်ခံခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်မည်။

ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများရေရှည်တည်တံ့ရေးအတွက် လုပ်ငန်းအလိုက် သက်ဆိုင်ရာ ကော်မတီ၊ အဖွဲ့အားတာဝန်အပ်နှင်းဆောင်ရွက်မည် ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာအားဖြင့် လမ်းများပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးအတွက် လမ်းကော်မတီ၊ စာသင်ကျောင်းပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးအတွက် မိဘဆရာအသင်းစသည်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။

၁၁။ စီမံကိန်းကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းနှင့် အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း

ကျွန်ုပ်တို့၏ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်း အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် တိုးတက်မှုအခြေအနေများအား စနစ်တကျကြီးကြပ်စစ်ဆေးအကဲဖြတ်ကြပါမည်။ အစကနဦး၌ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးအကဲဖြတ်ခြင်းလုပ်ငန်းကို ရိုးရှင်းလွယ်ကူသောနည်းလမ်းများဖြင့် ဆောင်ရွက် ပါမည်။ သို့မှသာ ရည်ရွယ်သည့်အတိုင်း ကြီးကြပ်စစ်ဆေးအကဲဖြတ်သည့် လုပ်ငန်းကို ပြီးမြောက်အောင် ဆောင်ရွက်နိုင်ပါလိမ့်မည်။

လူထုဗဟိုပြု၍ အားလုံးပူးပေါင်းပါဝင်သော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် အကောင် အထည်ဖော်သောနည်းလမ်းကိုလက်ကိုင်ကျင့်သုံးသည့်အလျောက် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများကိုကြီးကြပ်စစ်ဆေးသုံးသပ်ရာတွင် ကျေးရွာအတွင်းရှိအဖွဲ့အစည်းများ၊ အိမ်ထောင်စုများ တက်ကြွစွာ အတူပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန် စီစဉ်လုပ်ဆောင်ပါမည်။ ဤသို့ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် သင့်တော်သော အဖွဲ့အစည်းစနစ်၊ လုပ်ထုံးလုပ်ငန်းများတည်ဆောက်ပါမည်။

(က)ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း(Monitoring)

အထူးသဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့သည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်၏ လုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာ တိုးတက်မှု (physical progress) နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာတိုးတက်မှု(financial progress) တို့ကို စနစ်တကျကြီးကြပ်စစ်ဆေးပါမည်။ ၄င်းစစ်ဆေးခြင်းကို (၃)လပတ် အစီအစဉ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းလုပ်ငန်းကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ စီစဉ်မှုဖြင့် သက်ဆိုင်ရာစီမံကိန်းလုပ်ငန်းအလိုက် တာဝန်ယူဆောင်ရွက်နေသောအဖွဲ့အသီးသီး၊ ကော်မတီအသီးသီးတို့က မိမိတို့တာဝန်ကျရာ ကဏ္ဍအလိုက် စစ်ဆေးသုံးသပ်ပါမည်။

အဖွဲ့အသီးသီး၊ကော်မတီအသီးသီးသည် မိမိတို့၏ စီမံကိန်းဆိုင်ရာ ကနဦးသတင်းအချက်အလက်များ (Baseline) ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ကြပါမည်။ ယင်းအခြေခံသတင်း အချက်အလက်များသည်

စီမံကိန်း၏ တိုးတက်မှုကိုတိုင်းတာမည့် အညွှန်းကိန်း(indicator)များ ဖြစ်ပါမည်။ (၃)လပတ်ကုန်ဆုံးချိန်တိုင်းတွင် ကော်မတီနှင့် အဖွဲ့အသီးသီးသည် ၎င်းတို့၏ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးတွေ့ရှိမှု အစီရင်ခံစာ(monitoring report)ကိုရွာလူထုအစည်းအဝေး၌ အစီရင်ခံတင်ပြပါမည်။ ဆက်လက်ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရမည့် ကိစ္စများကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးမှု ကော်မတီမှဦးဆောင်ပါမည်။ (၃)လပတ် ကြီးကြပ်စစ်ဆေးမှု အစီရင်ခံစာသည် အောက်ပါ အချက်များအပေါ် ဦးတည်ပါမည်။

(က) လုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာတိုးတက်မှု(Physical progress)

- စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများလုပ်ငန်းပိုင်းတိုးတက်မှုနှင့် ပြီးမြောက်မှုအတိုင်းအတာ
- အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ကြုံတွေ့ရသောအခက်အခဲ အဟန့်အတားများနှင့် ပြုပြင်သင့်သော အဆိုပြုချက်များ၊
- ပြုပြင်ပြောင်းလဲဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်သောဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့်စီမံကိန်းများ၊

(ခ) ငွေကြေးဆိုင်ရာတိုးတက်မှု(Financial progress)

- ငွေသားနှင့်ငွေသားမဟုတ်သောအရင်းအနှီးလိုအပ်ချက်များစုစည်းပြီးစီးမှု (မူလလျာထားချက်နှင့် နှိုင်းယှဉ်၍)၊
- (၃)လပတ်ကုန်တွင်ရှိသောငွေသားနှင့် အခြားပစ္စည်းလက်ကျန်၊
- ငွေသားနှင့် ငွေသားမဟုတ်သောအရင်းအမြစ်များ စုဆောင်းရာတွင်ကြုံတွေ့ နေရသော အခက်အခဲများ၊ပြဿနာများ၊
- ငွေကြေးစုဆောင်းပြင်ဆင်မှုတိုးတက်ရန် အဆိုပြုနည်းလမ်းများ၊

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် (၃)လပတ်ကြီးကြပ်စစ်ဆေးမှု အစီရင်ခံစာ အနှစ်ချုပ်ကို ပြုစုပြင်ဆင်ပြီး သက်ဆိုင်ရာကျေးရွာအုပ်စုဥက္ကဋ္ဌနှင့် သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ် ဦးစီးဌာနများသို့ အစီရင်ခံပေးပို့ပါမည်။ အစီရင်ခံစာသည် စာမျက်နှာ ၂ မျက်နှာ ၊ ၃ မျက်နှာခန့် ပါဝင်၍ အောက်ပါအချက်များကို အဓိကထားဖော်ပြပါမည်။ ၎င်းအစီရင်ခံစာတွင် အခက်အခဲနှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားမှုများ၊ ကျေးရွာသူ/သားများ ပြုပြင်ပြောင်းလဲဆောင်ရွက်မည့် အစီအစဉ်များ၊ လိုအပ်သောအကူအညီ အထောက်အပံ့များ စသည်တို့ပါဝင်ပါမည်။

(ခ) နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း ဆောင်ရွက်ပြီးစီးမှု အကဲဖြတ်ခြင်း

စီမံကိန်းကာလနှစ်တစ်နှစ်ကုန်ဆုံးချိန်တွင် စီမံကိန်း၏ တိုးတက်မှုအခြေအနေကို ဘက်စုံရှုထောင့်မှ ပြန်လည်သုံးသပ်အကဲဖြတ်ကြပါမည်။ ဤနှစ်ပတ်လည် သုံးသပ်တွေ့ဆုံပွဲ၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ ဆောင်ရွက်သောကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ၏ တိုးတက်မှု

အခြေအနေများကို အောက်ပါအဖွဲ့အစည်း/ပုဂ္ဂိုလ်များအား ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာက ဖိတ်ကြားအသိပေးတင်ပြနိုင်သော အခွင့်အလမ်း ဖန်တီးနိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ ဖိတ်ကြားမည့်အဖွဲ့အစည်းများမှာ–

- ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့၊ မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးနှင့်အခြားသက်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ(ငွေကြေးထည့်ဝင်သူများ၊ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းရှင်များ)၊ သတင်းမီဒီယာများ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေး အဖွဲ့အစည်းများစသည်တို့ဖြစ်ပါသည်။

နှစ်ပတ်လည်သုံးသပ်ပွဲမှ ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အခြားပါဝင်သက်ဆိုင်သူများထံမှ အကြံပြုချက်၊ သုံးသပ်ချက်များရယူနိုင်သောအခွင့်အလမ်း ကိုလည်းရရှိပါ မည်။ ဤအကြံပြုချက်များဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်ကို ပြန်လည်ပြုပြင် ဆောင်ရွက်နိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

(ဂ) နည်းပညာဆိုင်ရာအကူအညီ

ယခုကဲ့သို့ ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲခြင်းနှင့် စီမံဆောင်ရွက်စဉ် အစကနဦးကာလတွင် အချိန်ပိုင်းအလိုက် လေ့လာစောင့်ကြည့်ခြင်းနှင့် အကဲဖြတ်ခြင်းဆိုင်ရာကဲ့သို့ နည်းပညာအကူအညီများ ကို မြို့နယ်အဖွဲ့အစည်းများထံမှ လိုအပ်မည်ဖြစ်သည်။

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အထောက်အကူပြု စီမံကိန်း ဇယားများ

(၁) လူမှုစီးပွားရေး အခြေအနေ

(၁.၁) လူဦးရေနှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ

ဇယား (၁) လူဦးရေနှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ

အသက်အုပ်စု		ကျား	မ	စုစုပေါင်း	စုစုပေါင်း၏%
၁ နှစ်အောက်	နို့စို့အရွယ်	၇	၃	၁၀	၀.၉%
၁ နှစ်မှ ၅နှစ်အောက်	၅နှစ်အောက်ကလေးငယ်	၄၄	၃၂	၇၆	၆.၅%
၅ နှစ်မှ ၉နှစ်အထိ	မူလတန်းကျောင်းသားအရွယ်	၄၅	၄၀	၈၅	၇.၃%
၉ နှစ်အထက်မှ ၁၅ နှစ် အထိ	အလယ်တန်းကျောင်း သားအရွယ်	၇၉	၆၅	၁၄၄	၁၂.၄%
၁၅ နှစ်အထက်မှ ၆၀နှစ် အထိ	အလုပ်လုပ်နိုင်သည့် အရွယ်	၃၅၈	၃၇၉	၇၃၇	၆၃.၄%
၆၀နှစ်နှင့်အထက်	သက်ကြီးရွယ်ကြီး	၃၉	၇၁	၁၁၀	၉.၅%
စုစုပေါင်း လူဦးရေ- ၁၁၆၂		**၅၇၂**	**၅၉၀**	**၁၁၆၂**	**၁၀၀%**
စုစုပေါင်း အိမ်ထောင်စု – ၂၉၁		**တစ်အိမ်ထောင်ရှိ ပျမ်းမျှဦးရေ – ၄ ဦး**			

ရင်းမြစ် … (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့လေးအိမ်တန်းကျေးရွာတွင် အိမ်ထောင်စုပေါင်း ၂၉၁စု ရှိ၍ စုစုပေါင်းလူဦးရေမှာ ၁၁၆၂ယောက် ရှိပါသည်။ အလုပ်လုပ်နိုင်သည့် အရွယ်မှာ ၇၃၇ ယောက်ရှိပြီး စုစုပေါင်းလူဦးရေ၏ ၆၃.၄% ရှိပါသည်။ မူလတန်း ကျောင်းသား အရွယ်မှာ ၈၅၃၁ ယောက်ရှိပြီး စုစုပေါင်း၏ ၇.၃% အလယ်တန်း ကျောင်းသားအရွယ်မှာ ၁၄၄ယောက်ရှိပြီး စုစုပေါင်း၏ ၁၂.၄% ရှိပါသည်။ သက်ကြီးရွယ်ကြီးအရွယ်မှာလည်း ၁၁၀ ယောက်ရှိပြီး စုစုပေါင်း၏ ၉.၅% ရှိပါသည်။ ၅နှစ်အောက်ကလေးမှာ ၆.၅% ရှိပြီး စုစုပေါင်း လူဦးရေမှာ ၇၆ ယောက်ရှိပါသည်။ ၁နှစ်အောက် နို့စို့အရွယ်မှာ ၀.၉% ရှိပြီး စုစုပေါင်း ၁၀ ယောက်ရှိပါသည်။ ထို့ကြောင့် ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် အိမ်ထောင်စု ၂၉၁ စုရှိပြီး တစ်အိမ်ထောင်ရှိ ပျမ်းမျှ လူဦးရေမှာ ၄ ယောက်ရှိပါသည်။ တစ်အိမ်ထောင်ရှိ ပျမ်းမျှ လူဦးရေမှာ ၄ ဦးရှိသည့်အတွက်ကြောင့် နိုင်ငံတော်မှသတ်မှတ်ထားသော တစ်အိမ်ထောင်ရှိ ပျမ်းမျှဦးရေနှင့် ကိုက်ညီမှုရှိပါသည်။

(၁.၂) အလုပ်လုပ်နိုင်သူ အင်အား

(၁.၂.၁) လုပ်သားအင်အားနှင့် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်း အမျိုးအစား

ဇယား (၂) လုပ်သားအင်အားနှင့် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်း အမျိုးအစား

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်			တွဲဖက် လုပ်ကိုင်သူဦးရေ	မှတ်ချက်
		အိမ်ထောင်စု	%	မိသားစု ဝင်လုပ်အား		
၁	**စိုက်ပျိုးရေး (သီးနှံ ထုတ်လုပ်ရေး)**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၁၄၄	၆၉.၅	၂၁၂	-	တောင်သူ
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	-	-	-	-	-
၂	**တိရစ္ဆာန် မွေးမြူရေး**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	-	-	-	-	-
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	-	-	-	-	-
၃	**ငါးဖမ်း လုပ်ငန်း**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	-	-	-	-	-
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	-	-	-	-	-
၄	**သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ ကျောက်ထုတ်လုပ်ရေး နှင့် သဘာဝရင်းမြစ်များ ထုတ်လုပ်ခြင်း**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	-	-	-	-	-
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၃၆	၁၂.၄	၃၆	-	မန်းရေနံ ဝန်ထမ်း-၃၆
၅	**ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၁	၀.၃	၁	၁	ဆန်စက်
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၁	၀.၃	၁	၁	ဆန်စက်

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်			တွဲဖက် လုပ်ကိုင် သူဦးရေ	မှတ်ချက်
		အိမ်ထောင်စု	%	မိသားစု ဝင်လုပ်အား		
၆	**လျှပ်စစ်၊ ဓာတ်ငွေ့ နှင့် ရေပေးဝေရေး**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	–	–	–	–	–
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	–	–	–	–	–
၇	**ဆောက်လုပ်ရေး၊ လက်သမား၊ ပန်းရံ လုပ်ငန်း**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၁	၀.၃	၁	–	လက်သမား
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၄၁	၁.၄	၄	–	လက် သမား–၂ ဂဟေ ဆော်–၂
၈	**ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာ၊ အိမ်သုံး ပစ္စည်းများ ပြင်ဆင်ရေး**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၁	၀.၃	၁	–	တွင်ခုံ
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၁	၀.၃	၁	–	ကားဝပ်ရှော့
၉	**ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ (ဆံပင်၊ အလှပြင်၊ အပ်ချုပ်၊ အင်ဂျင်နီယာ၊ သင်တန်းပေးသူ စသည်)**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၄	၁.၄	၄	၄	စက်ချုပ်–၃ ဆံသ–၁
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၁	၀.၃	၁	–	အလှပြင်–၁
၁၀	**လက်လီ–လက်ကား ရောင်းဝယ်ရေး**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၁	၀.၃	၁	၁	လက်လီဈေးသည်
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၁၂	–	၁၂	–	အခြားဈေးဆိုင်များ လုပ်ကိုင်သူ
၁၁	**ဟိုတယ် နှင့် စားသောက်ဆိုင် လုပ်ငန်း**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	–	–	–	–	–

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်			တွဲဖက် လုပ်ကိုင်သူဦးရေ	မှတ်ချက်
		အိမ်ထောင်စု	%	မိသားစုဝင်လုပ်အား		
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၁	၀.၃	၁	–	ဟိုတယ်–၁ ထမင်းဆိုင်–၁
၁၂	ပို့ဆောင်ရေး၊ သိုလှောင်ရေး နှင့် ဆက်သွယ်ရေး					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၁	၀.၃	၁	–	စက်လှေ–၁
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	–	–	–	–	–
၁၃	ငွေချေး ဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း (ဘဏ် နှင့် ငွေချေးခြင်း အပါအဝင် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း)					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	–	–	–	–	–
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	–	–	–	–	–
၁၄	အိမ်ခြံမြေ ရောင်းဝယ် ငှားရမ်းခြင်းနှင့် ဆက်စပ်သော လုပ်ငန်းများ					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	–	–	–	–	–
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	–	–	–	–	–
၁၅	ပြည်သူ့ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ (အုပ်ချုပ်ရေး၊ ကာကွယ်ရေးနှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံရေး)					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	–	–	–	–	–
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	–	–	–	–	–
၁၆	ပညာရေး					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	–	–	–	–	–
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက်	၁	၀.၃	၁	–	ဆရာမ

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်			တွဲဖက် လုပ်ကိုင်သူဦးရေ	မှတ်ချက်
		အိမ်ထောင်စု	%	မိသားစုဝင်လုပ်အား		
	အလုပ်သမား					
၁၇	**ကျန်းမာရေး**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	–	–	–	–	–
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၁	၀.၃	၁	–	ကြီးကြပ်–၂
၁၈	**လူမှုရေး လုပ်ငန်းများ**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	–	–	–	–	–
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	–	–	–	–	–
၁၉	**အိမ်များတွင် အငှားလိုက်လုပ်သူများနှင့် အမျိုးအမည် မဖော်ပြနိုင်သော လုပ်ငန်းများ**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	–	–	–	–	–
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၈၄	၂၈.၉	၈၄	–	အလုပ် သမား ကျပန်း
၂၀	**ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ကုမ္ပဏီများတွင် လုပ်ကိုင်သူများ (ဥပမာ – UN, INGOs, Companies, etc.,)**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	–	–	–	–	–
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၆	၂.၀	၆	–	နိုင်ငံခြား–၄ ကုမ္ပဏီ–၂
	စုစုပေါင်း	**၃၀၇**	**၉၉.၇**	**၃၉၉**	၁	–

ရင်းမြစ် … (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်သည့်အိမ်ထောင်စု (၂၉၁)စုရှိပြီး စိုက်ပျိုးရေးကို အဓိကလုပ်ကိုင်ပါသည်။ မန်းရေနံ့ဝန်ထမ်း လုပ်ကိုင်သည့် အိမ်ထောင်စု (၃၆)စု၊ ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း(ဆန်စက်) လုပ်ကိုင်သည့် အိမ်ထောင်စု (၁)စု၊ ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်း၊

လက်သမား၊ ပန်းရံလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်သည့် အိမ်ထောင်စုမှာ (၄)စု၊ မင်းဘူးမြို့နှင့် (၄)မိုင်သာ ဝေးသောကြောင့် ဈေးတွင် အငှားဈေးရောင်းခြင်း၊ ကုန်ထမ်းပိုးခြင်း၊ ကျပန်း၊ အပ်ချုပ်၊ ဆံသ၊ ကားဝပ်ရှော့နှင့် စားသောက်ဆိုင်များတွင် သွားရောက်လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။ ထို့ပြင် ပညာရေးဝန်ထမ်း၊ ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်း၊ ပြင်ပ အဖွဲ့အစည်းနှင့် ကုမ္ပဏီများတွင် လုပ်ကိုင်သူ များရှိပါသည်။

(၁.၂.၂) လုပ်ငန်းနှင့် ကျား၊ မအလိုက် အနည်းဆုံးနှင့် အများဆုံး လုပ်အားခနှုန်းထား

ဇယား (၃) လုပ်ငန်းနှင့် ကျား၊ မအလိုက် အနည်းဆုံးနှင့် အများဆုံး လုပ်အားခနှုန်းထား

#	အလုပ်အကိုင်	ရေတွက်ပုံ	အများဆုံး (ကျပ်)		အနည်းဆုံး (ကျပ်)		မှတ်ချက်
			ကျား	မ	ကျား	မ	
၁	လယ်ယာလုပ်ငန်း	နေ့စား	၄၀၀၀	၃၀၀၀	၃၀၀၀	၂၀၀၀	-
၂	တိရစ္ဆာန်မွေးမြူရေး	နေ့စား	-	-	-	-	-
၃	ငါးလုပ်ငန်း - ရေချို/ရေငန် ငါးဖမ်းခြင်း၊ ငါးပိ၊ ငါးခြောက်လုပ်ငန်း	နေ့စား	-	-	-	-	-
၄	သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ ကျောက်ထုတ်လုပ်ရေးနှင့် သဘာဝ ရင်းမြစ်များ ထုတ်လုပ်ခြင်း	နေ့စား	-	-	-	-	-
၅	ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း	နေ့စား	-	-	-	-	
၆	ဆောက်လုပ်ရေး၊ လက်သ မား၊	နေ့စား	၅၀၀၀	၃၅၀၀	၃၀၀၀	၂၅၀၀	-

#	အလုပ်အကိုင်	ရေတွက်ပုံ	အများဆုံး (ကျပ်)		အနည်းဆုံး (ကျပ်)		မှတ်ချက်
			ကျား	မ	ကျား	မ	
	ပန်းရံလုပ်ငန်း						
၇	ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာ၊ အိမ်သုံး ပစ္စည်းများ ပြင်ဆင်ရေး	နေ့စား	၅၀၀၀	–	၃၅၀၀	–	–
၈	လက်လီ–လက်ကား ရောင်းဝယ်ရေး	နေ့စား	၅၀၀၀	၃၀၀၀	၄၀၀၀	၂၅၀၀	–
၉	ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်မျ ား (ဆံပင်၊ အလှပြင်၊ အပ်ချုပ်၊ အင်ဂျင်နီယာ၊ သင်တန်း ပေးသူ စသည်)	နေ့စား	–	–	–	–	–
၁၀	ဟိုတယ်နှင့် စားသောက် ဆိုင်လုပ်ငန်း	နေ့စား	–	–	–	–	–

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု။

မှတ်ချက်

(၁) လခစား အလုပ်သမားများ၏ တစ်ရက်ဝင်ငွေ = (လစာ ÷ ၂၂.၇၅)

(၂) နာရီတွက်ဖြင့် ရသော အလုပ်သမားများ၏ တစ်ရက်ဝင်ငွေ = (တစ်နာရီဝင်ငွေ × ၈)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာ၏ အနည်းဆုံးနှင့် အများဆုံးလုပ်အားခ နှုန်းထားများမှာ လယ်ယာလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်သည့် ယောကျ်ား(၁)ဦး၏ လုပ်အားခမှာ (၃၀၀၀) မှ (၄၀၀၀)ထိရှိပြီး မိန်းကလေးလုပ်အားခမှာ (၂၀၀၀) မှ (၃၀၀၀)အထိရရှိသည်။ ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းများတွင် လက်သမား၊ ပန်းရံလုပ်ကိုင်သည့် ယောကျ်ား(၁)ဦး၏ လုပ်အားခမှာ (၃၅၀၀) မှ

(၅၀၀၀)ထိရှိပြီး မိန်းကလေးလုပ်အားခမှာ (၂၅၀၀) မှ (၃၀၀၀)အထိရရှိသည်။ ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာ၊ အိမ်သုံးပစ္စည်းများ ပြင်ဆင်ရေးတွင် လုပ်ကိုင်သည့် ယောကျ်ား(၁)ဦး ၏ လုပ်အားခမှာ (၅၀၀၀)ထိရှိပြီး မိန်းကလေးလုပ်အားခမှာ (၃၅၀၀)အထိရရှိသည်။ လက်လီလက်ကားရောင်းဝယ်ရေးလုပ်ကိုင်သည့် ယောကျ်ား(၁)ဦး၏ လုပ်အားခမှာ (၃၀၀၀) မှ (၅၀၀၀)ထိရှိပြီး မိန်းကလေးလုပ်အားခမှာ (၂၅၀၀) မှ (၄၀၀၀)အထိရရှိသည်ကို လေ့လာ တွေ့ရှိရပါသည်။

(၁.၃) သဘာဝ ရင်းမြစ်များ

(၁.၃.၁) စိုက်ပျိုးနိုင်သော မြေဧရိယာ

ဇယား (၄) ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေ ပိုင်ဆိုင်မှု

မြေအမျိုးအစား	ဧရိယာ (ဧက)	မြေဆီလွှာ အရည်အသွေး ကောင်း/သင့် /ညံ့	ဆည်ရေရရှိမှု (ရ/မရ/အနည်း အကျဉ်း)	ရေရင်းမြစ် (ရေရရှိသည့်နေရာ/ ရေပေးနိုင်သည့်ဧက)
လယ်မြေ	၆၆	ညံ့	အနည်းအကျဉ်း	၆၆
ယာမြေ /တောင်ယာ	၅၃.၅	ညံ့	–	–
ဥယျာဉ်ခြံမြေ	၄	သင့်	–	–
အိမ်ခြံဝင်း စိုက်ခင်း	–	–	–	–
နှစ်ရှည်သီးနှံစိုက်ခင်း	–	–	–	–
ရွှေ့ပြောင်းတောင် ယာမြေ	–	–	–	–
ကိုင်း/ကျွန်းမြေ	၃၂၆.၇၅–	–	–	–
စားကျက်မြေ	–	–	–	–
ပလပ်မြေ	–	–	–	–

မြေအမျိုးအစား	ဧရိယာ (ဧက)	မြေဆီလွှာ အရည်အသွေး ကောင်း/သင့် /ညံ့	ဆည်ရေရရှိမှု (ရ/မရ/အနည်း အကျဉ်း)	ရေရင်းမြစ် (ရေရရှိသည့်နေရာ/ ရေပေးနိုင်သည့်ဧက)
အခြား	–	–	–	–
စုစုပေါင်း	၄၄၈.၂၅	–	–	၆၆

ရင်းမြစ် … (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – လယ်သမားအုပ်စု။

မှတ်ချက်။ ။ ရေရရှိသည့် နေရာအမျိုးအစား – ဆည်၊ မြစ်ရေတင်၊ စိမ့်စမ်းရေသွယ်၊ မြေအောက်ရေ လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် လယ်မြေများ လုပ်ကိုင်ကြပြီး ၄၄၈.၂၅ ဧရိယာ(ဧက) ရှိပြီး မြေနု၊ ကိုင်း၊ ကျွန်းမြေဖြစ်သောကြောင့် မြေဆီလွှာ ကောင်းမွန် ပါသည်။ ကိုင်းကျွန်းမြေအများဆုံးပိုင်ဆိုင်ကြပြီး ကိုင်းလုပ်ငန်းကို အဓိကအားထား လုပ်ကိုင်ကြသည်။ အချို့ တောင်သူများမှာ လယ်မြေများပိုင်ဆိုင်ကြပြီး ဝေးလံနေရာများသို့ သွားရောက် လုပ်ကိုင်ကြသည်။ မိုးဦးကာလတွင် ယာမြေကို လုပ်ကိုင်ကြသည်။ အပူပိုင်းဒေသဖြစ် သောကြောင့် မြေဆီလွှာဖြစ်ထွန်းမှု ညံ့၍ သီးနှံဖြစ်ထွန်းမှုနည်းပါသည်။ အနည်းငယ်သော တောင်သူများသာ မြေအောက်အဝီစိတွင်းရေဖြင့် ဥယျာဉ်ခြံမြေများ လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။

(၁.၃.၂) ဓာတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝ ရင်းမြစ်များ

ဇယား (၅) ဓာတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝ ရင်းမြစ်များ

အမျိုးအစား	ရရှိနိုင်မှု (များ/သင့်/နည်း/မရှိ)	လက်လှမ်းမီနိုင်မှု (လွယ်/ခက်/ လက်လှမ်းမမီ)
ကာဗွန် (ဓာတ်ငွေ့/ရေနံ)	မရှိ	ခက်

အမျိုးအစား	ရရှိနိုင်မှု (များ/သင့်/နည်း/မရှိ)	လက်လှမ်းမီနိုင်မှု (လွယ်/ခက်/ လက်လှမ်းမမီ)
အခြား ရင်းမြစ်များ	သင့်	လွယ်
အခြားသဘာဝရင်းမြစ်		
သဘာဝတိရစ္ဆာန်မျိုးစိတ်များ	မရှိ	ခက်
သဘာဝအပင်မျိုးစိတ်များ (နွားစာ၊ ဆေးဘက်ဝင် အပင်များ)	သင့်	လွယ်

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာ၏ ဓာတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝ ရင်းမြစ်များ အနေဖြင့် ရေနံထွက်ရှိမှုမှာ နိုင်ငံတော်မှတူးဖော်လျက်ရှိ၍ ကျေးရွာအနေဖြင့် လက်လှမ်းမမီပါ။ သဘာဝတိရစ္ဆာန်မျိုးစိတ်များ တွေ့ရှိနိုင်မှု လက်လှမ်းမီနိုင်မှု မရှိပါ။ သဘာဝအပင်မျိုးစိတ်များအနေဖြင့် ဆေးဘက်ဝင်အပင်များမှာလည်း ရာသီဥတု မြေဆီလွှာပျက်သုဉ်း၍ သင့်တင့်စွာတွေ့ရှိရပြီး လက်လှမ်းမီနိုင်မှုလွယ်ပါသည်။

(၁.၄) ဥစ္စာဓနအဆင့် အခြေအနေ

ဇယား (၆) ဥစ္စာဓနအဆင့် အခြေအနေ

အကြောင်း အရာ	သတ်မှတ်စံနှုန်း			
	အဆင်ပြေသော အိမ်ထောင်စု	အလယ်အလတ်ရှိသောအိမ်ထောင်စု	ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စု	အလွန်ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စု
မြေယာပိုင်ဆိုင်မှု	ကိုင်း/လယ်/ယာ	ကိုင်း/ယာ	ကိုင်း	–

အကြောင်း အရာ	သတ်မှတ်စံနှုန်း			
	အဆင်ပြေ သော အိမ်ထောင်စု	အလယ်အလတ်ရှိ သောအိမ်ထောင်စု	ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စု	အလွန်ဆင်းရဲ သော အိမ်ထောင်စု
အိမ်အခြေအနေ	သွပ်မိုး၂ထပ် အိမ်	သွပ်မိုး၊ ထရံကာ	သွပ်မိုး၊ မြေစိုက်	မြေစိုက်–သုံးပင် အိမ်
လုပ်ငန်းသုံး ကိရိယာ ပိုင်ဆိုင်မှု	လက်တွန်းထွန်စက် ရေစုပ်စက်	လက်တွန်း ထွန်စက်	မြက်ရိတ် စက်	–
ကုန်ထုတ်လုပ်မှု နှင့် မဆိုင်သော ပိုင်ဆိုင်မှု	ဆိုင်ကယ်၊ တီဗွီ၊ ကား	တီဗွီ၊ ထော်လာဂျီ	ဆိုင်ကယ်၊ တီဗွီ၊ စက်ဘီ	စက်ဘီး
အဓိကစီးပွားရေး လုပ်ငန်း	စိုက်ပျိုးရေး	စိုက်ပျိုးရေး	စိုက်ပျိုးရေး	ကျပန်း
အခြားပိုင်ဆိုင်မှု	–	–	–	–
အိမ်ထောင်စု –	၃၁(၁၀.၇%)	၃၇ (၁၂.၈%)	၇၇ (၂၆.၆%)	၁၄၄(၄၉.၈%)

ရင်းမြစ် … (၁) ကျေးရွာလုံးကျွတ် အစည်းအဝေးပြုလုပ်ခြင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် အိမ်ထောင်စု(၂၉၁)စုတွင် အဆင်ပြေသော အိမ်ထောင်စု(၁၀.၇%)နှင့် အလယ်အလတ်အိမ်ထောင်စုမှာ(၁၂.၈%)၊ ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စု(၂၆.၆%) သာမြေယာကိုင်းကျွန်းလုပ်ငနးများ ပိုင်ဆိုင်ကြပြီး ကျန်ရှိသော အိမ်ထောင်စု(၄၉.၈%)တို့မှာ ကျပန်းလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်စားသောက်ကြ ပါသည်။ အဆင်ပြေသော အိမ်ထောင်စုမှာ သွပ်မိုး

နှစ်ထပ်အိမ်၊ လက်တွန်းထွန်စက်၊ ကား၊ TV ၊ ဆိုင်ကယ်၊ ဖုန်း စသည်တို့ ပိုင်ဆိုင်ကြပြီး အဓိကစီးပွားရေးလုပ်ငန်းမှာ တောင်သူများ ဖြစ်ကြပါသည်။ အလယ်အလတ်နှင့် ဆင်းရဲသား အိမ်ထောင်စုများမှာ သွပ်မိုးထရံကာ၊ လက်တွန်းထွန်စက်၊ TV ၊ ဖုန်း၊ ဆိုင်ကယ် စသည်တို့ပိုင်ဆိုင်၍ ကျန်အိမ်ထောင်များမှာ အနည်းအကျဉ်းသာ ပိုင်ဆိုင်ကြပါသည်။

(၁.၅) ထိခိုက်လွယ်မှု

(၁.၅.၁) ဝမ်းစာ ဖူလုံမှု

ဇယား (၇) ချေးငှားခြင်းမရှိဘဲ တစ်နေ့လျှင် အနည်းဆုံး နှစ်နပ်စားနိုင်သည့် အိမ်ထောင်စုများ (ဥစ္စာခနေ အဆင့် "၃" နှင့် "၄" အိမ်ထောင်စုပေါင်း၏ ၃၀ ရာခိုင်နှုန်းစီ)

အချိန်ကာလ	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	အိမ်ထောင်စု%	ဖြေရှင်းသည့် နည်းဗျူဟာ
၃ လအောက်	၁၆	၂၆.၂၃%	လုပ်အားခကြိုတင်ထုတ်ယူ သုံးစွဲရခြင်း
၃ လနှင့် ၆ လအောက်	၃၃	၅၄.၁%	။
၆ လ မှ ၁၂ လ အထိ	၁၂	၁၉.၇%	ဆွေမျိုးမိတ်ဆွေများနှင့် ပုဂ္ဂလိကငွေချေးအဖွဲ့များထံမှ ချေးငှားရပါသည်။

ရင်းမြစ်..ဥစ္စာခနေအဆင့် "၃" နှင့် "၄" အိမ်ထောင်စုပေါင်း၏ ၃၀ ရာခိုင်နှုန်းစီအားစစ်တမ်းကောက်ယူခြင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျွန်တော်တို့ ကျေးရွာတွင် ဝမ်းစာဖူလုံမှုအနေဖြင့် ချေးငွေယူ၍ စားသောက်နေရသော ၃လအောက် အိမ်ထောင်စု (၁၆)စု ရှိပြီး ၃လ နှင့် ၆လအောက် အိမ်ထောင်စု (၃၃)စု၊ ၆လမှ ၁၂လအထိ အိမ်ထောင်စု(၁၂)စုရှိပါသည်။ ၎င်းတို့သည် ငွေချေးသူထံမှ ချေးယူ စားသောက်ဖြေရှင်းကြသည်။

(၁.၅.၂)　ကူညီစောင့်ရှောက်မှုအထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ

ဇယား (၈) ကူညီစောင့်ရှောက်မှု အထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ

အကြောင်းအရာ	ကျား	မ	ပေါင်း
မိသားစုစောင့်ရှောက်မှုမရှိသောသက်ကြီးရွယ်အို ၆၀ နှစ်နှင့်အထက်	၄၅	၆၁	၁၀၆
မိသားစု/ရပ်ရွာ၏စောင့်ရှောက်မှုမရှိသော မသန်စွမ်းသည့် ပုဂ္ဂိုလ်	၅	၁၀	၁၅
	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်		
ဆင်းရဲ၍မိသားစုဦးရေများသည့် အမျိုးသမီးဦးဆောင် အိမ်ထောင်စု	၁၅		
ဆင်းရဲ၍မိသားစုဦးရေများသည့် မုဆိုးဖို/ တစ်ခုလပ် အိမ်ထောင်စု	၈		
အခြားဒေသသို့ကြာမြင့်စွာသွားရောက် နေထိုင်လုပ်ကိုင်နေသည့် ဆင်းရဲသည့် အိမ်ထောင်စု	၃		

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။　။ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် မိသားစုစောင့်ရှောက်မှုမရှိသော သက်ကြီးရွယ်အို ၆၀ နှစ်နှင့်အထက် (၁၀၆)ဦးရှိပါသည်။ မိသားစု/ရပ်ရွာ၏ စောင့်ရှောက်မှု မရှိသော မသန်စွမ်းသည့်ပုဂ္ဂိုလ် (၁၅)ဦးရှိပါသည်။ ဆင်းရဲ၍မိသားစုဦးရေများသည့် အမျိုးသမီး ဦးဆောင်အိမ်ထောင်စုများနှင့် မုဆိုးဖို၊ တစ်ခုလပ် အိမ်ထောင်စုများမှာ ကျပန်းအလုပ်ဖြင့် စားဝတ်နေရေးအတွက် လုပ်ကိုင်ကြရပါသည်။ အခြားဒေသသို့ကြာမြင့်စွာ သွားရောက်နေထိုင် လုပ်ကိုင်သည့် ဆင်းရဲသား အိမ်ထောင်စု အနည်းငယ်သာရှိပါသည်။

(၁.၅.၃)　ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ

ဇယား (၉) ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ

စဉ်	ထိခိုက်လွယ်မှုအမျိုးအစား	ထိခိုက်လွယ်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
၁	စားနပ်ရိက္ခာမဖူလုံမှု	လတ်	ကျေးရွာတွင် လုပ်ငန်းရှားပါး၊ လုပ်ခလစာများ နည်းပါးခြင်း
၂	သဘာဝရင်းမြစ် ရှားပါးမှု (မြေ၊ စိုက်ပျိုးရေ)	လတ်	–
၃	ရေကြီးခြင်း	နိမ့်	–
၄	မိုးခေါင်ခြင်း	လတ်	–
၅	အအေးလွန်ကဲခြင်း	လတ်	–
၆	မုန်တိုင်း	နိမ့်	–
၇	ငလျင်	နိမ့်	–
၈	မီးဘေး	နိမ့်	–
၉	ဆားငန်ရေဝင်မြေ	နိမ့်	–
၁၀	မြေပြိုခြင်း၊ မြေဆီလွှာ ပျက်ယွင်းမှု	လတ်	–
၁၁	သစ်တောပြုန်းတီးခြင်း	နိမ့်	–
၁၂	ငှက်ဖျားရောဂါ	နိမ့်	–
၁၃	တီဘီရောဂါ	လတ်	–
၁၄	ကိုယ်ခံအားကျဆင်းမှုရောဂါ	နိမ့်	–
၁၅	ပြည်တွင်း ပဋိပက္ခ	နိမ့်	–

စဉ်	ထိခိုက်လွယ်မှုအမျိုးအစား	ထိခိုက်လွယ်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
၁၆	တိရစ္ဆာန် ကူးစက်ရောဂါ ကျရောက်မှု	လတ်	–
၁၇	လူကုန်ကူးခြင်း	နိမ့်	–
၁၈	ဝေးလံခေါင်သီ/လမ်းပန်း ဆက်သွယ်ရေးခက်ခဲ စသည်	လတ်	–
၁၉	အခြား	–	–

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာသည် မြေနုကျွန်းပေါ်ကိုင်းမြေများကို အများဆုံးလုပ်ကိုင်စားသောက်ကြပြီး ရောဝတီမြစ်ရေ ရေကြီးရေလျှံဖြစ်မှုကြောင့် ကမ်းပါး ပြိုပျက်၍ ကိုင်းကျွန်းမြေများ နှစ်စဉ်ပြိုကျမှုများ ရင်ဆိုင်ရပါသည်။ ရာသီဥတုဖောက်ပြန်ခြင်း ကြောင့် မြေဆီလွှာများ ပျက်စီးခြင်း၊ ပိုးမွှားများကျရောက်ခြင်း ကြုံတွေ့ရပါသည်။ အပူပိုင်း ဒေသဖြစ်၍ မိုးအနည်းငယ်သာရရှိသောကြောင့် အအေးလွန်ကဲခြင်း၊ ဆားငန်ရေဝင် ရောက် ခြင်းမရှိသော်လည်း မီးဘေး၊ လေပြင်း၊ မုန်တိုင်းတို့ အနည်းငယ်ကြုံတွေ့ရပါသည်။ ကျန်းမာရေး အခက်အခဲ ကြုံတွေ့ရသော်လည်း လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး ကောင်းမွန်သောကြောင့် မြို့ပေါ်ရှိ ဆေးခန်းများသို့ သွားရောက် ကုသနိုင်ပါသည်။

(၁.၅.၄) ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်သူများ

ဇယား (၁၀) ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်သူများ

စဉ်	ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်သူများ	ထိခိုက်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
၁	လူငယ်	နိမ့်	–

စဉ်	ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်သူများ	ထိခိုက်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
၂	အမျိုးသမီး ဦးဆောင်သည့် ဆင်းရဲသည့် အိမ်ထောင်စု	နိမ့်	-
၃	မြေယာမဲ့၊ ဆင်းရဲသားတောင်သူ	လတ်	-
၄	သဘာဝဘေးဒဏ် ဆိုးရွားစွာ ကျရောက်နိုင်သော အိမ်ထောင်စု/ ကူးစက်ရောဂါ ထူပြောသော ဒေသတွင် နေထိုင်သူ	နိမ့်	-
၅	မြစ်ကမ်းဘေး နေထိုင်သူများ	နိမ့်	-
၆	မတော်တဆမှုဖြစ်နိုင်ခြေများသော နေရာ (Prone to accident) တွင် နေထိုင်သူများ	လတ်	-
၇	ပြည်တွင်းနေရပ်စွန့်ခွာရွှေ့ပြောင်းခံ ရသူများ (IDP)	နိမ့်	-
၈	မြေနိမ့်ပိုင်း နေထိုင်သူများ	နိမ့်	-
၉	ငါးကန်ပိုင်ရှင်	နိမ့်	-
၁၀	လက်လုပ်လက်စားများ၊ ကျပန်း	လတ်	-
၁၁	လူနည်းစုလူမျိုးများ	နိမ့်	-
၁၂	ဒေသတွင်းပဋိပက္ခ ဧရိယာတွင် နေထိုင်သူများ	နိမ့်	-
၁၃	နယ်စပ်ဒေသတွင် နေထိုင်သူများ	နိမ့်	-

စဉ်	ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်သူများ	ထိခိုက်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
၁၄	ရွှေတွင်းလုပ်သား	နိမ့်	–
၁၅	ဆေးစွဲသူများ	နိမ့်	–
၁၆	ကူးစက်ရောဂါရနိုင်ခြေရှိသော သူများ	နိမ့်	–
၁၇	လှည့်လည်သွားလာ၍ဈေးရောင်း သူများ	နိမ့်	–
၁၈	နေရပ်ပြန် အခြေချသူများ	နိမ့်	–
၁၉	ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားများ	နိမ့်	–
၂၀	ကားသမား	နိမ့်	–
၂၁	အခြား	–	–

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ကိုင်သူ အများစုမှာ ကိုင်းကျွန်းကို အားထား၍ လုပ်ကိုင်ရသောကြောင့် ရွာနှင့် (၃)မိုင်လောက်သာဝေးသော ရေလယ်ရှိ ကျွန်းပေါ်တွင် သွားရောက်နေထိုင်ကြရသည်ဖြစ်၍ နေ့စဉ် စက်လှေများဖြင့် ကူးလူးသွားလာ လုပ်ကိုင်ကြသည့် အတွက် စက်လှေတိမ်းမှောက်မှုများ ရုံဖန်ရံခါ ရင်ဆိုင်ကြ ရသည်။ အခြားကျပန်း လုပ်ကိုင်သူများနှင့် ယာဉ်မောင်းများမှာ အနည်းငယ်ထိခိုက်မှုရှိပြီး ကျန်လုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်သူများမှာ မရှိသလောက် နည်းပါးသည်ကို လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂) ကျေးရွာ၏ လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ

(၂.၁) ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ အခြေအနေ

(၂.၁.၁) ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား (၁၁) ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ

စဉ်	အဖွဲ့အစည်း အမည်	အမျိုး အစား (၁/၂/၃)	အဖွဲ့ဝင်ဦးရေ			လုပ်ငန်း တာဝန်	ဦးဆောင် ဖွဲ့စည်း သူများ (၄/၅)	စွမ်းဆောင် နိုင်မှု (၆/၇/၈)
			ကျား	မ	ပေါင်း			
၁	ဂေါပကအဖွဲ့	၃	၉	-	၉	ခေါင်းဆောင်	၄	၇
၂	ကျောင်းကော်မတီအဖွဲ့	၂	၁၀	၅	၁၅	။	၄	၆
၃	စာကြည့်တိုက်ကော်မတီအဖွဲ့	၂	၁၇	-	၁၇	။	၄	၇
၄	မီးသတ်အဖွဲ့	၂	၁၂	-	၁၂	။	၄	၇
၅	မီးလင်းရေး ကော်မတီ	၂	၁၅	-	၁၅	။	၄	၆
၆	ဝတ်အသင်း	၃	၁၅	၁၅	၃၀	။	၄	၇
၇	ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှု အဖွဲ့	၁	၈	၇	၁၅	။	၄	၆
၈	သမအဖွဲ့	၁	၇	-	၇	။	၄	၆

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု။

အုပ်စုအမျိုးအစား

(၁) စီးပွားရေးအခြေခံသောအုပ်စု– လယ်သမားအဖွဲ့၊ ငွေစုငွေချေးအဖွဲ့ စသည့်။

(၂) လူမှုရေးအဖွဲ့ – ဥပမာ – အမျိုးသမီးအဖွဲ့၊ လူငယ်အဖွဲ့၊ ကိုယ်ထူကိုယ်ထအဖွဲ့။

(၃) ဘာသာရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုအဖွဲ့။

ဦးဆောင်ဖွဲ့စည်းသူများ

(၄) ကျေးရွာလူထုကိုယ်တိုင်

(၅) ပြင်ပအဖွဲ့အစည်း

အဖွဲ့စွမ်းဆောင်နိုင်မှုအခြေအနေ

(၆) ကောင်း – လွန်ခဲ့သောနှစ်က ဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်းချက် (၁–၂) ခု အောင်မြင်မှု ရရှိခဲ့။ ပုံမှန်အစည်းအဝေး ကျင်းပခြင်းနှင့် တက်ရောက်မှုကောင်း၊ မှတ်တမ်းများကို စနစ်တကျ ထိန်းသိမ်းထားရှိခြင်း၊ ကျေးရွာတွင်းရှိ အခြားအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်မှု ရှိခြင်း။

(၇) သင့် – လွန်ခဲ့သောနှစ်က ဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်းချက် (၁–၂) ခု အောင်မြင်မှု ရရှိခဲ့။ ပုံမှန်အစည်းအဝေး ကျင်းပခြင်းနှင့် အသင့်အတင့် တက်ရောက်မှုရှိ၊ မှတ်တမ်းအချို့ စနစ်တကျ ထိန်းသိမ်းထားရှိခြင်း။

(၈) ညံ့ (အားနည်း) – ကြုံသလို အစည်းအဝေးကျင်းပခြင်း၊ မှတ်တမ်းအချို့သာ ထိန်းသိမ်းထားရှိခြင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ ကျေးရွာတွင် လူထုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်း (၈)ဖွဲ့ရှိ ပါသည်။ ၎င်းတို့မှာ ဘာသာရေးအဖွဲ့၊ ကျောင်းကော်မတီအဖွဲ့၊ စာကြည့်တိုက်အဖွဲ့၊ မီးသတ်အဖွဲ့၊ မီးလင်းရေးကော်မတီ၊ ဝတ်အသင်း၊ ကျန်းမာရေးစောက်ရှောက်မှုအဖွဲ့နှင့် သမ အဖွဲ့တို့ဖြစ်ပါသည်။

(၂.၁.၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား (၁၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

စဉ်	အမည်	အဖွဲ့အစည်းအမျိုးအစား (၁/၂/၃/၄/၅/၆/၇)	အဖွဲ့အစည်း၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များနှင့် အစီအစဉ်
၁	Pact Myanmar	၂	ငွေစုငွေချေးအစီအစဉ်
၂	CSR	၇	–
၃	–	–	–
၄	–	–	–

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

မှတ်ချက်။

(၁) ဘာသာရေးနှင့်ပတ်သက်သောအဖွဲ့အစည်း (ပြည်တွင်း/ ပြည်ပ)

(၂) အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်း (ပြည်တွင်း/ ပြည်ပ)

(၃) အရပ်ဘက်လူမှုအဖွဲ့အစည်း

(၄) ဘက်ပေါင်းစုံဖွံ့ဖြိုးရေး အဖွဲ့အစည်းများ (ဥပမာ–ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့၊ ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊ အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်)

(၅) ကဏ္ဍအလိုက် ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်း (ဥပမာ – UK Aid, GIZ စသည့်)
(၆) ပရဟိတအဖွဲ့ (ပြည်တွင်း/ ပြည်ပ)
(၇) ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့အစည်းများ

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် ဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်း (၂)ခု ရှိပါသည်။ ၎င်းတို့မှာ Pact Myanmar နှင့် CSR တို့ဖြစ်ကြသည်။

(၂.၂) စီးပွားရေးနှင့် အသက်မွေးမှု အခြေအနေ

(၂.၂.၁) သီးနှံထုတ်လုပ်ရေး

(၂.၂.၁.၁) စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု

ဇယား (၁၃) ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေ ပိုင်ဆိုင်မှု၊ မြေယာပိုင်ဆိုင်သည့် အိမ်ထောင်စု

စဉ်	မြေပိုင်ဆိုင်မှုအရွယ်အစား	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	အိမ်ထောင်စု %	ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင် သတ်မှတ်ချက်
၁	မြေယာမဲ့	၁၆၆	၅၇%	မြေမဲ့ယာမဲ့
၂	၂.၅ ကေအောက်	၆၈	၂၃.၄%	ဆင်းရဲသားတောင်သူ
၃	၂.၅ ကေမှ ၅ ကေထိ	၃၅	၁၂%	တောင်သူငယ်
၄	၅ ကေမှ ၁၂.၅ ကေ ကြား	၂၁	၇၂%	အလယ်အလတ်စား တောင်သူ
၅	၁၂.၅ ကေ အထက်	၁	၀.၃%	တောင်သူကြီး
ကျေးရွာရှိအိမ်ထောင်စု စုစုပေါင်း		၂၉၁	၁၀၀%	

ရင်းမြစ် … (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ ကျေးရွာတွင် အိမ်ထောင်စု(၂၉၁)စုရှိသည့်အနက် မြေယာမဲ့အိမ်ထောင်စု(၁၆၆)စု၊ ၂.၅ ကေအောက်မြေယာပိုင်ဆိုင်သည့်အိမ်ထောင်စု(၆၈)စု၊ ၂.၅ ကေမှ ၅ ကေအထိမြေယာပိုင်ဆိုင်သည့်အိမ်ထောင်စု(၃၅)စု၊ ၅ ကေမှ ၁၂.၅ ကေကြား မြေယာပိုင်ဆိုင်သည့် အိမ်ထောင်စု (၂၁)စုနှင့် ၁၂ကေ အထက်ရှိသော အိမ်ထောင်စု (၁)စုတို့ ရှိပါသည်။

(၂.၂.၁.၂) အစိုးရ နှင့် ပုဂ္ဂလိက ရေရင်းမြစ်များမှ ရေသွင်းနိုင်သည့် ဧရိယာ

ဇယား (၁၄) ကျေးရွာ၏ ရေရင်းမြစ်နှင့် **ရေသွင်းဧရိယာ**

စဉ်	ရင်းမြစ်	အစိုးရ /ပုဂ္ဂလိက	ရေသောက်ဧက	ရရှိနိုင်မှု	
				တနှစ်ပတ်လုံး/ ရာသီအလိုက်	လုံလောက်မှု (ရှိ/မရှိ)
၁	ဆည်	–	–	–	–
၂	ရေလွှဲဆည်	အစိုးရ	၆၆	ရာသီအလိုက်	ရှိ
၃	မြစ်ရေတင် စီမံကိန်း	–	–	–	–
၄	အဝီစိတွင်း	–	–	–	–
၅	လက်ငင်ရေတွင်း	–	–	–	–
၆	စိမ့်စမ်းရေ	–	–	–	–
၇	ချောင်းရေ	–	–	–	–
၈	အခြား	–	–	–	–

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု၊ (၂) ဆည်မြောင်းဦးစီးဌာန၊ စိုက်ပျိုးရေး ဦးစီးဌာန။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် မြေနုကျွန်းပေါ် ကိုင်းများသာ အဓိက ထားလုပ်ကိုင်ကြသောကြောင့် ရေသွင်းစိုက်ပျိုးနိုင်သည့် လယ်မြေဧရိယာ အနည်းငယ်သာရှိ ပါသည်။ ကိုင်းကျွန်းမြေများတွင် နွေရာသီစိုက်ပျိုးသည့်အချိန်မှသာ အများဆုံးလိုအပ်ပြီး မြေအောက်အဝီစိတွင်း မှ ရရှိပါသည်။ လယ်မြေစိုက်ပျိုးချိန်တွင် ဆည်မြောင်းရေလွှဲဆည်မှ ရရှိပါသည်။

(၂.၂.၁.၃) အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း

ဇယား (၁၅) အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း

သီးနှံ	စုစုပေါင်းစိုက်ဧက	သီးနှံထွက်မှု				သီးနှံစိုက်ပျိုးသည့် ကာလ		သွင်းအားစုလိုအပ်ချက် (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	အမြတ်ရရှိနိုင်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
		ယူနစ်	အနည်းဆုံး	အများဆုံး	ပျှမ်းမျှ	မှ	ထိ			
မြေပဲ	၈၁	တင်း	၁၅	၃၀	၂၂	Nov	Feb	လတ်	လတ်	–
ကုလားပဲ	၁၄၀	တင်း	၁၀	၂၀	၁၅	Oct	Jan	လတ်	လတ်	–
စပါး	၆၆	တင်း	၁၅	၆၀	၃၇	Aug	Dec	လတ်	နိမ့်	–
ငြုပ်	၁၀၅	ပိဿာ	၂၀၀	၅၀၀	၃၅၀	Oct	Jan	လတ်	လတ်	

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – လယ်သမား အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် မြေပဲမှာ ၁ ဧက ပျှမ်းမျှထွက်နှုန်းမှာ (၂၂ တင်း) ထွက်ရှိပါသည်။ သွင်းအားစု လိုအပ်ချက် အသင့်အတင့်ရှိပါသည်။ ဈေးကွက် အမြတ်ရရှိနိုင်မှု လတ်အဆင့်ရှိပါသည်။ ကုလားပဲစိုက် ၁ ဧက ပျှမ်းမျှထွက်နှုန်းမှာ (၁၅ တင်း) ထွက်ရှိပါသည်။ သွင်းအားစုလိုအပ်ချက် လတ် အဆင့်ဖြစ်ပြီး အမြတ်ရရှိနိုင်မှု အလယ် အလတ်ရှိပါသည်။ စပါး ၁ဧက ပျှမ်းမျှထွက်နှုန်းမှာ (၃၇တင်း) ထွက်ရှိပါသည်။ သွင်းအားစု လိုအပ်ချက် လတ် အဆင့်ရှိပြီး အမြတ်ရရှိနိုင်မှု နိမ့်အဆင့်ရှိပါသည်။ ငြုပ် ၁ဧက ပျှမ်းမျှ ထွက်နှုန်းမှာ (၂၀၀ မှ ၅၀၀ ပိဿာ) ထွက်ရှိပါသည်။ သွင်းအားစုလိုအပ်ချက် လတ်အဆင့် ရှိပြီး အမြတ်ရရှိနိုင်မှု အသင့်အတင့်ရှိပါသည်။ ဈေးကွက်၏ လိုအပ်ချက်ပေါ် မူတည်၍ တောင်သူများ၏ အမြတ်ရရှိနိုင်မှု အနေအထား ပြောင်းလဲနိုင်ပါသည်။

(၂.၂.၁.၄)လယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာများ

ဇယား (၁၆) ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးရေးသုံးကိရိယာများ ပိုင်ဆိုင်မှု

စက်အမျိုးအစား	ပိုင်ဆိုင်မှု					စက်ကိရိယာ ငှားရမ်းလုပ်ကိုင်နေသောတောင်သူ အရေအတွက်	မှတ်ချက်/ အခြေအနေ
	တစ်ဦးချင်းပိုင်	အဖွဲ့ပိုင်		ရွာပိုင်			
		အရေအတွက်	လယ်သမားဦးရေ	အရေအတွက်	လယ်သမားဦးရေ		
ထွန်စက်	–	–	–	–	–	၅၇	
လက်တွန်းထွန်စက်	၁၁	–	–	–	–	–	–
အစေ့ချကိရိယာ	–	–	–	–	–	–	–
ရိတ်သိမ်းခြွေလှေ့စက်	–	–	–	–	–	–	–
ရိတ်သိမ်းစက်	–	–	–	–	–	–	–
ခြွေလှေ့စက်	၂	–	–	–	–	၅၇	–
ရေစုပ်စက်	၂၄	–	–	–	–	၆၈	–
ခြေနင်းရေတင်စက်	–	–	–	–	–	–	–
မြက်ရိတ်စက်	၇	–	–	–	–	၆၇	–
အခြား	–	–	–	–	–	–	–

ရင်းမြစ်… (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – လယ်သမား အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် စိုက်ပျိုးရေးသုံးစက် ကိရိယာပိုင်ဆိုင်မှု အနေဖြင့် လက်တွန်းထွန်စက်(၁၁)စီး၊ ခြွေလှေ့စက်(၂)၊ ရေစုပ်စက် (၂၄)လုံးနှင့် မြက်ရိတ် စက် (၇)လုံးတို့ ပိုင်ဆိုင်ကြပါသည်။ ကျန်တောင်သူများမှာ ငှားရမ်းလုပ်ကိုင်ကြရပါသည်။ ဝင်ငွေနည်းပါးသောကြောင့် ပိုင်ဆိုင်မှု မရှိကြခြင်းဖြစ်ပါသည်။

(၂.၂.၁.၅) သီးနှံအထွက်နှုန်း တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား (၁၇) သီးနှံထုတ်လုပ်မှု တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

အခြေအနေ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
မြေ(စိုက်ပျိုးမြေရရှိနိုင်မှု၊မြေဆီသြဇာ)	ကမ်းပြို၍ ရေတိုက်စားမှုကြောင့် စိုက်ပျိုးမြေလျော့နည်း လာပါ သည်။ မြေဆီသြဇာမှာ အသင့်အတင့်ရှိပါသည်။
ရေရင်းမြစ်	မြစ်ရေ၊ ကိုယ်ပိုင်အဝီစိတွင်းရေ၊ မန်းရေများမှ ရရှိပါသည်။
သဘာဝမြေဆွေး၊ အော်ဂဲနစ် မြေသြဇာ	နွားချေးနှင့် သဘာဝမြေဆွေးများမှ ရရှိပါသည်။
အော်ဂဲနစ်/ဓာတု ပိုးသတ်ဆေး	စိုက်ပျိုးရေးဆေးဆိုင်များတွင်ဝယ်ယူရရှိနိုင်ပါသည်။
ချေးငွေနှင့် ငွေကြေး ဝန်ဆောင်မှုများ	စိုက်ဘဏ်နှင့် ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့အစည်းမှ ချေးငွေများ ထုတ်ချေးပါသည်။
နည်းပညာ၊အုပ်ချုပ်ရေး ပိုင်းဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှု များ	ကိုယ်ပိုင်နည်းပညာဖြင့်သာ ပြုလုပ်ရပါသည်။
သွင်းအားစုဈေးကွက်	မင်းဘူး၊ မကွေးစိုက်ပျိုးရေးဆေးဆိုင်များတွင် ဝယ်ယူရရှိနိုင် ပါသည်။

အခြေအနေ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
ထုတ်လုပ်မှုဈေးကွက် နှင့်ကုန်သွယ်မှု	**မင်းဘူး၊ မကွေးမြို့ရှိ ပွဲရုံများတွင် ရောင်းချနိုင်ပါသည်။**
အခြား	–

ရင်းမြစ် … (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – လယ်သမား အုပ်စု၊ (၂) သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ်အစိုးရဦးစီး ဌာနများ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် ကမ်းပြို၍ ရေတိုက်စားမှုကြောင့် စိုက်ပျိုးမြေလျော့နည်း လာပြီး စိုက်ပျိုးမြေရရှိနိုင်မှု မရှိပါ။ မြေဆီဩဇာမှာ အသင့်အတင့် ရှိပါသည်။ သဘာဝမြေဆွေးများအဖြစ် နွားချေးနှင့် အမှိုက်ဆွေးများအသုံးပြုပြီး အော်ဂဲနစ် ဓာတုပိုးသတ်ဆေး များကိုတော့ မင်းဘူး နှင့်စကုမြို့များသို့ အလွယ်တကူ သွားရောက်၍ ဝယ်ယူနိုင်ပါသည်။ ချေးငွေနှင့် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုများအနေဖြင့် စိုက်ဘဏ်နှင့် ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့အစည်း တို့မှရရှိပါသည်။ စိုက်ပျိုးရန် အတွက် ကိုယ်ပိုင်နည်းပညာဖြင့်သာ ပြုလုပ်ရပါသည်။ သွင်းအားစုဈေးကွက်အနေဖြင့် မင်းဘူး၊ မကွေးမြို့တို့မှ ဝယ်ယူရရှိနိုင် ပါသည်။ ထုတ်ကုန်များကိုလည်း မင်းဘူး၊ မကွေးမြို့ရှိ ကုန်စည်ဒိုင်သို့ သွားရောက်ရောင်းချ နိုင်ပါသည်။

(၂.၂.၁.၆) သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား (၁၈) သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ပြဿနာ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
စိုက်ပျိုးမြေ တိုးချဲ့နိုင်မှု	**မရှိပါ။ ရေတိုက်စားကမ်းပါးပြိုခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။**
မြေဆီဩဇာ အခြေအနေ	**အသင့်အတင့်ရှိပါသည်။**
ငွေကြေးအရင်းအနှီး ရရှိနိုင်မှု	**သမဝါယမဘဏ်များမှ အနည်းငယ် ထုတ်ချေးငွေရရှိပါသည်။**
စိုက်ပျိုးရေး သွင်းအားစုများ အချိန်မီ	**စိုက်ပျိုးဦးစီးဌာနနှင့် စိုက်ပျိုးရေးဆိုင်များမှ အချိန်မီ ရရှိနိုင်ပါ သည်။**

ပြဿနာ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
ရရှိအသုံးချနိုင်မှု	
လုပ်သားရှားပါးမှု (ကျွမ်းကျင် သူ/ မကျွမ်းကျင်သူ)	**လုပ်သားရှားပါးမှုရှိပါသည်။**
ရေရင်းမြစ်များ ရရှိနိုင်မှု	**မြစ်ရေ၊ မန်းချောင်းရေ၊ အဝီစိတွင်းရေ များမှရရှိပါသည်။**
စိုက်ပျိုးရေ မလုံလောက်မှု	**စိုက်ပျိုးရေလုံလောက်မှုမရှိပါ။ ရေစုပ်စက်များဖြင့် သုံးစွဲရပါ သည်။**
ဖျက်ပိုးနှင့် ရောဂါ	**ရှိပါသည်။ မှိုရောဂါ၊ သီးလုံးဖောက်ပိုး၊ ပျ၊ ရွက်စားပိုးများ ကျရောက်ပါသည်။**
ဈေးကွက် လက်လှမ်းမီမှု	**ရှိပါသည်။ မင်းဘူး၊ မကွေးပွဲရုံများနှင့် ဆက်သွယ်ရောင်းချပါသည်။**
နည်းပညာ အကူအညီနှင့် နည်းလမ်းများ	**ရရှိမှု နည်းပါးပါသည်။**
အခြား	–

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – လယ်သမား အုပ်စု၊ (၂) သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ် အစိုးရဦးစီးဌာနများ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာသည် ကိုင်းကျွန်းမြေများကို အဓိကမှီခိုလုပ်ကိုင်နေကြ၍ ကမ်းပါးများ ပြိုပျက်ပြီး လုပ်စားမြေများ တည်မြဲမှုမရှိပါ။ ထို့ပြင် စိုက်ပျိုးစရိတ်ချေးငွေများမရရှိခြင်း၊ စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာများ မရရှိခြင်း၊ လုပ်သားရှားပါးခြင်း၊ သီးနှံဖျက်ပိုးများ ကျရောက်ခြင်း၊ ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု မရှိခြင်းတို့သည် သီးနှံထုပ်လုပ်မှု အတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုတို့ဖြစ်သည်။

မြေဆီသြဇာ ကောင်းမွန်၍ ရေအရင်းအမြစ်များ ရရှိနိုင်သော်လည်း အထက်ပါ ပြဿနာနှင့်စိန်ခေါ်မှုများကြောင့် သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် အဟန့်အတားများဖြစ်ပါသည်။

(၂.၂.၂) မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း

(၂.၂.၂.၁) မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်မှု အခြေအနေ

ဇယား (၁၉) မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်မှု အခြေအနေ

မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း	အိမ်ထောင်စု	ကောင်ရေ	မှတ်ချက်/အခြေအနေ
မွေးမြူရေး			
ခိုင်းနွား	၉၄	၂၈၉	–
နို့စားနွား	–	–	–
မြင်း	–	–	–
ကျွဲ	–	–	–
မြည်း	–	–	–
လား	–	–	–
ဆိတ်	–	–	–
သိုး	–	–	–
ဝက်	၁၁	၂၈	–
ကြက်	၇၈	၆၁၃	–
ဘဲ	၁	၂၀	–
နွားနောက်	–	–	–
အခြား	–	–	–
ငါးလုပ်ငန်း			
ငါးကန်	–	–	–

မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း	အိမ်ထောင်စု	ကောင်ရေ	မှတ်ချက်/အခြေအနေ
ပုဇွန်ကန်	–	–	–
ဂဏန်းမွေးမြူရေးလုပ်ငန်း	–	–	–
ရေချို ငါးဖမ်းလုပ်ငန်း	–	–	–
ကမ်းလွန် ငါးဖမ်းလုပ်ငန်း	–	–	–
အခြား	–	–	–

ရင်းမြစ်… (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – လယ်သမားအုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်မှု အခြေအနေမှာ ခိုင်းနွားမွေးအိမ်ထောင်စု(၉၄)စု နွားကောင်ရေ (၂၈၉)ကောင်၊ ဝက်မွေးအိမ်ထောင်စု(၁၁)စု ကောင်ရေ (၂၈) ကောင်၊ ကြက်မွေးအိမ်ထောင်စု(၇၈)စု ကောင်ရေ (၆၁၃)ကောင်နှင့် ဘဲမွေး အိမ်ထောင်စု (၁)စု ကောင်ရေ (၂၀)ကောင်ရှိပါသည်။ ငါးလုပ်ငန်း မွေးမြူခြင်း မရှိပါ။

(၂.၂.၂.၂) မွေးမြူရေးကဏ္ဍ တိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား (၂၀) **မွေးမြူရေးကဏ္ဍ ထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ**

အခွင့်အလမ်း	ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်
မွေးမြူရေး	
စားကျက်မြေ	**မရှိပါ။**
ရေရရှိမှု	**မြစ်ရေ၊ မန်းချောင်းရေ၊ အဝီစိတွင်းရေ များမှရရှိပါသည်။**
မျိုးတိရစ္ဆာန် လက်လှမ်းမီမှု	**မရှိပါ။**
ချေးငွေ	**သမမွေးမြူရေးဘဏ်များမှ ရရှိပါသည်။**
သွင်းအားစု ဈေးကွက်	–

အခွင့်အလမ်း	ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်
ဝန်ဆောင်မှု စျေးကွက်	–
ထုတ်ကုန် ရောင်းဝယ်မှု	မရှိပါ။ ခက်ခဲခြင်း၊အခြားသို့ရောင်းချခြင်း ခွင့်မပြုသည်ကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။
အိမ်ခြံဝင်းအတွင်း မြေနေရာ လုံလောက်မှု	–
အခြား	–
ငါးလုပ်ငန်း	
ငါး/ပုဇွန်သားပေါက် လက်လှမ်းမီမှု	–
ချေးငွေ	–
သွင်းအားစု လက်လှမ်းမီမှု	–
နည်းပညာ အကူအညီနှင့် နည်းလမ်းများ	–
ထုတ်ကုန် ရောင်းဝယ်မှု	–
အခြား	–

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – လယ်သမား အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် မွေးမြူရေးကဏ္ဍတိုးတက်စေရန် အတွက် အခွင့်အလမ်းများအနေဖြင့် ရေကို မြစ်ရေ၊ မန်းချောင်းရေ၊ အဝီစိတွင်းရေ များမှရရှိပါသည်။ ချေးငွေကို သမမွေးမြူရေးဘဏ်မှ ရရှိပါသည်။

(၂.၂.၂.၃)　　**မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ**

ဇယား (၂၁) **မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ**

ပြဿနာနှင့်စိန်ခေါ်မှုများ	**ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်**
မွေးမြူရေး	
ဈေးငွေ ရရှိနိုင်မှု	လုံလောက်စွာ ချေးငှားသောအဖွဲ့အစည်းမရှိပါ။
ကူးစက်ရောဂါဖြစ်ပွားမှု	ခွာနာလျှာနာ၊ ပေါင်ပုပ်၊ လက်ပုပ်များ ဖြစ်တတ် ပါသည်။
နည်းပညာ အကူအညီနှင့် နည်းလမ်းများ	လက်လှမ်းမီသော်လည်း နည်းပညာရရှိခြင်း မရှိပါ။
စီးပွားဖြစ် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများ အတွက် လိုင်စင်/ လေလံ လက်လှမ်းမီမှု	မရှိပါ။
အခြား	–
ငါးလုပ်ငန်း	
ငါးဖမ်းခွင့် ရရှိနိုင်မှု	–
ဈေးငွေ ရရှိနိုင်မှု	–
အခြား	–

ရင်းမြစ် … (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – လယ်သမား အုပ်စု၊ (၂) မြို့နယ် မွေး/ကု ဦးစီးဌာန၊ မြို့နယ် ငါးလုပ်ငန်း ဦးစီးဌာန။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။　　။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းအတွက် ချေးငွေ ရရှိခြင်းများ လုံလောက်မှုမရှိပါ။ တိရိစ္ဆာန်ကူးစက်ရောဂါဖြစ်ပွားသောအခါ တိ/ကု ဌာနမှ ရံဖန်ရံခါ ကာကွယ်ဆေး ထိုးနှံမှုများ ပြုလုပ်ပေးပါသည်။ နည်းပညာအကူအညီနှင့် နည်းလမ်းများပေးနိုင်မှု လက်လှမ်းမီသော်လည်း နည်းပညာရရှိခြင်း မရှိပါ။

(၂.၂.၃) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းကဏ္ဍ

(၂.၂.၃.၁)စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများ

ဇယား (၂၂) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများ

စဉ်	လုပ်ငန်းများ (ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်းနှင့် ဝန်ဆောင်မှု)	လုပ်ငန်း အရေ အတွက်	ဝန်ထမ်း / အလုပ်သမား အရေ အတွက်	မိသားစုဝင် လုပ်အား	ရပ်တည်နိုင်မှု (နိမ့်၊ လတ်၊ မြင့်) နှင့် ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
၁	သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ ကျောက်ထုတ်လုပ်ရေး နှင့် သဘာဝရင်းမြစ် များထုတ်လုပ်ခြင်း	၃၆	၃၆	-	လတ်
၂	ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း	-	-	-	-
၃	လျှပ်စစ်၊ဓာတ်ငွေ့နှင့် ရေပေး ဝေရေး	၂	၂	-	လတ်
၄	ဆောက်လုပ်ရေး၊ လက်သမား၊ ပန်းရံလုပ်ငန်း	၂	၂	၂	နိမ့်
၅	ယာဉ်၊စက်ကိရိယာ၊ အိမ်သုံးပစ္စည်းများ ပြင်ဆင်ရေး	၁	၁	၂	နိမ့်
၆	ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ (ဆံပင်၊အလှပြင်၊ အပ်ချုပ်၊ အင်ဂျင်နီယာ၊ သင်တန်းပေး သူ)	၂	-	၄	နိမ့်
၇	လက်လီ-	၂	-	၉	နိမ့်

စဉ်	လုပ်ငန်းများ (ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်းနှင့် ဝန်ဆောင်မှု)	လုပ်ငန်း အရေ အတွက်	ဝန်ထမ်း / အလုပ်သ မား အရေ အတွက်	မိသားစုဝင် လုပ်အား	ရပ်တည်နိုင်မှု (နိမ့်၊ လတ်၊ မြင့်) နှင့် ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
	လက်ကားရောင်း ဝယ်ရေး				
၈	ဟိုတယ်နှင့် စားသောက်ဆိုင် လုပ်ငန်း	၁	–	၁	နိမ့်
၉	ပို့ဆောင်ရေး၊ သိုလှောင်ရေး နှင့် ဆက်သွယ်ရေး	၃	–	၂	နိမ့်
၁၀	ငွေချေး ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်း (ဘဏ်၊ ငွေချေးခြင်းလုပ်ငန်း အပါအဝင် ငွေကြေးဝန်ဆောင် မှု လုပ်ငန်း)	၂	၂	–	လတ်
၁၁	အိမ်ခြံမြေ ရောင်းဝယ်ငှားရမ်း ခြင်းနှင့် ဆက်စပ်သော လုပ် ငန်းများ	–	–	–	–
၁၂	ပြည်သူ့ဝန်ဆောင်မှုလုပ် ငန်း များ (အုပ်ချုပ်ရေး၊ ကာကွယ် ရေးနှင့်	–	–	–	–

စဉ်	လုပ်ငန်းများ (ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်းနှင့် ဝန်ဆောင်မှု)	လုပ်ငန်း အရေ အတွက်	ဝန်ထမ်း / အလုပ်သမား အရေ အတွက်	မိသားစုဝင် လုပ်အား	ရပ်တည်နိုင်မှု (နိမ့်၊ လတ်၊ မြင့်) နှင့် ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
	ဘေးကင်းလုံခြုံရေး)				
၁၃	ပညာရေး	၁	၂	၂	–
၁၄	ကျန်းမာရေး	–	–	၂	–
၁၅	လူမှုရေးလုပ်ငန်းများ	–	–	–	–
၁၆	အိမ်များတွင် အငှားလိုက်လုပ်သူများနှင့် အမျိုးအမည် မဖော်ပြနိုင်သော လုပ်ငန်းများ	၅၉	–	၉၁	လတ်
၁၇	ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ နှင့် ကုမ္ပဏီများတွင် လုပ်ကိုင်သူများ (ဥပမာ – UN, INGOs, Companies. etc.,)	၃	–	၇	နိမ့်
	စုစုပေါင်းအသက်မွေးလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်သူ ဦးရေ	၁၂၃	၅၀	၁၂၀	–

ရင်းမြစ် … (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ **ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော သက်မွေးလုပ်ငန်းများမှာ** ဆောက်လုပ်ရေး၊ လက်သမား၊ ပန်းရံလုပ်ငန်း၊ စက်ချုပ်၊ ဈေးရောင်း၊ ပညာရေး ဝန်ထမ်း၊ ဟိုတယ်နှင့် စားသောက်ဆိုင်လုပ်ငန်းတွင် လုပ်ကိုင်သူ၊ ငွေချေးဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်းတွင် လုပ်ကိုင်သူ၊ ပြင်ပအဖွဲ့အစည်း နှင့် ကုမ္ပဏီဝန်ထမ်းတို့ ဖြစ်ကြပါသည်။

(၂.၂.၃.၂) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်း၊ ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ

ဇယား (၂၃-က) **စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး**မဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်းများ

အခွင့်အလမ်း	**ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်**
ဈေးကျပန်းလုပ်ငန်းများ	**မင်းဘူးမြို့နှင့်နီးသောကြောင့် ကျေးရွာမှ ဈေးရောင်း၊ ကုန်ထမ်းကုန်ချလုပ်ငန်းများမှ ဝင်ငွေရရှိပါသည်။**
မန်းရေနံအခြေခံလုပ်ငန်း	**မန်းရေနံနှင့်ထိစပ်နေသောကြောင့် မန်းရေနံ အခြေခံလုပ်ငန်းဝင်ရောက်လုပ်ကိုင်သောကြောင့် ဝင်ငွေရရှိပါသည်။**
ကျေးရွာကျပန်းလုပ်ငန်းများ	**ကျေးရွာစိုက်ခင်းများတွင် ပေါင်းမြက် ရှင်းလင်း ခြင်း၊ မြေတူးမြေဆွခြင်း၊ ဆေးပက်ဆေးဖျန်း တို့ကို လုပ်ဆောင်ခြင်းဖြင့် ဝင်ငွေရရှိပါသည်။**

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု၊ လူငယ် အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ **ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် စိုက်ပျိုး၊ မွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းအနေဖြင့် ကျပန်းအလုပ်များမှာ မင်းဘူးမြို့နှင့်နီးသောကြောင့် ကျေးရွာမှ ဈေးရောင်း၊ ကုန်ထမ်းကုန်ချလုပ်ငန်းများမှ ဝင်ငွေရရှိပါသည်။ မန်းရေနံနှင့် ထိစပ်နေသောကြောင့် မန်းရေနံ အခြေခံလုပ်ငန်းဝင်ရောက် လုပ်ကိုင်သောကြောင့် ဝင်ငွေရရှိ ပါသည်။ ကျေးရွာစိုက်ခင်းများတွင် ပေါင်းမြက် ရှင်းလင်းခြင်း၊ မြေတူးမြေဆွခြင်း၊ ဆေးပက် ဆေးဖျန်း တို့ကို လုပ်ဆောင်ခြင်းဖြင့် ဝင်ငွေရရှိပါသည်။**

ဇယား (၂၃-ခ) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအတွက် ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ

ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ	ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်
ပညာအရည်အချင်းနည်းပါးခြင်း	ပညာရေးပြီးဆုံးအောင် မသင်နိုင်ခြင်း
အသက်မွေးပညာကျွမ်းကျင်မှု အားနည်းခြင်း	ကိုယ်ပိုင်အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းသင်တန်းများနှင့် ချိတ်ဆက်မှုအားနည်းခြင်း
ပုံမှန်အလုပ်မရှိခြင်း	စိုက်ပျိုးရေးရာသီ၌သာအလုပ်ရှိ၍ ကျန်အချိန်များ တွင် ကြုံရာကျပန်းလုပ်ကိုင်ရခြင်း

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု၊ လူငယ် အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ ကျေးရွာတွင် စိုက်ပျိုး၊ မွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်ရာတွင် ပညာအရည်အချင်းနှင့် နည်းပညာ နည်းပါးခြင်း၊ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပညာများ လက်လှမ်းမမီ၍ ကျွမ်းကျင်မှုအားနည်းသောကြောင့် ပုံမှန်အလုပ်အကိုင်မရှိသောကြောင့် ကျပန်းလုပ်ကိုင်ကြရပါသည်။

(၂.၃) ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားများ

(၂.၃.၁) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာမှု ဖြစ်ပေါ်လာပုံ၊ ပုံစံနှင့် အချိန်ကာလ

ဇယား (၂၄) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာမှု ဖြစ်ပေါ်လာပုံ၊ ပုံစံနှင့် အချိန်ကာလ

#	ပုံစံ	အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်	လူဦးရေ			ပြည်တွင်း			ပြည်ပ		
			ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း
၁	ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားတစ်ဦးအနည်းဆုံး	၈	၇	၁	၈	၅	-	၅	၂	၁	၃

#	ပုံစံ	အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်	လူဦးရေ			ပြည်တွင်း			ပြည်ပ		
			ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း
	ရှိသော အိမ်ထောင်စု										
၂	**ရွှေ့ပြောင်း** လုပ်ကိုင်သော ကျေးရွာရှိ လူဦးရေ	၈	၇	၁	၈	၅	–	၅	၂	၁	၃
၃	ကျေးရွာပြင်ပသို့ ရွှေ့ပြောင်းမှုကာလ										
	၃ လ အထိ	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
	၆ လ အထိ	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
	၁၂ လ အထိ	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
	၁၂ လ အထက်	၈	၇	၁	၈	၅	–	၅	၂	၁	၃

ရင်းမြစ် ... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု၊ လူငယ် အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားတစ်ဦး အနည်း ဆုံးရှိသော အိမ်ထောင်စု(၈)စုရှိပြီး ကျား(၇)ဦး၊ မ (၁)ဦး စုစုပေါင်း (၈)ဦး ရှိပါသည်။ ရွှေ့ပြောင်းကာလ ၁၂လအထက်မှာ ပြည်တွင်းကျား(၅)ဦး၊ ပြည်မ ကျား (၂)ဦး၊ မ(၁)ဦး တို့ဖြစ်ပါသည်။

(၂.၃.၂) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာရခြင်း၏ အဓိက အကြောင်းရင်း

ဇယား (၂၅) **ရွှေ့ပြောင်းသွားလာ**ရခြင်း၏ အဓိက အကြောင်းရင်း

စဉ်	အကြောင်းအရာ	လူဦးရေ
၁	ပိုမိုကောင်းမွန်သော အလုပ်အကိုင်နှင့် ဝင်ငွေ အခွင့်အလမ်းများ ရှာဖွေရန်	၈
၂	နိုင်ငံရေးနှင့်ဆိုင်သော အကြောင်းရင်း	-
၃	ဒေသတွင်း ပဋိပက္ခဖြစ်ပွားမှုကြောင့် လုံခြုံမှု မရှိသည့် အကြောင်းရင်း	-
၄	အခြား	-

ရင်းမြစ် … အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် ရွှေ့ပြောင်းသွားလာရခြင်း၏ အဓိကအကြောင်းအရင်းမှာ ပိုမိုကောင်းမွန်သောအလုပ်အကိုင်နှင့် ဝင်ငွေအခွင့်လမ်းများ ရှာဖွေရန်အတွက်ဖြစ်ကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂.၃.၃) ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှ ပြန်ပို့ငွေ

ဇယား (၂၆) ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှပြန်ပို့ငွေ

စဉ်	အကြောင်းအရာ	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်				
		စုစုပေါင်း	% ကျေးရွာအတွင်းရှိ စုစုပေါင်း အိမ်ထောင်စု	မြင့်	လတ်	နိမ့်
၁	ပြန်ပို့ငွေကို မှီခိုနေရသော အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	၈	၂.၇၅%	-	✔	-
၂	ပြန်ပို့ငွေ လမ်းကြောင်းများ					
	- ငွေလွှဲလုပ်ငန်း (ဟွန်ဒီ)	-	-	-	-	-

စဉ်	အကြောင်းအရာ	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်				
		စုစု ပေါင်း	% ကျေးရွာ အတွင်းရှိ စုစုပေါင်း အိမ်ထောင်စု	မြင့်	လတ်	နိမ့်
	- ဘဏ်	၈	၂.၇၅%	–	✔	–
	- လူကြုံဖြင့်လွှဲပို့ခြင်း	–	–	–	–	–
	- ငွေလွှဲလုပ်ငန်းနှင့် ဘဏ်	–	–	–	–	–
	–ငွေလွှဲလုပ်ငန်း၊လူကြုံဖြင့်လွှဲပို့ခြင်း	–	–	–	–	–
	– ဘဏ်နှင့် လူကြုံဖြင့်လွှဲပို့ခြင်း	–	–	–	–	–
	– ငွေလွှဲလုပ်ငန်း၊ ဘဏ်နှင့် လူကြုံ ဖြင့်လွှဲပို့ခြင်း	–	–	–	–	–

ရင်းမြစ် ... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ ကျေးရွာတွင် ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှ ပြန်ပို့ငွေ မှီခိုနေသောအိမ်ထောင်စုမှာ (၈)စုရှိ၍ ကျေးရွာအတွင်း စုစုပေါင်း အိမ်ထောင်စု၏ (၂.၇၅%) ဖြစ်ကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိပါသည်။ ၎င်းတို့အားလုံးမှာဘဏ်မှ ငွေလွှဲကြပါသည်။

(၂.၄) ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှု ဈေးကွက်

ဇယား (၂၇) ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှု၊ ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု အခြေအနေ

ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု	အနီးဆုံးဈေး	အကြီးစားဈေးကွက်
ရွာမှအကွာအဝေး (မိုင်)	မင်းဘူး(၄)မိုင်	မကွေး(၁၂)မိုင်
သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး လမ်းကြောင်း နှင့် ၎င်း၏	ကား၊သုံးဘီး၊ဆိုင်ကယ်၊ ထော်လာဂျီ	ကား၊သုံးဘီး၊ဆိုင်ကယ်

ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု	အနီးဆုံးဈေး	အကြီးစားဈေးကွက်
အထောက်အပံ့များ		
ကုန်စည်အမျိုးအစားနှင့် ဝန်ဆောင် မှုပေးနိုင်မှု	ပဲ၊ဆန်၊ဆီ၊လူသုံးကုန်၊ စားသောက်ကုန်ပစ္စည်း	ပဲ၊ဆန်၊ဆီ၊လူသုံးကုန်၊ စားသောက်ကုန်ပစ္စည်း
ဈေးအခြေခံအဆောက်အဦနှင့် ဝန်ဆောင်မှု	သွပ်မိုး၊ကွန်ကရစ်ခင်း တစ်ထပ်ဈေး	သွပ်မိုး၊ကွန်ကရစ်ခင်း နှစ်ထပ်ဈေး

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာမှ အနီးဆုံးဈေးမှာ မင်းဘူးမြို့တွင် တည်ရှိပြီး (၄)မိုင်ခန့်ကွာဝေးပါသည်။ သယ်သူပို့ဆောင် ရေးလမ်းကြောင်းအနေဖြင့် ကား၊ ဆိုင်ကယ်၊ သုံးဘီး၊ ထော်လာဂျီတို့နှင့် သွားလာနိုင်ပြီး ပဲ၊ ဆန်၊ ဆီ၊ လူသုံးကုန်၊ စားသောက် ကုန် စသည့် ကုန်စည်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုရှိပါသည်။ ဈေး၏ အခြေခံအဆောက်အဦးမှာ တစ်ထပ်၊ သွပ်မိုး၊ ကွန်ကရစ်ခင်း ဖြစ်ပါသည်။

(၂.၅) ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း

ဇယား (၂၈) ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း

ချေးငွေ ရရှိနိုင်သည့် နေရာ	ငွေကြေး ဝန်ဆောင်မှု အမျိုးအစား	ပြန်လည် ပေးဆပ် ရမည့် ကာလ	အတိုးနှုန်း (လ)	အပေါင်ခံ ပစ္စည်း လိုအပ်မှု	ချေးငွေရရန် အခက်အခဲများ
အစိုးရဘဏ်(စိုက်ပျိုးရေးဘဏ်)	သမဘဏ်	–	၁ကျပ် ၂၅ပြား	မရှိ	ခက်ခဲ
ပုဂ္ဂလိကဘဏ်	–	–	–	–	–
ပုဂ္ဂလိက အသေးစား ချေးငွေဝန်	–	–	–	–	–

ချေးငွေ ရရှိနိုင်သည့် နေရာ	ငွေကြေး ဝန်ဆောင်မှု အမျိုးအစား	ပြန်လည် ပေးဆပ် ရမည့် ကာလ	အတိုးနှုန်း (လ)	အပေါင်ခံ ပစ္စည်း လိုအပ်မှု	ချေးငွေရရန် အခက်အခဲများ
ဆောင်မှုကဏ္ဍ					
အဖွဲ့အလိုက်ငွေစု/ ငွေချေးအစီအစဉ်	–	–	–	–	–
ငွေချေးပေးသူ	–	–	–	–	–
အပေါင်ဆိုင်	–	–	–	–	–
မိတ်ဆွေနှင့် ဆွေမျိုးများ	–	–	–	–	–
အခြား	–	–	–	–	–

ရင်းမြစ် … (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု၊ (၂) သက်ဆိုင်ရာ ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုပေးသောအဖွဲ့များ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ ကျေးရွာစိုက်ပျိုးရေးအတွက် လိုအပ်သည့် စိုက်ပျိုးစရိတ်ချေးငွေ အစိုးရဘဏ်မှ ငွေထုတ်ချေးခြင်းမရှိပါ၊ ချေးငွေအနည်းငယ်ကို သမဝါယမ ဘဏ်မှရရှိပြီး ချေးငွေလုံလောက်မှု မရှိသောကြောင့် ပြင်ပမှချေးယူသုံးစွဲ လုပ်ကိုင်ကြ ပါသည်။

(၂.၆) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝ ရင်းမြစ်များ စီမံခန့်ခွဲမှု

(၂.၆.၁) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝရင်းမြစ်များ စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိ အလေ့အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများ

ဇယား (၂၉) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝရင်းမြစ် စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိ အလေ့အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများ

အခက်အခဲ	အန္တရာယ်ရှိမှု (မြင့်/လတ်/နိမ့်)	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
မြေဆီသြဇာ အခြေအနေ	မြင့်	ရေနံဓါတုပစ္စည်းများ စနစ်တကျ မစွန့်ပစ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။
အပင်မျိုးစိတ်များ	နိမ့်	အပူချိန်မြင့်မားခြင်း
ဖျက်ပိုးနှင့်ရောဂါကာကွယ် ထိန်းချုပ်မှု	မြင့်	နည်းပညာလုံလောက်မှုမရှိခြင်း
ရေရင်းမြစ်	နိမ့်	မရှိပါ။
ငါးမျိုးကွဲများ	နိမ့်	မရှိပါ။
အခြားတိရစ္ဆာန်မျိုးကွဲများ	မြင့်	တောပြုန်းတီးခြင်း
စွန့်ပစ်ပစ္စည်း စီမံခန့်ခွဲမှု	မြင့်	စွန့်ပစ်အမှိုက်၊ ပလပ်စတစ်စနစ်တကျ စွန့်ပစ်မှုမရှိခြင်း

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ ကျေးရွာ၏ မြေဆီသြဇာ အခြေအနေမှာ ရေနံဓါတုပစ္စည်းများ စနစ်တကျ မစွန့်ပစ်ခြင်းကြောင့် အန္တရာယ်ရှိမှု မြင့်မားနေပါသည်။ အပင်မျိုးစိတ်များမှာ အပူချိန်မြင့်မားသောကြောင့် အန္တရာယ်ရှိမှု မြင့်မားနေပါသည်။ ဖျက်ပိုးနှင့်ရောဂါကာကွယ် ထိန်းချုပ်မှုမှာ နည်းပညာလုံလောက်မှုမရှိပါ။ စွန့်ပစ်ပစ္စည်းမျး စီမံခန့်ခွဲမှုတွင် စနစ်တကျ စွန့်ပစ်မှုမရှိခြင်း တို့ကို လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂.၇) ပညာရေး

(၂.၇.၁) ပညာရေးနှင့် စာတတ်မြောက်မှု

ဇယား (၃၀) မူလတန်း၊ အလယ်တန်း၊ အထက်တန်းနှင့် တက္ကသိုလ်အဆင့် စာတတ်မြောက်မှုနှုန်း

အတန်းပညာပြီးမြောက်မှု	ကျား	မ	ပေါင်း	၉ နှစ်နှင့်အထက် လူဦးရေ၏%

အတန်းပညာပြီးမြောက်မှု	ကျား	မ	ပေါင်း	၉ နှစ်နှင့်အထက် လူဦးရေ၏%
စာမတတ်သူဦးရေ	–	၆	၆	၀.၆၁%
ဘုန်းကြီးကျောင်းသင်ပညာရေး	၁၁	၂၁	၃၂	၃.၂၄%
မူလတန်းပညာရေး မပြီးဆုံးသူဦးရေ	၆၂	၁၁၇	၁၇၉	၁၈.၁၀%
မူလတန်းပညာရေး ပြီးဆုံးသူဦးရေ	၂၆၇	၂၆၁	၅၂၈	၅၃.၃၉%
အလယ်တန်းပညာရေး ပြီးဆုံးသူဦးရေ	၁၀၂	၅၇	၁၅၉	၁၆.၀၈%
အထက်တန်းပညာရေး ပြီးဆုံးသူဦးရေ	၂၄	၂၇	၅၁	၅.၁၆%
တက္ကသိုလ်ပညာ ပြီးဆုံးသူဦးရေ	၁၂	၂၂	၃၄	၃.၄၄%
၉ နှစ်နှင့်အထက် လူဦးရေပေါင်း	**၄၇၈**	**၅၁၁**	**၉၈၉**	**၁၀၀%**

ရင်းမြစ် … အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် စာမတတ်သူဦးရေ (၆)ဦး၊ ဘုန်းကြီးကျောင်း သင်ပညာရေး (၃၂)ဦး၊ မူလတန်းပညာရေးမပြီးဆုံးသေးသူ(၁၇၉)ဦး၊ မူလ တန်းပညာရေးပြီးဆုံးသူ (၅၂၈)ဦး၊ အလယ်တန်းပညာရေးပြီးဆုံးသူ(၁၅၉)ဦး၊ အထက်တန်း ပညာရေးပြီးဆုံးသူ(၅၁)ဦး၊ တက္ကသိုလ်ပညာရေးပြီးဆုံးသူ(၃၄)ဦး၊ စုစုပေါင်း၉နှစ်အထက် ပညာရေးနှင့် စာတတ်မြောက်မှု မှာ (၉၈၉)ဦးရှိပါသည်။

(၂.၇.၂) ကျောင်းတက်နှုန်း

ဇယား (၃၁) ကျောင်းတက်နှုန်း

ပညာရေးအဆင့်အတန်း	ကျား	မ	ပေါင်း	စုစုပေါင်းကျောင်းနေအရွယ် လူဦးရေ၏%

ပညာရေးအဆင့်အတန်း	ကျား	မ	ပေါင်း	စုစုပေါင်းကျောင်းနေအရွယ် လူဦးရေ၏%
မူလတန်း(၅-၉ နှစ်)	၅၃	၄၅	၉၇	၃၇.၈၉%
အလယ်တန်း (၁၀-၁၄နှစ်)	၄၅	၄၄	၈၉	၃၄.၇၇%
အထက်တန်း (၁၅-၁၆ နှစ်ကြား)	၂၄	၁၆	၄၀	၁၅.၆၃%
တက္ကသိုလ် ကျောင်းသား၊ သူ	၁၀	၁၉	၂၉	၁၁.၃၃%

ရင်းမြစ် … (၁) ကျောင်းဝင်စာရင်း၊ (၂) ဆယ်အိမ်မှူးများ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် မူလတန်းကျောင်း တက်သူ ကျောင်းသားဦးရေ(၅-၉)နှစ်အထိ (၃၇.၈၉%)၊ အလယ်တန်း (၁၀-၁၄)နှစ် ကျောင်းသား ဦးရေ(၃၄.၇၇%)၊အထက်တန်းတွင် ပညာသင်ကြားနေသူ(၁၅-၁၆)နှစ်ကြား (၁၅.၆၃%)နှင့် တက္ကသိုလ်ကျောင်းသား (၁၁.၃၃%)ရှိပါသည်။

(၂.၇.၃) စာသင်ကျောင်းဆောင် အခြေအနေနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား (၃၂) စာသင်ကျောင်းဆောင် အခြေအနေနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

အကြောင်းအရာ	မူလတန်းကျောင်း	အလယ်တန်းကျောင်းခွဲ
ရွာမှ အကွာအဝေး(မိုင်)	-	ရွာတွင်း
သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးဝန်ဆောင်မှု	-	-
စာသင်ကျောင်း အရွယ်အစား (အလျား၊ အနံ၊အမြင့်)	-	၁၂၀ x ၃၀ x ၁၂-(၁)ဆောင် ၉၀ x ၃၀ x ၁၂-(၁)ဆောင် ၉၀ x ၃၀ x ၁၂-(၁)ဆောင်

အကြောင်းအရာ	မူလတန်းကျောင်း			အလယ်တန်းကျောင်းခွဲ		
အမိုး၊ နံရံ၊ အခင်း အရည်အသွေး	–			သွပ်၊ အုတ်၊ ကွန်ကရစ်ခင်း		
ကျောင်းသုံး ပရိဘောဂ (လုံလောက်မှု ရှိ/မရှိ) နှင့် ကျောင်းအိမ်သာ အခြေအနေ	–			သင့်တင့်မှုရှိပါသည်။		
ကျောင်းအာဟာရတိုက်ကျွေးမှု (အာဟာရ အမျိုးအစားနှင့် ကြိမ်ရေ)	–			ကြက်သားဆန်ပြုတ် မုန့်ဟင်းခါး၊ ခေါက်ဆွဲ (ရံဖန်ရံခါ)		
ကျောင်းဆရာဦးရေ	ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း
အစိုးရခန့်	–	၆	၆	–	–	–
ကျေးရွာခန့်	–	၄	၄	–	–	–

ရင်းမြစ် … (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ (၂) မိဘဆရာအသင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် အလယ်တန်းကျောင်းခွဲ ရှိပါသည်။ ရွာနှင့် မဝေးသောကြောင့် ခြေလျင်ကျောင်းတက်ကြပါသည်။ စာသင်ကျောင်းဆောင် အရွယ်အစားမှာ (အလျား ၁၂၀ပေ၊ အနံ ၃၀ပေ၊ အမြင့်၁၂ပေ) တစ်ဆောင်နှင့် (အလျား ၉၀ပေ၊ အနံ ၃၀ပေ၊ အမြင့်၁၂ပေ) နှစ်ဆောင်ရှိပါသည်။ သွပ်မိုး၊ အုတ်နံရံ ဖြစ်၍ ကွန်ကရစ်ခင်းထားပါသည်။ ကျောင်းသုံးပရိဘောဂ ကျောင်းအာဟာရတိုက်ကျွေးမှု ရံဖန်ရံခါ ရှိပါသည်။ ကြက်သားဆန်ပြုတ်၊ မုန့်ဟင်းခါး၊ ခေါက်ဆွဲ စသည့်မုန့်များ ဖြစ်ပါသည်။ **ကျောင်းသားဦးရေများသော်လည်း ဆရာ/မ နည်းပါးမှုကြောင့် ပညာသင်ကြားမှုတွင် အခက်အခဲရှိပါသည်။**

(၂.၇.၄) ပညာရေး အခက်အခဲနှင့် ပြဿနာများ

ဇယား (၃၃) **ပညာရေး** အခက်အခဲနှင့် ပြဿနာများ

အခက်အခဲ/ ပြဿနာ	**ရှင်းလင်းချက်**
ကျောင်းဆရာ/မ ဦးရေ	အစိုးရခန့်(၆)ဦးရှိပါသည်။ လုံလောက်မှုမရှိပါ။
တပည့် – ဆရာ အချိုး	ညီမျှမှုမရှိပါ။
မူလတန်းပညာ ကျောင်းထွက်နှုန်း	မရှိပါ။
မသန်စွမ်းသူများအတွက် ပညာရေး အထူးအစီအစဉ်	မရှိပါ။
ကျောင်းသုံးစာအုပ်နှင့်စာရေးကိရိယာ	လုံလောက်မှုရှိပါသည်။
ဆင်းရဲသော မိသားစုများအတွက် ကျောင်းစရိတ် မတတ်နိုင်မှု	အနည်းငယ်ရှိပါသည်။ မိဘဆရာအသင်းမှ ကူညီဖြေရှင်းပေးပါသည်။
ကျောင်းအားကစားဆိုင်ရာ ပစ္စည်းများ လက်လှမ်းမီမှု	မင်းဘူးမြို့နှင့်နီးသောကြောင့် ဝယ်ယူရရှိနိုင် ပါသည်။
မိဘဆရာအသင်း၏အခန်းကဏ္ဍ	ကျောင်းဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် လိုအပ်သည့် အထောက်အပံ့များ ဖြည့်ဆည်းပေးပါသည်။

ရင်းမြစ် … (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ (၂) မိဘဆရာအသင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာ၏ကျောင်းတွင် ဆရာ၊ဆရာမဦးရေ တပည့်ဆရာအချိုးမှာ ညီမျှမှုမရှိပါ။ ကျောင်းသုံးစာအုပ်နှင့် စာရေးကိရိယာ လုံလောက်မှု ရှိပါသည်။ ဆင်းရဲသော မိသားစုများမှ ကျောင်းသားများအတွက် မိဘဆရာအသင်းမှ ကူညီဖြေရှင်းပေးပါသည်။ အားကစားကွင်း မရှိသည့်အတွက် အားကစားပစ္စည်းများ လက်လှမ်းမီသော်လည်း ကျောင်းသား/သူများ အဆင်ပြေမှုနည်းပါသည်။

(၂.၈) ကျန်းမာရေးနှင့် အာဟာရ

(၂.၈.၁) အဖြစ်များသော ရောဂါများ

ဇယား (၃၄) **အဖြစ်များသော** ရောဂါများ

#	ရောဂါ	ပျံ့နှံ့မှု/ဖြစ်ပွားမှု			မှတ်ချက် /သုံးသပ်ချက်
		မြင့်	နိမ့်	မရှိ	
၁	ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှော	–	✔	–	မိုးတွင်းကာလ ရံဖန်ရံခါ ဖြစ်တတ်ပါသည်။
၂	သွေးလွန်တုပ်ကွေး	✔	–	–	ခြင်ပေါက်ဖွားမှုများသောကြောင့် ဖြစ်သည်။
၃	ငှက်ဖျား	–	–	✔	–
၄	အသက်ရှုလမ်းကြောင်း ကူးစက်ရောဂါ	–	✔	–	ဖုန်ထူထပ်ခြင်းကြောင့်
၅	HIV, AIDS, လိင်မှတဆင့် ကူးစက်နိုင်သောရောဂါများ	–	–	✔	–
၆	တီဘီ	–	✔	–	လူနေထူထပ်မှုသွားလာလုပ်ကိုင် ခြင်း
၇	ဆီးချို	–	✔	–	ဆီမသန့်ခြင်း၊ဆားနှင့်အချိုမှုန့် အသုံးများခြင်း
၈	သွေးတိုး	–	✔	–	အငန်နှင့်အချိုမှုန့်စားသုံးမှုများ ခြင်း
၉	အသည်းရောဂါ (ဘီ၊ စီ)	–	✔	–	တစ်ဦးမှတစ်ဦးကူးစက်ခြင်း
၁၀	အာဟာရ ချို့တဲ့မှု	–	–	✔	–
၁၁	အခြား ကူးစက်နိုင်သော ရောဂါများ	–	–	✔	–

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု (၂) ကျေးလက်ကျန်းမာ ရေးဌာန/ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှောရောဂါ အနည်းအပါးရှိပါသည်။ ခြင်ပေါက်ဖွားမှုများသောကြောင့် သွေးလွန်တုပ်ကွေးဖြစ်ပွားမှု များပြား ပါသည်။ ငှက်ဖျားရောဂါ မရှိပါ။ ဖုန်ထူထပ်ခြင်းကြောင့် အသက်ရှုလမ်းကြောင်း ကူးစက်ရောဂါ အနည်းငယ်ရှိပါသည်။ HIV / AIDS **ကူးစက်ရောဂါမရှိပါ။ ဆီမသန့်ခြင်း၊ အငန်နှင့် အချိုမှုန့်လွန်ကဲစွာစားသုံးခြင်းကြောင့် ဆီးချို၊ တီဘီ နှင့် သွေးတိုးရောဂါ ဖြစ်ပွားမှု** အနည်းငယ်ရှိပါသည်။

(၂.၈.၂) လွန်ခဲ့သော (၁၂) လအတွင်း ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှု

ဇယား (၃၅) လွန်ခဲ့သော (၁၂) လအတွင်း ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှု

စဉ်	ကာကွယ်ဆေးထိုးခြင်း	ရှိ	မရှိ	မှတ်ချက် /သုံးသပ်ချက်
၁	အဆုတ်ရောဂါ	✔	–	**ကျန်းမာရေးဌာနမှ လာရောက်ထိုးနှံပေးခြင်း**
၂	ဆုံဆို့၊ ကြက်ညှာ၊ မေးခိုင်နှင့် အသည်းရောင် အသားဝါ	✔	–	။
၃	ပိုလီယိုရောဂါ		✔	–
၄	မေးခိုင် (ကိုယ်ဝန်ဆောင်ကာလအတွင်း)	✔	–	။
၅	ဝက်သက်ရောဂါ	✔	–	။
၆	အခြား စုပေါင်း**ကာကွယ်ဆေး ထိုးနှံမှု**	✔	–	။
၇	အာဟာရ မှတ်တမ်းယူမှု (အရပ်အမြင့်၊ အလေးချိန်၊ လက်မောင်းပတ်)	–	✔	–
၈	အာဟာရပညာပေး အစီအစဉ်	–	–	–

ရင်းမြစ် … (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၂)

ကျေးလက်ကျန်းမာ ရေးဌာန/ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ ကျေးရွာတွင် လွန်ခဲ့သော(၁၂)နှစ်အတွင်း ကာကွယ်ဆေး ထိုးနှံမှုအနေဖြင့် အဆုတ်ရောဂါ၊ ဆုံဆို့ ကြက်ညှာ၊ မေးခိုင်နှင့် အသည်းရောင် အသားဝါ၊ ပိုလီယိုရောဂါ၊ မေးခိုင်(ကိုယ်ဝန်ဆောင်ကာလအတွင်း)၊ ဝက်သက်ရောဂါ၊ အခြား စုပေါင်းကာကွယ်ဆေး ထိုးနှံခြင်း များအား ကျန်းမာရေးဌာနမှ လာရောက်လုပ်ဆောင်ပေးပါ သည်။

(၂.၈.၃) ကျန်းမာရေးအထောက်အပံ့များ(ဆေးရုံ/ဆေးပေးခန်းများ)

ဇယား (၃၆) ကျန်းမာရေး အထောက်အပံ့နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ကျန်းမာရေး ဝန်ဆောင်မှု	ခရီး အကွာ အဝေး (မိုင်)	အခန်း/ ကုတင် (လုံလောက် မှုရှိ /မရှိ)	ကျန်းမာရေး ဝန်ထမ်းဦးရေ	ဆေးနှင့်ပတ်သက် သော အသုံးအဆောင် ပစ္စည်း များ (လုံလောက်မှု/ မလုံလောက်မှု)	မှတ် ချက်
ကျေးလက် ကျန်းမာရေး ဌာန	၄မိုင်	မရှိ	ကျန်းမာရေးမှူး– သားဖွားဆရာမ – အရံသားဖွားဆရာမ– ကြီးကြပ် (၁) – ကြီးကြပ် (၂) – တိုင်းရင်းဆေးကု– အရပ်လက်သည်–	လုံလောက်မှု မရှိပါ။	
တိုက်နယ် ဆေးရုံ	–	–	ဆရာဝန် – လ/ထ – ကျန်းမာရေးမှူး–	–	

ကျန်းမာရေး ဝန်ဆောင်မှု	ခရီး အကွာ အဝေး (မိုင်)	အခန်း/ ကုတင် (လုံလောက် မှုရှိ /မရှိ)	ကျန်းမာရေး ဝန်ထမ်းဦးရေ	ဆေးနှင့်ပတ်သက် သော အသုံးအဆောင် ပစ္စည်း များ (လုံလောက်မှု/ မလုံလောက်မှု)	မှတ် ချက်
			သူနာပြု – သားဖွားဆရာမ – အရံသားဖွားဆရာမ– ခါတ်ခွဲကျွမ်းကျင်–		
မြို့နယ် ဆေးရုံ	၄မိုင်	–	ဆရာဝန် – လ/ထ – ကျန်းမာရေးမှူး– သူနာပြု – သားဖွားဆရာမ – အရံသားဖွားဆရာမ– ခါတ်ခွဲကျွမ်းကျင်–	–	
ဆေးဆိုင်	–	–	ဆေးဝါးကျွမ်းကျင်သူ	လက်လှမ်းမှီမှု–– ဆေးဝါး–– သိုလှောင်ပုံစနစ်– အအေးခန်းစနစ်–	

ရင်းမြစ် … (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၂)

ကျေးလက်ကျန်းမာ ရေးဌာန/ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဆေးခန်း မရှိပါ၊ မင်းဘူးမြို့နှင့် ၄မိုင်သာဝေးသောကြောင့် ကျန်းမာရေးအတွက် လက်လှမ်းမီမှု အသင့် အတင့်ရှိပါသည်။ ကျေးရွာအုပ်စု ကျန်းမာရေးဌာနမှ ကာကွယ်ဆေးများ ထိုးနှံပေးခြင်းနှင့် အရေးပေါ်ကျန်းမာရေးကို မန်းရေနံမြေ CSR ဌာနမှ အရေးပေါ်လူနာတင်ယာဉ်ဖြင့် ပို့ဆောင် ကူညီမှု ဆောင်ရွက်ပေးပါသည်။ ကျေးရွာတွင် ကျေးလက်ဆေးပေးခန်း ဆောက်လုပ်ရန် မြို့နယ်ကျန်းမာရေးဌာနနှင့် ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်လုပ်ဆောင်ရန် စီမံကိန်းရေးဆွဲထားခြင်း ရှိပါသည်။

(၂.၉) ရေနှင့် ပတ်ဝန်းကျင် သန့်ရှင်းရေး

(၂.၉.၁) သောက်သုံးရေရရှိမှု

ဇယား (၃၇) သောက်သုံးရေရရှိနိုင်မှု

ရေရရှိနိုင်မှု	အရေ အတွက်	အကောင်း /အဆိုး	လက်ရှိ/လုံလောက်မှု			အခြား
			နွေ	မိုး	ဆောင်း	
ရေတွင်း	–	–	–	–	–	–
အဝီစိတွင်း/စက်တပ်	၃၂	ကောင်း	ရှိ	ရှိ	ရှိ	–
အဝီစိတွင်း/တုံကင်	၁၂၅	ကောင်း	ရှိ	ရှိ	ရှိ	–
မိုးရေသိုလှောင်ကန်	–	–	–	–	–	–
မြစ်/ချောင်း	–	–	–	–	–	–
ရေကန်	၁၈၉	ကောင်း	ရှိ	ရှိ	ရှိ	–
စိမ့်စမ်းရေသွယ်တန်းခြင်း	–	–	–	–	–	–
အခြား	–	–	–	–	–	–

ရင်းမြစ်… (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၃) ကျေးရွာသယံဇာတပြမြေပုံ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် အဝီစိတွင်းများ တူးဖော်ရရှိသော် လည်း ရရှိသည့် ရေများမှာ ဆားဓါတ်နှင့်ထုံးဓါတ်များ ပါရှိသောကြောင့် သောက်သုံး၍ မရနိုင်ပါ။ သို့ဖြစ်ပါ၍

မန်းရေနံမြေ ရေပိုက်လိုင်းမှရရှိသော ရေနှင့်မိုးတွင်းကာလမှ ရရှိသော မိုးရေကို သောက်သုံးရေအဖြစ် ရရှိနိုင်ပါသည်။

(၂.၉.၂) သန့်ရှင်းရေး အခြေအနေ (အိမ်သာအမျိုးအစားနှင့် အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်)

ဇယား (၃၈) အိမ်သာ အမျိုးအစား

သုံးစွဲနိုင်သောအိမ်သာ အမျိုးအစား	သုံးစွဲနိုင်သော အိမ်ထောင်စု	ရှင်းလင်းချက်
ယင်လုံအိမ်သာ	၂၂၅	NGO အဖွဲ့မှ ပံ့ပိုးကူညီမှုရရှိသောကြောင့် ဖြစ်သည်။
ကျင်းအိမ်သာ	–	–
မြေပေါ် အိမ်သာ	–	–
တောထိုင်	–	–
စုစုပေါင်း	၂၂၅	–

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၃) ကျေးလက်ကျန်းမာ ရေးဌာန/ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ။ လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် အိမ်ထောင်စုအရေအတွက် (၂၉၁)စု ရှိသည့်အနက် ယင်လုံအိမ်သာသုံးစွဲသော အိမ်ထောင်စုမှာ(၂၂၅)စုရှိပါသည်။ ချို့တဲ့သော အိမ်ထောင်စု များအတွက် NGO အဖွဲ့အစည်းမှ ယင်လုံအိမ်သာများကို ထောက်ပံ့ကူညီပေး ထားပါသည်။

(၂.၁၀) ကျား–မ ရေးရာကိစ္စရပ်ဆိုင်ရာ

ဇယား (၃၉) ကျား–မ ရေးရာကိစ္စရပ်ဆိုင်ရာ

#	ကျား-မ ရေးရာကိစ္စရပ်ဆိုင်ရာ	ရှိ	မရှိ	မှတ်ချက် /သုံးသပ်ချက်
၁	ကျေးရွာ စီမံခန့်ခွဲမှုစနစ်တွင် အမျိုးသမီး တက်ကြွစွာ ပါဝင်မှု/	–	✔	ပါဝင်ဆောင်ရွက်မှုများ မရှိသေးပါ

#	ကျား-မ ရေးရာကိစ္စရပ်ဆိုင်ရာ	ရှိ	မရှိ	မှတ်ချက် /သုံးသပ်ချက်
	ခေါင်းဆောင်မှု			
၂	ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများနှင့် အဖွဲ့အစည်း များတွင် အမျိုးသမီးများ တက်ကြွစွာ ပါဝင် ဆောင်ရွက်မှု	✔	–	ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်မှုများ ရှိပါသည်။
၃	လွန်ခဲ့သောနှစ်အတွင်း ကျေးရွာအတွင်းရှိ မိန်းကလေးများ/အမျိုးသမီးများအား သံသယ ဖြစ်ဖွယ် အကြမ်းဖက်မှု (သို့) တိုင်ကြားမှုများ	–	✔	တရားဥပဒေစိုးမိုးမှုနှင့် ကိုယ်ကျင့်သိက္ခာထိန်းသိမ်းသောကြောင့်
၄	အမျိုးသမီးရေးရာ အကြမ်းဖက်မှုများအတွက် ဥပဒေနှင့် တရားမျှတမှုဆိုင်ရာများအတွက် လူထု၏ အသိအမြင်ရှိမှု	–	✔	ဗဟုသုတနည်းပါးခြင်း၊ ဥပဒေဆိုင်ရာဟောပြောပွဲများ မရှိခြင်း
၅	အခြား (ရှိလျှင်)	–	–	–

ရင်းမြစ်… (၁) အဖွဲ့အစည်းများစာရင်း၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် ကျေးရွာစီမံခန့်ခွဲမှုစနစ်တွင် အမျိုး သမီးများ တက်ကြွစွာပါဝင်မှုများ ၊ ခေါင်းဆောင်မှုများအပိုင်းတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်မှုများ အနေဖြင့် ရွာသာရေး၊ နာရေးနှင့် ကျန်းမာရေးအဖွဲ့အစည်းတွင် ပါဝင်မှုရှိပါသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင်လည်း ပါဝင်ဆောင်ရွက်မှုများရှိပါသည်။ မြို့ပြနှင့်လက်လှမ်းမီခြင်း၊ တရားဥပဒေစိုးမိုးမှုရှိခြင်းကြောင့် အမျိုးသမီးနှင့် မိန်းကလေးငယ်များ အကြမ်းဖက်ခံရ မှုမရှိပါ။

(၂.၁၁) အခြေခံ အဆောက်အဦများ အခြေအနေ

(၂.၁၁.၁) ကျေးရွာ၏ လမ်းတည်ရှိမှု

ဇယား (၄၀) ကျေးရွာ၏ လမ်းတည်ရှိမှု အခြေအနေ

လမ်း အမျိုးအစား	အမျိုးအစား (၁/၂/၃)	ကောင်း / ဆိုး	တည်ဆောက်ခဲ့သောနှစ်	ရာသီအလိုက် သုံးစွဲနိုင်မှု		လမ်းအရှည် (မိုင်)
				ပွင့်လင်းရာသီ	တစ်နှစ်ပတ်လုံး	
ရွာတွင်းလမ်း	၁	ဆိုး	၁၉၈၇–၈၈	–	✓	၁မိုင်
ချဉ်းကပ်လမ်း	၁	ဆိုး	–	–	✓	–
ရွာချင်းဆက်လမ်း	၁	ဆိုး	–	–	✓	၁မိုင်
အခြား	–	–	–	–	–	–

ရင်းမြစ်… ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

မှတ်ချက်။ မြေသားလမ်း – ၁၊ ကျောက်ခင်းလမ်း – ၂၊ ကတ္တရာလမ်း/ကွန်ကရစ်လမ်း – ၃

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာသည် မင်းဘူး–စကုလမ်းမကြီးနှင့် ၂မိုင်ခွဲသာဝေးသော ရွာချင်းဆက်လမ်းရှိပါသည်။ ကျေးရွာချင်းဆက်လမ်းမကြီးသည် မြေနီကျောက်စရစ်ခင်းလမ်း ဖြစ်သောကြောင့် တစ်နှစ်ပတ်လုံး သုံးစွဲနိုင်ပါသည်။ ကျေးရွာတွင်းရှိ လမ်းများသည် မြေသားလမ်းများ ဖြစ်သောကြောင့် မိုးတွင်းကာလတွင် ရေတိုက်စားခြင်း ကြောင့် ကျေးရွာသူ/သားများအနေဖြင့် သွားလာရေးခက်ခဲမှုရှိပါသည်။

(၂.၁၁.၂) ကျေးရွာ၏ တံတားတည်ရှိမှု

ဇယား (၄၁) ကျေးရွာ၏ တံတားတည်ရှိမှု အခြေအနေ

တံတား အမျိုးအစား	အရွယ်အစား	ကောင်း /ဆိုး	တည်ဆောက်ခဲ့သောနှစ်	အသုံးပြုနိုင်သည့်ရာသီ	
				ပွင့်လင်းရာသီ	တစ်နှစ်ပတ်လုံး

တံတား အမျိုးအစား	အရွယ်အစား	ကောင်း /ဆိုး	တည်ဆောက် ခဲ့သောနှစ်	အသုံးပြုနိုင်သည့်ရာသီ	
				ပွင့်လင်း ရာသီ	တစ်နှစ် ပတ်လုံး
ဆိပ်ခံတံတား	–	–	–	–	–
ကွန်ကရစ်တံတား	–	–	–	–	✓
ကြိုးတံတား	–	–	–	–	–
ရေပြွန်	–	–	–	–	–
အခြား	–	–	–	–	–

ရင်းမြစ်… ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် ကုန်းတွင်းပိုင်းမြေပြန့်တွင် တည်ရှိ သောကြောင့် ဆိပ်ခံတံတား၊ ကွန်ကရစ်တံတား၊ ကြိုးတံတား၊ ရေပြွန်များ မရှိပါ။

(၂.၁၁.၃) ရေကြောင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

ဇယား (၄၂) ရေကြောင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး	အကွာအဝေး (မိုင်)	ယာဉ် အမျိုးအစား	ရာသီအလိုက် သုံးစွဲနိုင်မှု	
			ပွင့်လင်းရာသီ	တစ်နှစ်ပတ်လုံး
မြစ်ကြောင်း	၂မိုင်	မော်တော်	–	–
ပင်လယ်ရေကြောင်း	–	–	–	–
အခြား	–	–	–	–

ရင်းမြစ်… ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

မှတ်ချက်။ ၁ – လှေ၊ သမ္ဗာန် ၂ – မော်တော် ၃ – သင်္ဘော

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာရှိ စိုက်ပျိုးရေးတောင်သူများသည် ဧရာဝတီ မြစ်၏ အရှေ့ဘက် ၂ မိုင်ခန့်ဝေးသော မြေနု၊ ကိုင်းကျွန်းများသို့ မော်တော်လှေများဖြင့် ပွင့်လင်းရာသီတွင် စိုက်ပျိုးရေးများ သွားရောက်လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။

(၂.၁၁.၄) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား (၄၃) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ

ယာဉ်အမျိုးအစား	စက်လှေ	လှေ၊ သမ္ဗာန်	စက်ဘီး	မော်တော်ဆိုင်ကယ်	သုံးဘီးဆိုင်ကယ်၊ ထော်လာဂျီ	ကား	မြင်းလှည်း	နွားလှည်း
အရေအတွက်	၃	၂	၈၁	၁၄၇	၂	၁	-	၇၂

ရင်းမြစ်…အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ် အသုံးပြုနိုင်မှုအနေဖြင့် စက်လှေ(၃)စီး၊ လှေ(၂)စင်း၊ စက်ဘီး (၈၁)စီး၊ မော်တော်ဆိုင်ကယ် (၁၄၇)စီး၊ သုံးဘီးဆိုင်ကယ် (၂)စီး၊ ကား (၁)စီး၊ နွားလှည်း(၇၂)စီး ရှိပါသည်။

(၂.၁၂) လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု

ဇယား (၄၄) **လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု အခြေအနေ**

ရင်းမြစ်	အိမ်ထောင်စု	ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေး စနစ်(ကောင်း/သင့်/ညံ့)	အခက်အခဲရှိ/မရှိ
မဟာဓာတ်အားလိုင်း	၈၀	သင့်	ရှိ
ဆိုလာစနစ်	၁၃၅	သင့်	မရှိ
အသေးစားရေအားလျှပ်စစ်	-	-	-
ဒီဇယ်သုံးအင်ဂျင်	-	-	-
လေစွမ်းအင်	-	-	-

ရင်းမြစ်	အိမ်ထောင်စု	ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေး စနစ်(ကောင်း/သင့်/ညံ့)	အခက်အခဲရှိ/မရှိ
ဇီဝလောင်စာ	–	–	–
ဘက်ထရီ/ဖယောင်းတိုင်	–	–	–

ရင်းမြစ်… (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။ လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် လျှပ်စစ်မီးရရှိမှုအနေဖြင့် မဟာဓာတ်အားလိုင်းမှ အသုံးပြုသည့် အိမ်ထောင်စု(၈၀)စု၊ ဆိုလာစနစ်ဖြင့် မီးလင်းရေး အသုံးပြုသည့် အိမ်ထောင်စု (၂၆) စုရှိပြီး အချို့အိမ်ထောင်စုများမှာ ဖယောင်းတိုင်မီး၊ ဘက်ထရီမီးတို့ဖြင့် သုံးစွဲကြပါသည်။ ကျေးရွာမှ ရွာလုံးကျွတ်လျှပ်စစ်မီးသုံးစွဲနိုင်ရေးအတွက် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်လျက် ရှိပါသည်။

(၂.၁၃) ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက်ဆိုင်ရာ နည်းပညာ

ဇယား (၄၅) ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက် နည်းပညာ အခြေအနေ

စဉ်	ဖုန်း	ရေဒီယို	တီဗွီ	ဂြိုလ်တုစလောင်း	အခြား
အရေအတွက်	၃၂၄	၄၁	၅၆	၁၂	–

ရင်းမြစ်… (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။ လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက်ဆိုင်ရာ နည်းပညာအခြေအနေမှာ ဖုန်း(၃၂၄)လုံး၊ ရေဒီယို(၄၁)လုံး၊ တီဗွီ(၅၆)လုံး၊ ဂြိုလ်တုစလောင်း(၁၂)လုံးများမှ အသိပညာဗဟုသုတနှင့် နည်းပညာများ လေ့လာရရှိသည့် အတွက် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကို အထောက်အကူပြုပါသည်။

(၂.၁၄) ယဉ်ကျေးမှုနှင့် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး

ဇယား (၄၆) ယဉ်ကျေးမှုနှင့် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ

လုပ်ငန်းအမည်	ဝန်ဆောင်မှု
အပန်းဖြေနိုင်သည့်နေရာများအား	လက်လှမ်းမီသော်လည်း ငွေကြေးနှင့်အချိန်

လုပ်ငန်းအမည်	ဝန်ဆောင်မှု
လက်လှမ်းမီမှု	မသုံးစွဲနိုင်ပါ။
လူမှုရေးလုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်မှု	ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းအားလုံးကျေးရွာသားအားလုံးလုပ်ကိုင်ပါသည်။
ဘာသာရေးလုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်မှု	ဘုရားပွဲ၊ ဝတ်အသင်း၊ ဓမ္မကျောင်းတော်တို့ ပါဝင်ပါသည်။
အားကစားပစ္စည်းများအား လက်လှမ်းမီမှု	လက်လှမ်းမီသော်လည်း အားကစားကွင်းမရှိ ခြင်း
ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်မှု	ရွာသားအားလုံး ပူးပေါင်းပါဝင်ကြပါသည်။
ရိုးရာယဉ်ကျေးမှု ထိန်းသိမ်းရေး	အိုးစည်၊ ဒိုးပတ်
စာကြည့်တိုက်၊ အင်တာနက်စသည်များအား လက်လှမ်းမီမှု	လက်လှမ်းမီမှုရှိပါသည်။

ရင်းမြစ်… ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – လူငယ် အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် လေ့လာတွေ့ရှိချက်အရ အပန်းဖြေနိုင်သည့်နေရာများ လက်လှမ်းမီမှုမရှိပါ။ ကျေးရွာစာကြည့်တိုက် ဖွင့်လှစ် ဆောင်ရွက်ပေးခြင်း၊ လူမှုရေးလုပ်ငန်းနှင့် ဘာသာရေးလုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်မှုရှိပါသည်။ အားကစားပစ္စည်းများ လက်လှမ်းမီနိုင်သော်လည်း အားကစားကွင်းမရှိခြင်း၊ နည်းပညာ လက်လှမ်းမမီနိုင်ခြင်းတို့ကြောင့် ဖွံ့ဖြိုးမှုနည်းပါးပါသည်။

(၂.၁၅) ကျေးရွာတည်ငြိမ်ရေးနှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံရေး အခြေအနေ

(၂.၁၅.၁) လုံခြုံရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများအား လက်လှမ်းမီမှု

ဇယား (၄၇) ဘေးကင်းလုံခြုံရေး၊ ဝန်ဆောင်မှု အထောက်အကူများအား လက်လှမ်းမီမှု

ဝန်ဆောင်မှုများ	ရှင်းလင်းချက်
ဆက်သွယ်ရေးဆိုင်ရာ အဆောက်အဦ များအား လက်လှမ်းမီမှု	**ရှိ**

ဝန်ဆောင်မှုများ	ရှင်းလင်းချက်
အာမခံလုပ်ငန်းများအား လက်လှမ်းမီမှု	မရှိပါ။
လူထုအခြေပြု သဘာဝဘေးအန္တရာယ် လျှော့ချရေး အစီအစဉ်	ကျေးရွာသူ/သားများ စိတ်ဝင်စားမှုအားနည်းခြင်း
ရဲစခန်းများအား လက်လှမ်းမီမှု	၄မိုင်အကွာတွင်ရှိသောကြောင့် လက်လှမ်းမီပါသည်။
အခြား	-

ရင်းမြစ်… ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် ဆက်သွယ်ရေးဆိုင်ရာ အဆောက် အဦးများ လက်လှမ်းမှီမှုရှိပါသည်။ အာမခံလုပ်ငန်းအနေဖြင့် လက်လှမ်းမီမှုရှိသော်လည်း ကျေးရွာသူ/သားများ၏ အမြင်မကျယ်မှုရှိခြင်း၊ နားလည်မှုမရှိခြင်းတို့ကြောင့် လုပ်ဆောင်မှု မရှိပါ။ ထို့ပြင် သဘာဝဘေး အန္တရာယ် ကာကွယ်ရန် အရံမီးသတ်တပ်ဖွဲ့ရှိပါသည်။ ကျေးရွာ အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် တရားဥပဒေ စိုးမိုးရေးအတွက် မြို့နယ်ရဲစခန်းနှင့် မန်းလုံခြုံရေး ရဲစခန်းတို့ဖြင့် လက်လှမ်းမီမှုရှိပါသည်။

(၂.၁၅.၂) မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု

ဇယား (၄၈) မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု အခြေအနေ

	လူကုန်ကူးမှု	ခိုးမှု	မူးယစ်ဆေးသုံးစွဲမှု	အကြမ်းဖက်မှု
စိုးရိမ် /သာမန်	၂	၂	၂	၂

ရင်းမြစ်… ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု။

မှတ်ချက် - စိုးရိမ် = ၁၊ သာမာန် - ၂

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာသည် မြို့နှင့်(၄)မိုင်သာဝေးခြင်းကြောင့် ရဲစခန်းများရှိခြင်း၊ တရားဥပဒေစိုးမိုးခြင်းရှိသည်ဖြစ်၍ မှုခင်းဖြစ်ပွားမှုနည်းပါး၍ သာမန်လောက်သာ ကြုံတွေ့ရတတ်ပါသည်။

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက်

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းရင်း	အခြေအနေကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့်နည်းလမ်းများ	အဆိုပြုစီမံချက်နှင့် လုပ်ငန်းများ
၁	**လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးကဏ္ဍ**					
	• ရွာတွင်းလမ်းနှင့် ရွာချင်းဆက်လမ်းများ မကောင်းခြင်း	• မြေသားလမ်းဖြစ်၍ မိုးရေတိုက်စားခြင်း • မြေနီလမ်းဖြစ်၍ အသွားအလာများမှုကြောင့် ပျက်စီးလွယ်ခြင်း	• သင့်တင့်သော လမ်းအကျယ်အဝန်းရှိခြင်း • M.O.G.E, C.S.R မှ ပြုပြင်ပေးမှုများ ရှိခြင်း	• သစ်ပင်ကြီးများ မခုတ်ပဲ အိမ်ဝိုင်းချဲ့ခြင်း • မိုးများခြင်း၊ သွားလာမှုများခြင်း၊ မြေနီနည်းတို့ကြောင့် လမ်းများ ပျက်စီးခြင်း	• လမ်းမြေများ အတိအကျ သတ်မှတ်ကြေငြာ၍ ဝိုင်းမြေမချဲ့ရန် အသိပေးကြေငြာခြင်း • ကျောက်ခင်းကတ္တရာလမ်း(သို့) ကွန်ကရစ်လမ်းအဖြစ် ပြောင်းလဲပေးခြင်း	• ရွာတွင်းလမ်းနှင့် ရွာချင်းဆက်လမ်းများ ကောင်းမွန်အောင် ဆောင်ရွက်ခြင်း - လမ်းခင်းရာတွင် တာဝန်ယူဆောင်ရွက်သော ကုမ္ပဏီများ၏ အရည်အသွေးစံချိန်စံညွှန်း လိုအပ်ချက်ရှိသောကြောင့် လမ်းများ ရေရှည် အသုံးပြုနိုင်ခြင်း မရှိဘဲ အချိန်တိုတွင်း ပျက်စီးယိုယွင်းမှုများ ဖြစ်နေခြင်း - ကျေးလက်ဦးစီးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်၍ လမ်းများ ပြုပြင်ခြင်း
၂	**ကျန်းမာရေးကဏ္ဍ**					
	• ဓာတုဗေဒ ဓါတ်ကြွင်းကင်းရှင်းသော အစားအသောက် မရရှိခြင်း	• ရာသီဥတု အပြောင်းအလဲမြန်မှုကြောင့် ရောဂါဖြစ်ပွားမှုကို	• မြို့နယ်ကျန်းမာရေးဌာနနှင့်အမြန် ချိတ်ဆက်နိုင်ခြင်း	• ကျေးလက်ဆေးပေးခန်းနှင့်ကျန်းမာရေးမှူးများ၊ သူနာပြု	• ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့နှင့် ကျန်းမာရေးဌာနတို့ ပူးပေါင်း၍ ကျေးလက်	• ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဆေးပေးခန်းဖွင့်လှစ်နိုင်ရန် ဆောင်ရွက်ခြင်း

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းရင်း	အခြေအနေကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့်နည်းလမ်းများ	အဆိုပြုစီမံချက်နှင့် လုပ်ငန်းများ
	• ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ အသိပညာ အားနည်းခြင်း	အားပေးခြင်း • တစ်ကိုယ်ရေသန့်ရှင်းရေးနှင့်ပတ်ဝန်းကျင် သန့်ရှင်းရေး အသိအမြင်နည်းပါးခြင်း • အစာအာဟာရ ချို့တဲ့ခြင်း • ကာကွယ်ဆေးမထိုးနှံခြင်း	• အရေးပေါ်ကျန်းမာရေး အခြေအနေကို ထိန်းညှိပေးပြီး အရေးပေါ်လူနာ တင်ယာဉ်ဖြင့် အချိန်မီ ပို့ဆောင်နိုင်ခြင်း • ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုနှင့် ကာကွယ်ဆေးများ လစဉ်ရရှိခြင်း • ကျန်းမာရေးအသိပညာ ပေးဟောပြောပွဲများ အခါအားလျော်စွာ ပြုလုပ်ပေးနိုင်ခြင်း	ဆရာမများ မရှိခြင်း • M.O.G.E,C.S.R မှ ထောက်ပံ့ထားသော အရေးပေါ်လူနာတင် ယာဉ်ရှိသော်လည်း ကောင်းမွန်မှုနည်းပါး ကြောင့် နှောင့်နှေး ကြန့်ကြာမှုရှိခြင်း • ရာသီဥတုနှင့်ပတ် ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းမှု မရှိခြင်းကြောင့် ခြင်၊ ယင်နှင့် အင်းဆက် ပိုးမွှားများ ပေါက်ဖွား မှုများပြားခြင်း	ဆေးပေးခန်းဖွင့်လှစ် နိုင်ရန် ဝိုင်းဝန်းကူညီ ဖြေရှင်းခြင်း • ကျန်းမာရေးအသိပညာ ပေးဟောပြောပွဲများအခါ အားလျော်စွာပြုလုပ်ပေး နိုင်ခြင်း • လူထုထံမှ ကျန်းမာရေး ရံပုံငွေများ ကောက်ခံ၍ ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှု ရရှိအောင် ဆောင်ရွက် ခြင်း	- လိုအပ်သောကျန်းမာရေး အထောက်အကူပြုပစ္စည်း များနှင့်ဆေးဝါးများ ပံ့ပိုး ပေးခြင်း - ကျေးရွာမှ ဆေးခန်းမြေ နေရာစီစဉ်ပေးပြီး နိုင်ငံ တော်မှ အဆောက်အဦး အကူအညီတောင်းခံခြင်း - ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဆိုင်ရာအဆောက်အဦး၊ အသုံးအဆောင်နှင့် ဝန် ထမ်းများ ဖွဲ့စည်းပုံအတိုင်း ချမှတ်ပေးရန် တောင်းဆို ခြင်း
၃	ပညာရေးကဏ္ဍ					
	• ကျောင်းသားဦးရေနှင့် သင်ကြားရေး ဆရာမ များ မျှတမှုမရှိခြင်း	• ကျောင်းသားဦးရေတိုး လာခြင်း • အစိုးရခန့်နည်းပါးခြင်း	• မြို့နှင့်(၄)မိုင်သာဝေး၍ လမ်းပန်းဆက်သွယ် ရေး ကောင်းမွန်မှု ကြောင့် ဆရာမများ သွားလာရေးလွယ်ကူ ခြင်း • ကျေးရွာရပ်မိရပ်ဖများ ၏စီမံမှုဖြင့်ကျေးရွာခန့် ဆရာမ(၄)ယောက် ငှားရမ်းထားခြင်း	• ကျောင်းသား၊ ဆရာ၊ မိဘဆက်ဆံရေး မပြေလည်မှု အနည်း ငယ်ရှိ၍ ပညာရေး နှင့်သင်ကြားရေး လစ်ဟာမှုများ တွေ့ ကြုံရင်ဆိုင်ရခြင်း • နည်းပညာနှင့်နည်း ပညာအသုံးချနိုင်စွမ်း မရှိခြင်း	• ကျောင်းကော်မတီ မိဘ၊ ဆရာအသင်းနှင့် ဆရာမ များပွင့်လင်းမြင်သာစွာ ဆွေးနွေးတိုင်ပင်၍ လိုအပ်သော အကူအညီ များပံပိုးဆောင်ရွက်ပေး ခြင်း	• ဘက်စုံဖွံ့ဖြိုးသော ကျောင်းဖြစ် အောင်ဆောင်ရွက်ခြင်း - သင်ကြားရေးအတွက် လုံလောက်သော ဆရာ/ မများ ခန့်ထားပေးခြင်း - သင်ထောက်ကူ၊အားကစား ပစ္စည်း၊ကျောင်းကျန်းမာ ရေးနှင့် အာ ဟာရတိုက် ကျွေးခြင်းစသည့်လိုအပ် ချက်များ နိုင်ငံတော်မှ ဖြည့်စည်း ပေးခြင်း

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းရင်း	အခြေအနေကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့်နည်းလမ်းများ	အဆိုပြုစီမံချက်နှင့် လုပ်ငန်းများ
၄	**စီမံအုပ်ချုပ်မှုကဏ္ဍ**					
	• လူထုအခြေပြု အုပ်ချုပ်ရေးတွင် စနစ်တကျစုဖွဲ့မှုဖြင့် ပါဝင်ဆုံးဖြတ်ဆောင်ရွက်နိုင်သည့် အလေ့အထနှင့် စွမ်းရည်မရှိခြင်း	• လူ့စွမ်းရည်မြင့်စေသည့် အခွင့်အလမ်းများ နည်းပါး၍ လူ့စွမ်းရည် အသုံးချခွင့်မရခြင်း	• လူထုစည်းရုံးရေးများ ပြုလုပ်၍ လူထု၏ လိုအပ်ချက်များ ဖော်ထုတ်ခြင်း • လူထုပူးပေါင်းပါဝင်မှု ပိုမိုအားကောင်းလာခြင်း • လူထုနှင့်ခေါင်းဆောင်ကြားချိတ်ဆက်မှု အားကောင်းခြင်း	• လူထုဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့် အစည်းအဝေးများအား စိတ်ဝင်စားမှု နည်းပါး၍ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု အားနည်းခြင်း	• လူတိုင်းသဘောတူသော ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲကို အတူတကွ လုပ်ဆောင်၍ ဘုံသဘောတူညီချက်ရအောင် ရှာဖွေခြင်း • လူ့စွမ်းရည်နှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေး သဘောတရားကို အမြင်ဖွင့်ဟပြောခြင်း	• ကျေးရွာအဖွဲ့အစည်းများ စွမ်းရည်မြှင့်အစီအစဉ်လုပ်ဆောင်ခြင်း - ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီစနစ်တကျဖွဲ့စည်းခြင်း - ခေါင်းဆောင်မှုသင်တန်း၊ စာရင်းကိုင်သင်တန်း၊ ကွန်ပျူတာသင်တန်း၊ ရပ်ရွာအခြေပြုဖွံ့ဖြိုးရေး သင်တန်းများ စီမံဆောင်ရွက်ပေးရန် -
၅	**လျှပ်စစ်မီးကဏ္ဍ**					
	• အိမ်တိုင်းလျှပ်စစ်မီး မသုံးစွဲနိုင်ခြင်း	• မီတာဘောက်တန်ဖိုး တပ်ဆင်ခနှင့် ကိုယ်ထူကိုယ်ထ မီးလိုင်းကြေး မတတ်နိုင်ခြင်း	• ကျေးရွာမှ ဓါတ်အားလိုင်းကြေးလျှော့ချ၍ အရစ်ကျစနစ်ဖြင့် လျော့ပေါ့ပေးခြင်း • လျှပ်စစ်ဓါတ်အားပြည့်မီ၍ မီးပြတ်တောက်မှု နည်းပါးခြင်း	• ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူများ ပြား၍ ငွေကြေး အခက်အခဲရှိခြင်း	• မီးကော်မတီများက သက်ဆိုင်ရာဌာနများနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း • ကျေးရွာအတွင်းရန်ပုံငွေ များကောက်ခံခြင်း	• အိမ်တိုင်းလျှပ်စစ်မီး ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ခြင်း - မြို့နယ်လျှပ်စစ်နှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း - မြို့နယ်ကျေးလက်နှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း - ကျေးရွာအတွင်း ရံပုံငွေ များကောက်ခံခြင်း

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းရင်း	အခြေအနေကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့်နည်းလမ်းများ	အဆိုပြုစီမံချက်နှင့် လုပ်ငန်းများ
၆	**စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍ**					
	• စိုက်ပျိုးနည်းပညာ အသုံးပြုနိုင်မှု အားနည်းခြင်း • မျိုးကောင်းမျိုးသန့်များလက်လှမ်းမမီခြင်း • စိုက်ပျိုးရေးထုန်ကုန်များ ဈေးကွက်ကောင်းစွာမရရှိခြင်း	• စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာ ဝန်ဆောင်မှုအားနည်းခြင်း • မျိုးသန့်ရောင်းချသောနေရာများနှင့် ချိတ်ဆက်မှုအားနည်းခြင်း	• စိုက်ပျိုးရေးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်နိုင်ခြင်း • စိုက်ပျိုးရေးကုမ္ပဏီများရှိခြင်း • မျိုးသန့်မျိုးပွားနိုင်သော စိုက်ပျိုးရေးပညာများ သင်တန်းပို့ချနိုင်ခြင်း	• စိုက်ပျိုးရေးဌာနမှ ကွင်းဆင်းပညာပေးမှုအားနည်းခြင်း • စိုက်ပျိုးရေးဆေးကုမ္ပဏီများက နည်းပညာပံ့ပိုးမှုများပေးခြင်းထက် ဆေးရောင်းရရေးသာဦးစားပေးခြင်း • စိုက်ပျိုးရေးထုတ်ကုန်များဈေးနှုန်းမတည်ငြိမ်ခြင်း၊ ဈေးအနှိမ်ခံရခြင်း	• ခေတ်မီစိုက်ပျိုးနည်းပညာများ ရရှိရန် နိုင်ငံတော် အဖွဲ့အစည်း အသီးသီးမှ အကူအညီများဖြင့် ချိတ်ဆက်ဖြန့်ဖြူးပေးခြင်း • ထုတ်ကုန်များဈေးကွက်ကောင်းစွာရရှိရန်နှင့် အရည်အသွေးမြှင့်တင်ရန်အတွက် ရိတ်သိမ်းချိန်နီးလျှင် နည်းပညာများ မျှဝေပေးခြင်း	• စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာများ ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ခြင်း - ခေတ်မီစိုက်ပျိုးနည်းပညာများ ပိုမိုကျယ်ပြန့်စွာဖြန့်ဖြူးပေးခြင်း - တောင်သူများ ရင်ဆိုင်ရသော အခက်အခဲများ သိရှိရန် ကျေးရွာများ အထိကွင်းဆင်းလေ့လာသုံးသပ်ခြင်း
၇	**စိုက်ပျိုး၊ မွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများကဏ္ဍ**					
	• အလုပ်အကိုင် ရှားပါးခြင်း	• ကျေးရွာအတွင်း ဝင်ငွေရအလုပ်အကိုင် ရှားပါးခြင်း • တည်မြဲမှုမရှိသော ကိုင်းကျွန်းမားကို လုပ်ကိုင်ရခြင်း • အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း အတတ်ပညာမတတ်ခြင်း	• မြို့နှင့် (၄)မိုင်သာဝေး၍ ဈေးသို့ကျပန်းလုပ်ငန်းများလုပ်ကိုင်နိုင်ခြင်း • စိုက်ပျိုးရေးကူလီများ ဝင်ငွေရလုပ်ကိုင်နိုင်ခြင်း • မန်းရေနံနှင့် ထိစပ်ကျေးရွာဖြစ်ခြင်းကြောင့် အခြေခံ ဝန်ထမ်းအဖြစ် ဝင်ရောက်လုပ်ကိုင်နိုင်ခြင်း	• စိုက်ပျိုးမြေကေနည်းပါးခြင်း • အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းသင်တန်းများနှင့် အိမ်တွင်းမှုလုပ်ငန်းများ ဖွံ့ဖြိုးရန်သင်တန်းများမရှိခြင်း • လုပ်ငန်းခွင်သုံးပညာအရည်အချင်းနည်းပါးခြင်း	• နိုင်ငံတော်မှ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းသင်တန်းများနှင့်ချိတ်ဆက်သင်ကြားပေးခြင်း • ကျွမ်းကျင်လုပ်သားများအတွက် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ ထူထောင်နိုင်ရန် ဘဏ်များနှင့် ချိတ်ဆက်၍ လုပ်ငန်းများ ထူထောင်နိုင်ရန် ဆောင်ရွက်ခြင်း	• အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းအတတ်ပညာသင်တန်းများဖွင့်လှစ်ခြင်း - ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ ၊ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်များနှင့်ချိတ်ဆက်၍ အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများရရှိအောင် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း - ကျေးလက်ဦးစီးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်၍ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း သင်

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းရင်း	အခြေအနေကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့်နည်းလမ်းများ	အဆိုပြုစီမံချက်နှင့် လုပ်ငန်းများ
				• လုပ်ငန်းထူထောင်ရန် ငွေကြေးအရင်းအနှီးမရှိခြင်း		တန်းများဖွင့်လှစ်နိုင်ရန် ဆောင်ရွက်ခြင်း
၈	မွေးမြူရေးကဏ္ဍ					
	• ဈေးကွက်တွက်ခြေကိုက်မှုအားနည်းခြင်း • မွေးမြူရေးနည်းပညာများ လေ့လာမှုအားနည်း၍ စိတ်ဝင်စားမှုနည်းခြင်း	• မွေးမြူရေးထုတ်ကုန်နှင့် သားငါးဈေးကွက် ကွာဟချက်ကြီးမားခြင်း • မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းမြှင့်တင်ရန် ပံ့ပိုးမှုနှင့် ချေးငွေများမရရှိခြင်း • နည်းပညာဝန်ဆောင်မှုအားနည်းခြင်း • ကာကွယ်ဆေးပုံမှန်မထိုးနှံခြင်း	• မြို့နှင့်နီးသောကြောင့် မွေးမြူရေးဆက်စပ်ပစ္စည်းများ အလွယ်တကူ ရရှိနိုင်ခြင်း • မွေးမြူရေးထုတ်ကုန်များဈေးကွက်သို့ ပို့ဆောင်ရန်လွယ်ကူခြင်း • တိ-မွေးကုဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ရန် လွယ်ကူ၍ ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှု အဆင်ပြေခြင်း	• မွေးမြူရေးချေးငွေ မရရှိ၍ မတည်ရင်းနှီးငွေ အခက်အခဲရှိခြင်း • ကျယ်ပြန့်သောဈေးကွက်မရရှိ၍ ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှုအားနည်းခြင်း	• မွေးမြူရေးနည်းပညာပေးသင်တန်းများနှင့် ချိတ်ဆက်တက်ရောက်စေခြင်း • မွေးမြူရေးဘဏ်၊ ပုဂ္ဂလိကဘဏ်များနှင့် ချိတ်ဆက်၍ မတည်ရင်းနှီးငွေများနှင့် ဖြေရှင်းခြင်း	• မွေးမြူရေးထုတ်ကုန် လက်ကားဈေးပေါ်ထွန်းလာအောင် ဆောင်ရွက်ခြင်း - မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများတွင်ကျယ်စွာ လုပ်ကိုင်နိုင်ရန် မတည်ရင်းနှီးငွေများ စီစဉ်ပေးခြင်း - တိ-မွေးကုဌာနမှ မွေးမြူရေးနည်းပညာ၊ မျိုးကောင်းမျိုးသန့်၊ မွေးမြူရေးဝမ်းစာများ ၊ ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံခြင်း စသည့်လုပ်ငန်းများ ဝန်ဆောင်မှုရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ခြင်း